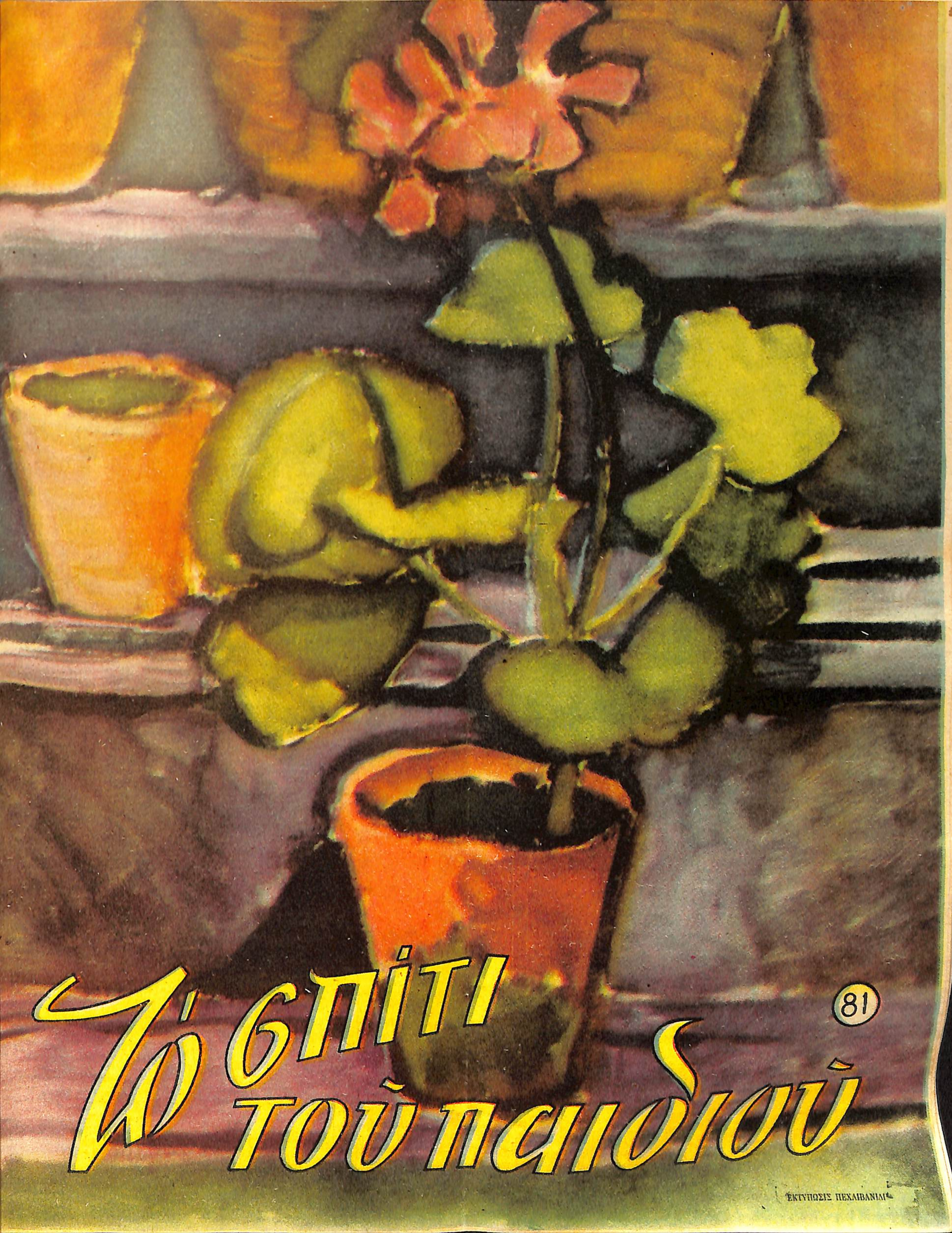

Τὸ σπίτι
τοῦ παιδιοῦ
81
ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΙ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΜΑΪΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 81 (9)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

λέξανδρος Βρατσάλης μὲ ἐρωτᾶ: Ἔζησε ὁ Λεοντόκαρδος καὶ πότε;

ΝΤΗΣΗ: Ὁ Ριχάρδος ὁ Λεοντό- εἶναι ἱστορικὸ πρόσωπο καὶ ἔζησε 1157 μέχρι τὸ 1199. Διαδέχτηκε όνο τῆς Ἀγγλίας τὸν πατέρα του τὸ Β'. Ἦταν διάσημος γιὰ τὸν ὁ του καὶ τὶς μυθιστορηματικές του τειες. Πῆρε μέρος στὴν τρίτη Σταυ- α. Νίκησε τοὺς Σαρακηνούς, κατέ- ην Κύπρο καὶ τὴν Ἰόπην. Ἐπιστρέ- στὴν Ἀγγλία κρατήθηκε αἰχμάλω- ὸ τὸ Βασιλιᾶ τῆς Αὐστρίας Λεο- Ὅταν ξαναγύρισε στὴν Ἀγγλία δος ἀναγκάστηκε νὰ πολεμήση τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου τοῦ να ποὺ θέλησε νὰ σφετερισθῆ τὸ Ὁ Ριχάρδος φονεύτηκε σὲ πόλεμο ν Βασιλέα τῆς Γαλλίας τὸν Φίλιπ- γουστο.

λέξανδρος Βρατσάλης μὲ ἐρωτᾶ: Ὁ Ρο- ροῦσος εἶναι θρῦλος ἢ πραγματικότης;

ΝΤΗΣΗ: Θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ εἶναι οὔτε θρύλος οὔτε πραγμα- . Εἶναι ἁπλῶς ὁ ἥρως τοῦ μυθι- ατος τοῦ Ἄγγλου συγγραφέα Δα- ιφόου ποὺ γεννήθηκε στὰ 1659 καὶ στὰ 1731. Ὁ Ροβινσὼν Κροῦσος πιὸ δημοφιλὲς ἴσως μυθιστόρημα τὸν κόσμο καὶ στὴν ἐποχή του ἀλλὰ ερα.

λέξανδρος Βρατσάλης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖο εἶ- ρῶτο βιβλίο ποὺ τυπώθηκε πότε καὶ ποῦ;

ΝΤΗΣΗ: Γύρω στὸ 1440 τυπώθη- πρώτη φορὰ στὴ Γερμανία ἡ Βί- ὸ τὸν Γουτεμβέργιο. Τὸ πρῶτο Ἑλ- βιβλίο εἶναι ἡ Γραμματικὴ τοῦ τίνου Λασκάρεως ποὺ τυπώθηκε λάνο (Ἰταλία) στὰ 1476 (μῆνα ιο).

αγῆς Χατζημμανουὴλ μὲ ἐρωτᾶ: Πόσος ηθυσμὸς τῆς Ὑδρογείου;

ΤΗΣΗ: Σύμφωνα μὲ τὰ τελευ- τιστικὰ δεδομένα ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται σὲ 2.406.358.577 κα- υσικὰ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἔχει στὸ γαλώσει κατὰ ἕνα μικρὸ ποσο- ιμο θὰ ἤταγε νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ὑδρογείου εἶναι 509.200.000 περίπου τετραγωνικὰ χιλιόμετρα. Ἀπὸ αὐτὰ ἡ ξηρὰ εἶναι 149.043.000 τ. χ. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἔκταση μόνο 132.562 τ. χ.

Ὁ Παναγῆς Χατζημμανουὴλ μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ὠνομάσθηκε ἔτσι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ νοτιώτερα ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς. Πρῶτος ἔφτασε μέχρις αὐτοῦ ὁ Πορτογάλλος θαλασσοπόρος Βαρθολομαῖος Ντίας. Ὁ Βασιλέας τῆς Πορτογαλλίας Ἰωάννης Β' τοῦ ἔδωκε αὐτὸ τὸ ὄνομα γιὰ τὴν Καλὴν Ἐλπίδα ποὺ ἐγέννησε γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ δρόμου πρὸς τὶς Ἰνδίες. Πρῶτος παρέπλευσε τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδας ὁ Βάσκο ντὲ Γκάμα κατὰ τὸ 1497.

Ὁ Γεώργιος Παρδῆς μὲ ἐρωτᾶ: Τί καλεῖται βραβεῖο Νόμπελ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Ἀλφρέδος Νόμπελ γεννήθηκε στὴ Σουηδία στὰ 1833 καὶ πέθανε στὰ 1896. Σπούδασε χημεία καὶ βρῆκε τὴ δυναμίτιδα καὶ τὴν πιὸ δυνατὴ ἀπ' αὐτὴ ἐκρηκτικὴ ὕλη, ζελατοδυναμίτιδα. Ἔφτιασε ἐργοστάσιο καὶ ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ κατασκεύασε τὴν ἄκαπνη πυρίτιδα. Ὁ Νόμπελ ἀπόκτησε μεγάλη περιουσία καὶ ὅσο ζοῦσε διέθετε πολλὰ ποσὰ γιὰ τὴν προαγωγὴ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν. Ἀκόμα χαλοῦσε μεγάλα ποσὰ γιὰ τὴ φιλανθρωπία. Μὲ τὴ διαθήκη του ἵδρυσε τὸ ὁμώνυμο βραβεῖο. Διέθεσε δηλαδὴ 1.700.000 λίρες γιὰ νὰ δίδονται κάθε χρόνο βραβεῖα σ' αὐτοὺς ποὺ διαπρέπουν σ' ὅλον τὸν κόσμο στὴ Φυσική, στὴ Χημεία, στὴν Ἰατρική, στὴ Λογοτεχνία ἢ ἐργάζονται γιὰ τὴν εἰρήνη. Δίδονται δηλαδὴ πέντε βραβεῖα. Τὰ βραβεῖα τῆς φυσικῆς καὶ χημείας δίνονται ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν τῆς Στοκχόλμης, τῆς ἰατρικῆς δίδεται ἀπὸ τὸ Καρολίγγειον Ἰατροχειρουργικὸν Ἰνστιτοῦτον τῆς Στοκχόλμης, τῆς λογοτεχνίας ἀπὸ τὴ Σουηδικὴ Ἀκαδημία τῆς Εἰρήνης καὶ ἐπιτροπὴ μελῶν τῆς Νορβηγικῆς Βουλῆς. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου ἄρχισε ἀπὸ τὸ 1901. Μόνον κατὰ τὸ 1940 - 41 - 42 δὲν δόθηκαν βραβεῖα. Πολλὲς χρονιὲς δὲν δόθηκαν ὡρισμένα μόνον βραβεῖα.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΣΟΠΑΝΟΠΟΥΛΟ
(Σκίτσο Σ.Π. Τζώτζη)

ΛΕΥΚΟ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚ
(Σκ. Χατζηγεωργίου)

Ὁ Γεώργιος Παρδῆς μὲ ἐρωτᾶ: Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Κωνσταντίνου Χριστομάνου καί τί περὶ τοῦ Ἀνδρέου Καρκαβίτσα. Ποῖα τὰ καλλίτερα ἔργα τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Κωνσταντῖνος Χριστομᾶνος γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα στὰ 1867 καὶ πέθανε στὴν Ἀθήνα ἐπίσης στὰ 1911. Σπούδασε στὴ Βιέννη φιλοσοφία καὶ ἱστορία. Δίδαξε στὴν Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Στὴν Ἑλλάδα, ὅταν γύρισε μετὰ τὴν συμπλήρωση τῶν σπουδῶν του, ὁ Χριστομᾶνος ἐργάστηκε ἐντατικὰ γιὰ τὴν ἀναγέννηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου. Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἵδρυσε καὶ τὴ Νέα Σκηνὴ στὰ 1901. Μεταξὺ τῶν ἔργων του εἶναι: «Φύλλα Ἡμερολογίου», ποὺ μιλάει γιὰ τὴν αὐτοκράτειρα Ἐλισάβετ, «Γενεαλογικὰ μελετήματα», «Τὰ τρία φιλιά», «Ἡ Κερένια κούκλα», «Ἡ γκρίζα γυναῖκα» «Ὀρφικὰ ποιήματα» κλπ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Ἀνδρέας Καρκαβίτσας γεννήθηκε στὰ Λεχαινὰ στὰ 1868 καὶ πέθανε στὴν Μαροῦσι. Σπούδασε γιατρὸς καὶ μπῆκε στὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία. Ἔφτασε στὸ βαθμὸ τοῦ ἀρχιάτρου. Μεταξὺ τῶν βιβλίων του: «Διηγήματα», 1892, «Λυγερὴ» 1896, «Λόγια τῆς πλώρης» πρῶτος τόμος 1899. Βραδύτερα βγῆκε καὶ ὁ δεύτερος τόμος. «Παλιὲς ἀγάπες», «Ζητιάνος», «Ἀρχαιολόγος», κλπ.

Ὁ Γιὸς τῆς Λέσβου μὲ ἐρωτᾶ: Ποιὸς συνέταξε τὸ πρῶτο λεξικό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρῶτος ποὺ ἔγραψε ἕνα εἶδος λεξικοῦ εἶναι ὁ σοφιστὴς Γοργίας (5ος π.Χ. αἰώνας). Τὸ βιβλίον αὐτοῦ τοῦ Γοργία δὲν λέγεται λεξικὸν ἀλλὰ «ὀνομαστικά». Τὴν λέξιν «λεξικὸν» ἀναφέρει γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὸν 5ον μ.Χ. αἰῶνα ὁ πολύγραφος συγγραφεὺς Φώτιος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει ὡς λεξικογράφον τὸν Αἴλιον Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασσέα (Α' μ.Χ. αἰῶνα) ὁ ὁποῖος ἔγραψε τὰ «ἀττικὰ ὀνόματα ἀπὸ τοῦ Α ἕως τοῦ Ω κατὰ στοιχεῖον».

Ὁ Διονύσιος Γεωργίου Καραθανάσης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε σκοτώθηκε ὁ Ντηληγιάννης καὶ διατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Θεόδωρος Δηληγιάννης σκοτώθηκε ὅταν ἦταν πρωθυπουργός. Καθὼς τὸ ἀπόγευμα τῆς 31 Μαΐου 1905 κατέβαινε ἀπὸ τὴν ἅμαξά του καὶ προχωροῦσε πρὸς τὴ μαρμάρινη ἐξωτερικὴ σκάλα τῆς Βουλῆς κτυπήθηκε ἀπὸ ἕνα χαρτοπαίκτη, τὸν Κώστα Γερακάρη. Ὁ δολοφόνος προέβη στὴν πράξη του γιατὶ θεωροῦσε τὸ γέροντα πρωθυπουργὸ (80 χρόνων) ὡς αἴτιο τοῦ κλεισίματος τῶν χαρτοπαιγνίων ποὺ κυριολεκτικὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν μιὰ πληγὴ γιὰ τὴν πρωτεύουσα.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὴν ποινικὴ δίκη

— Θὰ ἤθελα παπού, εἶπε ὁ Θάνος ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, νὰ μοῦ πῇς κι' ἄλλα γιὰ τὴν ποινικὴ δίκη. Μ' ἐνδιαφέρουν ἐξαιρετικὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔχεις πῇ, γιατὶ μοῦ δείχνουν πόσο φροντίζει τὸ Κράτος νὰ μὴν ἀδικοῦνται οἱ πολίτες του, καὶ νὰ τιμωροῦνται οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἔβλαψαν τὸν διπλανό τους.

— Σωστὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ λὲς παιδί μου! εἶπε ὁ παπούς. Τὸ Κράτος προστατεύει πραγματικὰ τοὺς πολίτες του, τιμωρώντας δίκαια ἀλλὰ καὶ αὐστηρὰ κάθε ἔνοχο. Πρέπει ὅμως νὰ μὴν ξεχνᾷς καὶ κάτι ἄλλο: ὁ κάθε κατηγορούμενος δὲν εἶναι κι' ἔνοχος. Μπορεῖ — ἡ κακὴ ὥρα τὸ φέρνει κι' ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, κι' ἕνας ἀθῷος νὰ κατηγορηθῇ ἄδικα. Πολλὲς φορὲς γιατὶ ὑπάρχουν συμπτώσεις ποὺ τὸν κάνουν νὰ φαίνεται ἔνοχος ἐνῶ δὲν εἶναι, κι' ἄλλες φορὲς πάλι, γιατὶ κάποιος κακὸς ἄνθρωπος, θέλει τὸ κακό του. Λοιπὸν τὸ Κράτος πρέπει νὰ τὸν προστατέψη κι' αὐτόν. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Κράτος πρὶν ἀποδειχτῇ τὸ φταίξιμο τοῦ κατηγορούμενου, δὲν τὸν θεωρεῖ ἔνοχο.

— Θέλω νὰ ξέρω, πῶς γίνεται μιὰ τέτοια δίκη.

— Καθὼς σοῦ ἔχω πῇ ἄλλοτε, ἔχομε τριῶν εἰδῶν ποινικὰ δικαστήρια: Τὸ πταισματοδικεῖο, τὸ πλημμελειοδικεῖο καὶ τὸ κακουργιοδικεῖο. Αὐτὰ εἶναι δικαστήρια πρώτου βαθμοῦ. Ἡ ἀπόφαση ὅμως ποὺ βγάζουν αὐτὰ τὰ δύο πρῶτα δικαστήρια, δὲν εἶναι ὁριστική. Ἐκεῖνος ποὺ νομίζει πὼς τὸν ἀδίκησαν, ζητάει νὰ ξαναδικάση τὴν ὑπόθεση τὸ π ο ι ν ι κ ὸ ἐ φ ε τ ε ῖ ο ποὺ βγάζει ἀπόφαση ὁριστική. Ἂν ὅμως ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι δὲν ἐφαρμόστηκε καλὰ ὁ ποινικὸς νόμος, τότε εἶναι κι' ὁ Ἄ ρ ε ι ο ς Π ά γ ο ς τὸ ἀνώτατο ἀ κ υ ρ ω τ ι κ ὸ ποινικὸ δικαστήριο. Αὐτοῦ ἡ ἀπόφαση εἶναι πιὰ ἀπολύτως ὑποχρεωτικὴ γιὰ ὅλους. Ὁ Ἄρειος Πάγος λέγεται ἀ κ υ ρ ω τ ι κ ὸ δικαστήριο, γιατὶ δὲν βγάζει δική του, νέα ἀπόφαση, ἀλλὰ ἀ κ υ ρ ώ ν ε ι ἐκείνη ποὺ δὲν τὴν νομίζει σωστή. Στὴν ἀκύρωση ὑπόκειται καὶ ἡ ἀπόφαση τοῦ κακουργιοδικείου.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ δικαστήρια, εἶναι καὶ τὰ δ ι κ α σ τ ή ρ ι α τ ῶ ν ἀ ν η λ ί κ ω ν μονομελὲς πλημμελειοδικεῖο καὶ τριμελές, ποὺ δικάζουν τὰ θλιβερὰ ἐκεῖνα παιδιά, τὰ παραστρατημένα, ποὺ στὴν ὡραία ἡλικία τῶν ἁγνῶν ἰδανικῶν καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, αὐτὰ ντρόπιασαν τὰ νειᾶτα τους καὶ τοὺς δικούς τους... Ὁ Θεὸς νὰ κάνη νὰ εἶναι λίγα, ἐλάχιστα, αὐτὰ τὰ ἄθλια πλάσματα ποὺ τέτοια συμφορὰ φέρνουν στοὺς δικούς τους.

Στὰ ποινικὰ δικαστήρια Θάνο μου, κοντὰ στὸν ταχτικὸ δικαστή, ἢ τοὺς δικαστές, (τὸν πταισματοδίκη, τὸν πλημμελιοδίκη, στὸ μονομελὲς τὸ συμβούλιο τῶν πλημμελιοδικῶν στὸ τριμελὲς καὶ τοὺς δικαστὲς τοῦ κακουργιοδικείου) ὑπάρχει πάντα ὁ δημόσιος κατήγορος στὸ πταισματοδικεῖο, κι' ὁ εἰσαγγελέας σὲ ὅλα τ' ἄλλα, ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ ποὺ κατηγορεῖ.

— Τί πᾳναπῇ ἡ ἀρχὴ ποὺ κατηγορεῖ;

— Πᾳναπῇ πὼς ὁ εἰσαγγελέας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τὸ Κράτος τοῦ ἀνάθεσε νὰ κρίνη ἂν ἔγινε πράγματι ἕνα ἀδίκημα, κι' ἂν εἶναι ἀρκετὰ σημαντικὲς οἱ ὑποψίες ποὺ βαραίνουν ἕνα πρόσωπο. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο καθῆκον τοῦ εἰσαγγελέα. Γιατὶ βέβαια μπορεῖ νὰ πᾶμε στὰ δικαστήρια γιατὶ δὲν συμφωνᾶμε γιὰ τὸ πῶς θὰ χωρίσωμε ἕνα χτῆμα ποὺ κληρονομήσαμε ἢ γιὰ κάτι παρόμοιο. Ὅποιος νομίζει πὼς ἔχει δίκιο, κάνει μιὰ ἀγωγή, καὶ τὸ δικαστήριο τὴν δικάζει. Ἡ ἀπόφαση εἶναι καὶ γιὰ τοὺς δυό μας ὑποχρεωτική. Οὔτε γάτα οὔτε ζημιά. Τὸ νὰ μὲ πάη ὅμως κάποιος στὸ δικαστήριο μὲ τὴν κατηγορία τῆς κλοπῆς π. χ. εἶναι πολὺ σοβαρὸ πρᾶμα. Πρέπει νὰ ὑπάρχη κάποιος ποὺ νὰ κρίνη, πρὶν δικαστῶ κι' ἀθωωθῶ, ὅτι ὑπάρχουν ἀρκετὲς ἐνδείξεις πὼς ποτέ μου δὲν ἔκανα τέτοιο πράγμα ,κι' ἔτσι νὰ μὲ γλυτώση ἀπὸ τὸ βάσανο μιᾶς δίκης ποὺ προσβάλει τὴν τιμή μου. Ἐνῶ ὅμως ὁ εἰσαγγελεὺς προστατεύει τὸν ἀθῶο, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ φροντίζει νὰ δικαστῇ ὁ ἔνοχος, ἀκόμη κι' ἂν τὰ θύματά του τὸν συγχώρεσαν. Γιατὶ ἕνας προμελετημένος τραυματισμὸς λ.χ. εἶναι ἀδίκημα. Κι' ἂν εἶναι φανερὸ πὼς ἔγινε, ἔστω κι' ἂν τὸ θῦμα συγχωρέση τὸν ἔνοχο, ὁ εἰσαγγελεὺς πάντως θὰ φροντίση γιὰ τὴ δίκη. Πρὶν ἀπὸ τὴν δίκη, αὐτὸς φροντίζει νὰ συλληφθῇ ὁ ἔνοχος, ν' ἀνακριθῇ, νὰ προφυλακιστῇ. Στὸ διάστημα τῆς δίκης, αὐτὸς εἶναι ὁ κατήγορος. Ἀντιπροσωπεύει τὸ Κράτος, ποὺ μιὰ βαριὰ πράξη ἑνὸς κακοῦ πολίτη του, τὸ προσβάλει ὅπως προσβάλει καὶ τὸ θῦμα. Γιατὶ εἶναι ὡρισμένες κακὲς πράξεις ὅπως ἡ κλοπή, ὁ φόνος, πολλὰ ἄλλα ἀκόμη, ποὺ δὲν πρέπει νὰ μένουν ἀτιμώρητες. Εἶναι αὐτὲς ποὺ ὅπως λέει ὁ νόμος, δ ι ώ κ ο ν τ α ι α ὐ τ α π α γ γ έ λ τ ω ς. Θὰ στὸ ἐξηγήσω ἄλλη φορὰ αὐτὸ καλύτερα. Πάντως, αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειὰ τοῦ εἰσαγγελέα: μόλις πληροφορηθῇ τὴν κακὴ πράξη, νὰ φροντίση νὰ πιάσουν καὶ νὰ φέρουν τὸν ἔνοχο στὴν δικαιοσύνη γιὰ νὰ δικαστῇ. Καὶ μόλις ἀρχίσει ἡ δίκη, νὰ πῇ στοὺς δικαστές : αὐτὸς εἶναι ἔνοχος γι' αὐτοὺς καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους. Κρίνετέ τον καὶ τιμωρῆστε τον. Φυσικὸ ὁ εἰσαγγελέας δὲν ἀγωνίζεται νὰ καταδικαστῇ ὁ κατηγορούμενος. Ἀγωνίζεται νὰ μὴ μείνη ἀτιμώρητος ὁ ἔνοχος. Γι' αὐτὸ ἐξετάζει μὲ τὴν ἴδια προσοχὴ καὶ σοβαρότητα τὸ κάθε στοιχεῖο ποὺ θ' ἀποδείξη τὴν ἀθωότητα ἢ τὸ φταίξιμο τοῦ κατηγορούμενου, κι' ἂν πεισθῇ πὼς εἶναι ἔνοχος, θὰ προσπαθήση νὰ τὸ ἀποδείξη στοὺς δικαστές, γιὰ νὰ κρίνουν δίκαια.

— Μὰ γιατί δὲν ὑπάρχει εἰσαγγελέας στὶς πολιτικὲς δίκες; ἐπέμεινε ὁ Θάνος.

— Πάλι τὰ ἴδια; Γιατὶ στὶς πολιτικὲς δίκες, δὲν ὑπάρχει κακὸ ὑποκείμενο, ἔνοχος. Τὸ Κράτος δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ ποιὸς θὰ νικήση. Ἐνδιαφέρεται ὅμως νὰ τιμωρηθοῦν οἱ ἔνοχοι στὶς ποινικὲς δίκες, ὅπως καὶ νὰ μὴν κακοπαθαίνουν οἱ ἀθῶοι. Γι' αὐτὸ ὥρισε αὐτὸν τὸν δικαστικό, τὸν ε ἰ σ α γ γ ε λ έ α, ποὺ δουλειά του εἶναι νὰ φροντίζη εἰδικὰ γι' αὐτό. Ἔτσι οἱ δικαστές, δὲν ἔχουν νὰ ἐνδιαφερθοῦν παρὰ νὰ βγάλουν μιὰν ἀπόφαση δίκαιη, σύμφωνα μὲ τὸν νόμο.

Στὸ δύσκολο ἔργο του ὁ εἰσαγγελέας ἔχει γιὰ βοηθοὺς τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ τὴν ἀστυνομία.

Ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι εἶναι οἱ ἁρμόδιοι δικαστικοὶ ποὺ ὡρίστηκαν ὡς ἀνακριτές, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς, κι' ὅταν δὲν ὑπάρχουν, οἱ ὑπαξιωματικοί. Ἢ οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι ποὺ ἔχουν βαθμὸ τουλάχιστο ἀρχιφύλακα.

Τώρα, ἂς μποῦμε στὸ κύριο θέμα μας.

Πῶς γίνεται μιὰ ποινικὴ δίκη; Θὰ σοῦ μιλήσω πρῶτα γιὰ τὶς πιὸ σοβαρές, ἐκεῖνες ποὺ γίνονται στὰ πλημμελειοδικεῖα καὶ τὰ κακουργοδικεῖα.

Ἡ ἀστυνομία, καὶ οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, μόλις ἀντιληφθοῦν πὼς ἔγινε μιὰ κακὴ πράξη, κάνουν στὸν εἰσαγγελέα τῶν πλημμελειοδικῶν μιὰν ἀ ν α φ ο ρ ά: Τὸ τᾶδε ἔγινε ἀπὸ τὸν τᾶδε. Παθὸς ὁ τᾶδε.

Ὡστόσο καὶ οἱ ἰδιῶτες ἔχουν χρέος ὅταν ἀντιληφθοῦν πὼς ἔγινε μιὰ ἀξιόποινη πράξη, (ὅτι κάποιος λ.χ. μπῆκε στὸ διπλανὸ ἄδειο σπίτι κι' ἔκανε διάρρηξη. Ὅτι κάποιος στὸν θυμό του κακοποίησε τὸν ἀνήλικο ὑπάλληλό του) νὰ κάνουν ἀναφορὰ στὸν εἰσαγγελέα ἢ σ' ὁποιονδήποτε ἀνακριτικὸ ὑπάλληλο. Ἀντὶς γιὰ γραφτὴ ἀναφορά, μπορεῖ νὰ κάνουν π ρ ο φ ο ρ ι κ ὴ δ ή λ ω σ η στὸν ἁρμόδιο, ὁπόταν ἐκεῖνος γράφει ἔ κ θ ε σ η.

Ἀλλὰ κάθε πολίτης — κι' ὄχι μονάχα ἐκεῖνος ποὺ ἔπαθε— ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταγγείλη στὶς ἀρχὲς κάθε κακὴ πράξη, ποὺ διώκεται αὐτεπαγγέλτως, κάνοντας μ ή ν υ σ η. Κι' ἡ μήνυση δίνετε εἴτε στὸν εἰσαγγελέα εἴτε στοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους. Μπορεῖ νὰ γίνη γραφτὴ ἢ καὶ προφορικὴ ὁπόταν γράφεται ἔκθεση γιὰ τὴν μήνυση. Ὁ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος ποὺ πῆρε τὴν μ ή ν υ σ η πρέπει νὰ τὴν δώση τὸ γρηγορώτερο στὸν εἰσαγγελέα.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πράξεις, ποὺ δὲν διώκονται αὐτεπαγγέλτως.

Διώκονται, ὅπως λέει ὁ νόμος, «κατ' ἔγκλησιν». Δηλαδὴ μόνο μὲ τὴ μήνυση τοῦ παθόντος.

Ἂν γίνη κλοπή, φόνος, ψευδορκία καὶ ἄλλα, εἴτε τὸ θέλει εἴτε δὲν τὸ θέλει ὁ παθὼν ἢ οἱ συγγενεῖς του, ἡ δίωξη θὰ γίνη ἀπὸ τὴν ἀστυνομία καὶ τὸν εἰσαγγελέα! Ἂν ὅμως π. χ. βρίση ὁ Α τὸ Β, οὔτε ἡ ἀστυνομία οὔτε ὁ εἰσαγγελέας, οὔτε κανεὶς ἄλλος δικαιοῦται νὰ παρέμβη. Ἡ δίωξη θὰ ἀρχίση μόνο ἂν ὑποβάλη μήνυση ὁ παθών.

Οἱ μηνύσεις ποὺ γίνονται ἀπὸ τὶς ἀρχὲς καὶ τοὺς ἰδιῶτες γιὰ ἀδικήματα, ποὺ διώκονται αὐτεπαγγέλτως ἢ γιὰ ἀδικήματα ποὺ διώκονται κατ' ἔγκλησιν φτάνουν στὸν εἰσαγγελέα.

Μὰ πῶς ἐνεργεῖ αὐτὸς θὰ τὰ ποῦμε μιὰ ἄλλη φορά.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

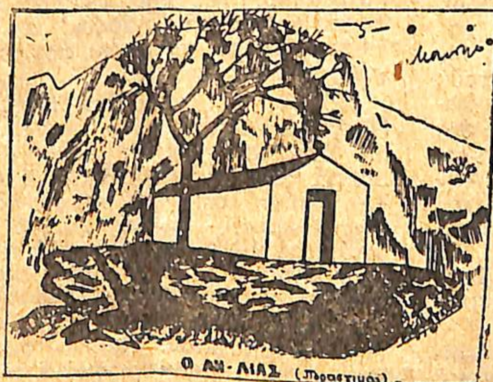
Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΟΥ
(Σκίτσο Π. Ντιώνα)

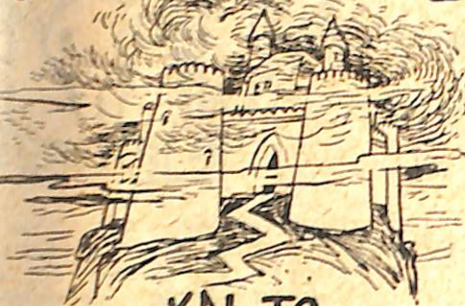

ΓΕΡΟΝΤΑΚΟΣ
(Σκίτσο Π. Ντιώνα)

Ο ΑΗ - ΛΙΑΣ
(Σκίτσο Περαστικοῦ)

ΛΕΥΚΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΔΑΛΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ὴν πιὸ ψηλὴ κορφὴ τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ
μαζεύονται τὰ σύννεφα, ὑψώνεται τὸ
ρο τοῦ Λευκοῦ Βασιλιᾶ. Πελώρια κι'
σπέλαστα εἶναι τὰ τείχη τοῦ παλα-
του ποὺ φτάνουν μέχρι τὸν οὐρανό.
κι' αὐτὰ τόσο γέρικα καὶ παλιά, ὅσο
Λευκὸς Βασιλιᾶς ποὺ ἔχει ἀχτένιστα
ιτα μαλλιὰ καὶ γένεια ποὺ φτάνουν ὡς
στὴ γῆ.

ιὰ φορὰ κάθε χρόνο, ὁ Λευκὸς Βασι-
ἀφήνει τὸ κάστρο του καὶ κατεβαίνει
γῆ μαζὺ μ' ὅλη του τὴν ἀκολου-
Καταιγίδες, βροχές, ἀνεμοστρό-
υς, μαῦρα σύννεφα, χιόνια, χαλά-
Ὅλα αὐτὰ εἶναι οἱ ὑπηρέτες κι' οἱ
κοί του.
ἱ ἄνθρωποι φεύγουν τρομαγμένοι
διάβα του. Τρέχουν καὶ κλείνονται
σπίτια τους. Τὰ ζῶα τρυπώνουν
στὴ γῆ, τὰ πουλιὰ πετοῦν σ' ἄλ-
χῶρες. Μὰ οἱ πιὸ δυστυχισμένοι
ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔχουν καλύβα νὰ
ῦν καὶ τρέμουν στὸ ἄκουσμα μο-
πὼς ἔρχεται ὁ Λευκὸς Βασιλιᾶς.
όλις πατήσει τὸ ποδάρι του κάτω,
άζει τοὺς ὑποταχτικούς του νὰ κα-
αστοῦν ἀμέσως μὲ τὴ δουλειά

ὴ ρωτᾶτε τί γίνεται τότε. Ὁ ἀγέ-
ἀρχίζει νὰ φυσομανάη καὶ νὰ σφυ-
σὰν δαιμονισμένος, ἁρπάζοντας
βρεθῆ μπροστά του. Ξεριζώνει δέν-
τσακίζει τὰ κλαδιά τους, ἁρπάζει
σκεπὲς ἀπ' τὶς καλῦβες.
παγωνιὰ ξαπλώνεται ἀπάνω στὰ
μάκια, κι' ἐκεῖνα, τὰ δύστυχα κοκ-
νουν ἀπ' τὴν τρομάρα τους. Τὰ
ιὰ μολυβένια σύννεφα τινάζουν ὁ-
ἀπὸ πάνω τους μεγάλες ἄσπρες
τουλίπες καὶ δὲν ἡσυχάζουν παρὰ μο-
σὰν τὰ βάψουν ὅλα ἄσπρα.
ὰ ἄξαφνα, μέσα στὴ νεκρικὴ ἡσυχία
βασιλεύει ὁλόγυρα, ἀνοίγουν μ' ὁρμὴ
όρτες τῶν σπιτιῶν, κι' ἕνα τσοῦρμο χα-
ενα παιδιὰ ξεχύνονται στὸ δρόμο. Μὲ
νητὰ καὶ γέλια τρέχουν νὰ ὑποδεχτοῦν
Λευκὸ Βασιλιᾶ! Ἀντίθετα, μὲ τοὺς με-
υς ποὺ τὸν ἐχθρεύονται καὶ τὸν φο-
ται, τὰ παιδιὰ τὸν ἀγαποῦν πολὺ για-
ὺς φέρνει τὸ χιόνι, ποὺ μ' αὐτὸ κάνουν
λες γιὰ νὰ παίζουν καὶ χιονανθρώπους.
Λευκὸς Βασιλιᾶς διασκεδάζει τόσο
μὲ τὰ παιδιὰ ποὺ εἶναι ζήτημα ἂν
ποτὲ σκοπὸ νὰ ξαναγυρίση στὸ ἐρη-
του κάστρο, ἂν δὲν ἐρχόταν ἔξαφνα
οδαλὸ Βασιλόπουλο.
ι μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περί-
σι μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περί-
άνηκε ἀπὸ ψηλὰ μιὰ τριανταφυλλιὰ
λα νὰ κατεβαίνη ἀπ' τὸν οὐρανό. Κα-
σιγὰ σιγὰ πρὸς τὰ κάτω καὶ τώρα
σε ὁ καθένας νὰ διακρίνη πὼς μέσα
, ἕνα πανέμορφο παιδὶ μὲ χρυσᾶ
μαλλιά, ποὺ ἀπάνω τους ἔλαμπε

μιὰ ἀστραφτερὴ κορῶνα. Φοροῦσε κιτρινοπράσινο πουκάμισο καὶ θαλασσὶ παντελονάκι, ἄσπρες κάλτσες καὶ κατακόκκινα παπούτσια. Κι' ἀπὸ ὅποιο μέρος διάβαινε σκορποῦσε ἕνα ὁλόχρυσο φῶς. Γύρω του πετοῦσαν χιλιάδες πουλιὰ ποὺ τραγουδοῦσαν καὶ φώναζαν:

— Τὸ Παρδαλὸ Βασιλόπουλο ἔφτασε! Ἑτοιμαστῆτε ὅλοι γιὰ τὸν ἀγῶνα! Ἐμπρὸς νὰ διώξουμε ὅλοι τὸν Λευκὸ Βασιλιᾶ.

Αὐτὸ τ' ἄκουσαν τὰ ζῶα στὸ δάσος καὶ τσακίστηκαν νὰ ἔρθουν. Ἦρθαν οἱ λαγοί, τὰ ζαρκάδια, οἱ σκίουροι οἱ ποντικοί, οἱ πελεκάνοι καὶ τὰ μυρμήγκια, καθὼς καὶ τὰ κοτσύφια καὶ τὰ σπουργίτια ἔτρεξαν κι' ἐκεῖνα ἀπ' τὸ πλαϊνὸ χωριό. Ἤθελαν νὰ μὴ λείψη κανένα ἀπ' τὴν μάχη ποὺ θὰ δινόταν ἐναντίον τοῦ Λευκοῦ Βασιλιᾶ! Μαζί τους ἔφτασε κι' ἕνα θεότρελλο κοριτσάκι ποὺ τὸ φώναζαν ὅλοι Ἀνοιξιάτικη Καταιγίδα. Θὰ παιρνε κι' αὐτὸ μέρος στὴ μάχη.

Μιὰ ἀσχημομούρα ὅμως, μαύρη καρακάξα, ἔτρεξε στὸν Λευκὸ Βασιλιᾶ καὶ τοῦ μαρτύρησε πὼς ἕνας ὁλόκληρος στρατὸς ἑτοιμαζόταν νὰ τὸν πολεμήση.

—Ἂν τοὺς βαστάει, ἃς κοπιάσουν, ἔκανε ἐκεῖνος. Θὰ δοῦν τί τοὺς περιμένει!

Ἀλλὰ τοὺς βάσταξε καί... κόπιασαν. Ἡ Ἀνοιξιάτικη Καταιγίδα ὁρμάει μπροστὰ κι' ἀναποδογυρίζει τοὺς ὑποταχτικοὺς τοῦ Λευκοῦ Βασιλιᾶ ποὺ θέλησαν νὰ προβάλουν ἀντίσταση. Μὰ ἦταν τόσο ἐξαντλημένοι ἀπ' τὴ βαρειὰ δουλειὰ τόσων μηνῶν, ποὺ σωριάστηκαν κάτω μὲ δυὸ μπάτσους. Τὸ κοριτσάκι σκάει τὰ γέλια μόλις τοὺς βλέπει ἔτσι ἀναποδογυρισμένους. Εἶναι ξαναμένο ἀπ' τὸ πάλαιμα καὶ νοιώθει τρομερὴ δίψα. Βγάζει λοιπὸν τὴ γλωσσίτσα του κι' ἀρχίζει νὰ γλύφη τὸ χιόνι ποὺ σκεπάζει τὰ δέντρα· ὕστερα τὰ τραντάζει ἔτσι ποὺ τρίζουν σύγκορμα καὶ τινάζουν ἀπὸ πάνω τους τὸ ἄσπρο πανωφόρι τους. Τὸ θεότρελλο παιδὶ ὁρμάει πάλι καὶ τρέχει στὸ ποταμάκι. Γλυστράει ἀλαλλάζοντας ἀπάνω-κάτω διασκεδάζοντας μ' αὐτὴ τὴν τσουλίθρα, ποὺ τὸ ποταμάκι ἀρχίζει νὰ ξεπαγώνη καὶ νὰ ζωηρεύη.

Μιὰ τριανταφυλλιὰ βαρκούλα κατέβαινε ἀπὸ τὸν οὐρανό...

Κάπου ἐκεῖ κρυμμένο παραμονεύει τὸ Παρδαλὸ Βασιλόπουλο. Τραγουδάει δυνατὰ καὶ σημαδεύει μὲ τὶς μικρὲς ἀστραφτερὲς σαΐτες του τὸν πάγο. Βζζζζ ἀκούγεται, μόλις πετύχη κάπου τὸ σημάδι του. Κρὶτς - κράτς, κρὶτς - κράτς, τρίζει ὁ πάγος ποὺ σπάει σὲ χίλια κομμάτια. Τὰ πουλιὰ ἀρχίζουν ὅλα μαζὶ νὰ κελαϊδοῦν καὶ τὸ δάσος ἀντηχεῖ ἀπὸ καινούργιες μελωδίες.

Ξαφνικὰ πετιέται μέσα ἀπ' τὰ δέντρα ὁ Λευκὸς Βασιλιᾶς. Παίρνει φόρα, καὶ μὲ σφιγμένη τὴ θεώρατη γροθιά του χυμάει νὰ συντρίψη τὸ Παρδαλὸ Βασιλόπουλο.

Τότε χύνονται ὅλοι ἀπάνω του. Οἱ ποντικοὶ τοῦ δαγκώνουν τὰ δάχτυλα ἀπ' τὰ πόδια του, οἱ λαγοὶ χοροπηδοῦν ἀνάμεσα στὰ σκέλια του, τὸν σκουντᾶνε, τὸν ἀναποδογυρίζουν. Τὰ ἐλάφια τὸν κουτουλοῦν μὲ τὰ μεγάλα τους κέρατα, οἱ σκίουροι σκαρφαλώνουν ἀπάνω του, τοῦ γαργαλᾶνε μὲ τὴ φουντωτή τους οὐρὰ τὴ μύτη καὶ τὸν κάνουν νὰ φταρνίζεται ἀδιάκοπα. Τὰ πουλιὰ φτερουγίζουν τσιρίζοντας γύρω στὸ κεφάλι του τὸν ξεκουφαίνουν, τοῦ μαδᾶνε τὶς τρίχες ἀπ' τὰ μαλλιά, τοῦ ξεριζώνουν τὰ γένια, τοῦ τσιμποῦν τὴ μύτη.

Μὰ καὶ τὸ Παρδαλὸ Βασιλόπουλο δὲν μένει μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Τὴ μιὰ ἀπάνω στὴν ἄλλη πετάει κατ' ἀπάνω του τὶς σαΐτες. Εἶναι βέβαια πολὺ μικρὲς γιὰ νὰ τὸν πληγώσουν. Τὸν γαργαλᾶνε ὅμως τρομερὰ μὲ τὶς μύτες τους καὶ τὸν κάνουν νὰ μὴ μπορῆ ν' ἀνασάνη ἀπ' τὰ γέλια. Αὐτὸ τὸν φουρκίζει περισσότερο ἀκόμη. Ἀφρίζοντας, πηδάει ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰν παλαβός. Ἄχ! ἃς μποροῦσε νὰ στρίψη τὸ λαιμὸ αὐτῶν τῶν καταραμένων πουλιῶν ποὺ τὸν τρελλαίνουν μὲ τὰ τσιρίσματα τους! Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νἄχη δύναμη. Κι' αὐτουνοῦ τοὖχε μείνει τόση λίγη, ὅση ἴσια - ἴσια χρειαζόταν γιὰ νὰ τοῦ δίνη ἀπὸ κεῖ. Τὸ βάζει στὰ πόδια λοιπόν, κι' ἀρχίζει νὰ τρέχη χωρὶς σταματημό, νὰ σκαρφαλώνη στὸ βουνὸ γιὰ νὰ φτάση μιὰ ὥρα ἀρχήτερα στὸ μάκρυνό του κάστρο Ἐκεῖ μονάχα θἄνοιωθε τὸν ἑαυτό του σίγουρο. Ἀλλὰ πρὶν φτάση στὴν κορφή, ἁρπάζει μανιασμένος μιὰ πελώρια χιονοστιβάδα καὶ τὴν ἐκσφενδονίζει κάτω στὴν κοιλάδα. Τὰ βουνὰ τράνταξαν ἀπ' τὸν κρότο, καὶ θὰ γινόταν μεγάλη συμφορά, ἂν μερικὰ καλὰ δέντρα δὲν βρίσκονταν ἐκεῖ κοντά. Αὐτὰ ἅπλωσαν τὰ μεγάλα κλαδιά τους, ἅρπαξαν τὴ χιονοστιβάδα καὶ τὴν πέταξαν μέσα σὲ μιὰ χαράδρα. Ἔτσι ὁ Λευκὸς Βασιλιᾶς ἔμεινε μὲ τὴν κακία του.

Τὸ Παρδαλὸ Βασιλόπουλο μπορεῖ τώρα πιὰ νὰ βασιλέψη ἥσυχο. Οἱ ὑπηρέτες του, ὁ ἀγέρας καὶ ὁ ἥλιος, σκουπίζουν καὶ καθαρίζουν τὰ τελευταῖα ἀπομεινάρια τοῦ χιονιοῦ καὶ ξεσκεπάζουν ἕνα παρδαλὸ χαλὶ ἀπὸ ἀσπροκίτρινες μαργαριταροῦλες, κόκκινες παπαροῦνες, μαβιοὺς μενεξέδες, πράσινα χορταράκια. Τὰ δέντρα ξανοίγουν τὰ σκοῦρα τους μπουμπούκια καὶ στολίζονται μὲ ἄσπρα, ρὸζ καὶ κόκκινα λουλουδάκια.

Τὰ πουλιὰ δὲν παύουν νὰ κελαϊδοῦν μέρα - νύχτα στὸ δάσος. Σὲ λίγο φτάνουν καὶ τὰ παιδιὰ κι' ἀνακατώνουν τὶς δροσερὲς φωνές τους μὲ τὸ τραγούδι τῶν πουλιῶν.

Πάει ὁ Λευκὸς Βασιλῆας! Τὸν ξεχάσανε κιόλας. Οὔτε καὶ τὰ παιγνίδια ποὺ τοὺς ἔκανε δὲ θυμοῦνται πιά.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ Φ.Μ.)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ἡ δασκάλα στὸ μάθημα τῆς ἱστορίας:

— Γιὰ πὲς Τοτὸ τί εἶναι ὁ Ἡρακλῆς;

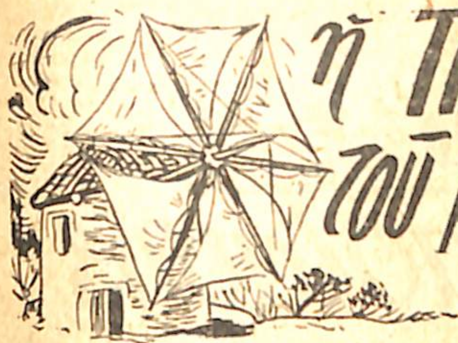
Τοτός: Ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ποὺ νικήθηκε ἀπὸ τὴν ΠΑΟΚ μὲ 4 - 2.

ΑΞΙΟ ΠΑΙΔΙ

Μητέρα: Τὄγραψες Μίλτο τὸ πρόβλημα;

Μίλτος: Ναί, ὁλόκληρο μητέρα, ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος! Μόνο ποὺ δὲν ἔγραψα τὴ λύση.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΛΙΟΣ
Πτολεμαΐδα

Ἡ ΤΙΜΩΡΙΑ τοῦ μυλωνᾶ

Ὁ μύλος τοῦ μπάρμπα Θωμᾶ δούλευε μέρα καὶ νύχτα καὶ ὁ γέρο - μυλωνᾶς ὅλο καὶ πλούτιζε. Καὶ ὅπως ἦταν ψηλὰ στὸ λόφο καὶ τὸ χωριὸ στὴν πεδιάδα, φαινόταν ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς τοῦ χωριοῦ. Καὶ τὸ ἐλάχιστο ἀεράκι ὅταν φυσοῦσε τὸν συναντοῦσε. Γιὰ νὰ γυρίσουν τὰ φτερά του, δὲν χρειαζόταν παρὰ μόνο τὸ ἁπαλὸ ἀεράκι ποὺ κάνει τὰ στάχυα νὰ κυματίζουν. Ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ μύλου, ὅταν ὁ γέρο Θωμᾶς δὲν κοιμόταν ἔβλεπε ν' ἀνεβαίνουν τὰ γαϊδουράκια φορτωμένα καὶ λογάριαζε πόσο ἀλεστικὸ θὰ πάρη. Κέρδιζε τόσα λεπτά, ποὺ μέσα σὲ λίγα χρόνια ἔγινε ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τοῦ χωριοῦ. Ὅλη τὴν ἑβδομάδα ἦταν ἄσπρος ἀπὸ τὸ κεφάλι μέχρι τὰ πόδια ἀπ' τ' ἀλεύρι, ἀλλὰ τὴν Κυριακὴ ντυνόταν μὲ τὰ καλύτερα του ροῦχα καὶ καμάρωνε σὰν ἀληθινὸς ἄρχοντας.

— Καλημέρα, κὺρ - Θωμᾶ, τοῦ ἔλεγαν.

Κι' ἐκεῖνος μόλις καὶ μετὰ κόπου τοὺς ἀπαντοῦσε.

— Καλημέρα, φτωχοί μου ἄνθρωποι!

Στὸ χωριό, εἶχαν ἀρχίσει νὰ μὴ τὸν χωνεύουν. Κοντὰ στὴν περιφάνεια καὶ τὸν ἐγωϊσμό, ποὺ εἶχε, μπῆκε καὶ ἡ τσιγγουνιά. Τὰ λεπτὰ τὸν ἔκαναν σκληρόκαρδο καὶ δὲν περιποιόταν καθόλου τοὺς φτωχούς, ποὺ δὲν εἶχαν νὰ τοῦ φέρουν πολὺ στάρι μαζεμένο γιὰ ν' ἀλέση.

⁂

Μιὰ μέρα ποὺ φύσαγε ἕνα γλυκὸ ἀεράκι κ' ἔκανε τὰ φτερὰ τοῦ μύλου νὰ γυρίζουν γρήγορα, ὁ μυλωνᾶς καὶ ἡ κόρη του ἀκουμπισμένοι στὸ παράθυρο κουβέντιαζαν γιὰ τὸ μέλλον καὶ τὸ φαντάζονταν ἀκόμη πιὸ καλὸ ἀπὸ τὸ παρόν. Ἡ κόρη του ἦταν ὄμορφη καὶ χωρὶς νὰ εἶναι κατὰ βάθος κακιά, εἶχε τὴν συνήθεια νὰ βλέπη τὸν κόσμο ἀπὸ ψηλὰ καὶ νὰ μὴ καταδέχεται νὰ μιλάη μὲ ὁποίον νᾆναι.

— Ἰωάννα, τῆς ἔλεγε ὁ πατέρας της, οἱ δουλειὲς πάνε καλά.

— Καλύτερα, γιὰ σᾶς, τοῦ ἀπαντοῦσε.

— Καλύτερα καὶ γιὰ σένα, γιατὶ ἡ προῖκα σου ὅσο πάει καὶ μεγαλώνει.

Ἡ κόρη χαμογελοῦσε.

— Ναί, ἔχω δίκιο, εἶπε ὁ μυλωνᾶς, ποὺ ἀποφάσισα νὰ μὴ δέχωμαι γιὰ ἄλεσμα λίγο στάρι. Ἔχει τόσα ἔξοδα ν' ἀλεστῆ καὶ δὲν ἀφήνει τίποτα κέρδος. Θὰ δέχομαι μονάχα ἐκείνους ποὺ φέρνουν φορτίο καὶ θὰ διώξω τὴ φτωχοπελατεία. Ἂς πᾶνε ἀλλοῦ.

Ἡ κόρη, ὅσο ὁ πατέρας της ἔλεγε αὐτά, εἶχε καρφωμένο τὸ βλέμμα της στὸ μονοπάτι π' ἔφερνε στὸ μύλο.

— Νά, ἡ χήρα ἡ Κώσταινα ποὺ ἀνεβαίνει εἶπε στὸ πατέρα της. Ἔχει καὶ τὸ γιό της μαζί. Κάτι φέρνουν. Μοῦ φαίνεται πὼς ἔχουν ἀπὸ ἕνα σακκὶ στὴν πλάτη. Νὰ μιὰ καλὴ πελάτισσα, εἶπε καὶ ἄρχισε νὰ γελᾶ κοροϊδευτικά.

— Μιὰ κουρελοῦ, εἶπε ὁ γέρο Θωμᾶς. Θὰ δῆς πὼς θὰ τὴ δεχτῶ.

Στηρίχτηκε καλύτερα στὸ παράθυρο, σήκωσε λίγο τὸ ἀλευρωμένο κεφάλι του, ἐνῶ ἡ γυναίκα ἀνέβαινε μὲ κόπο τὸ μονοπάτι. Ἦταν ὅλη γυρμένη πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σακκιοῦ, ποὺ ἦταν μισογεμάτο καὶ τὸ κράταγε μὲ τὰ δυό της χέρια πίσω στὴν πλάτη. Τρεῖς φορὲς σταμάτησε γιὰ νὰ πάρη ἀναπνοὴ καὶ νὰ μπορέση ν' ἀνεβῆ πάνω τὸ λόφο. Ὅταν πιὰ ἔφτασε στὴν πόρτα τοῦ μύλου, ἀκούμπησε τὸ σακκὶ κάτω, ξεφόρτωσε τὸ παιδί της καὶ ἀναστέναξε μὲ ἀνακούφιση.

— Ἀ! εἶπε, κυττάζοντας τὸ γιό της, ἕνα ἀγόρι δέκα χρονῶν, μὲ κατσαρὰ μαλλιά. Τελείωσαν τὰ βασανά μας, πάει πιά.

Καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι ψηλά.

— Καλημέρα μπάρμπα Θωμᾶ, κύττα τὶ ὡραῖο στάρι σοῦ φέρνω! Δὲν εἶναι πολύ, μὰ εἶναι διαλεχτό.

— Μπορεῖς νὰ τὸ ξαναπάρης, εἶπε ὁ μυλωνᾶς. Ὁ μύλος δὲν γυρίζει γιὰ τέσσερις χοῦφτες στάρι. Θέλει πολὺ γιὰ νὰ δουλέψη.

— Πέρισυ μοῦ τὸ ἄλεσες μπάρμπα Θωμᾶ! Λυπήσου με! Πῶς νὰ τὸ ξαναπᾶμε πίσω! Λυπήσου τ' ὀρφανό, ποὺ εἶναι τόσο μικρὸ καὶ ἀδύνατο γιὰ νὰ σηκώση τόσο βάρος! Θὰ πέση στὸ δρόμο.

— Φέτος, δὲν στὸ ἀλέθω καὶ φύγε ἀπὸ δῶ! Καταλαβαίνεις;

Ἡ φτωχιὰ εἶχε καταλάβει καὶ τὴν εἶχαν πιάσει τὰ κλάμματα. Πῶς θὰ τὄπαιρνε πάλι πίσω τόσο βάρος. Ἀγκάλιασε μὲ τὸ ἕνα χέρι τὰ δυὸ σακκιὰ καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ παιδί της, κι' ἄρχισε πάλι νὰ παρακαλῆ. Τὸ παιδάκι κύτταζε σαστισμένο. Τόσο κακός, λοιπόν, ἦταν αὐτὸς ὁ γέρος; Ἂν τὸν παρακαλοῦσε καὶ κεῖνο; Ἴσως νὰ τὸ λυπόταν, σκέφτηκε. Σηκώθηκε, πλησίασε κοντὰ στὸ μυλωνᾶ κι' ἄρχισε νὰ τοῦ φιλῆ τὰ χέρια. Ἐκεῖνος μόλις εἶδε τὸ παιδί, τὸ ἔσπρωξε προχώρησε ἔβαλε τὰ χέρια του μέσα στὰ σακκιά, ἅρπαξε χοῦφτες στάρι καὶ τὸ σκόρπαγε ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

— Νά, τὸ στάρι σας, εἶπε. Πηγαίνετε

— Μπορεῖς νὰ τὸ ξαναπάρης...

μὴ τὸ πετάξω ὅλο. Κακοπληρωτάδες βρωμιάρηδες, κουρελῆδες!

Καὶ δόστου καὶ σκόρπαγε τὸ στάρι παντοῦ, ἔξω, ἀπάνω στὰ κεραμίδια ὅπου μποροῦσε. Εἶχε γίνει τρελλὸς ἀπὸ τὸ θυμό του. Μιὰ χοῦφτα στάρι, ἔπεσε ἀπάνω στὰ φτερὰ τοῦ μύλου καὶ μετὰ στὰ κεραμίδια. Ἀκούστηκε ἕνας ξερὸς κρότος καὶ τὰ φτερὰ σταμάτησαν νὰ γυρίζουν.

Ἡ χήρα ἀπελπισμένη πῆρε τὰ σακκιά της κι' ἔφυγε, κρατώντας ἀπὸ τὸ χέρι τὸ παιδί της ποὺ ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα. Ἡ ὄμορφη Ἰωάννα ἦταν ξεκαρδισμένη στὰ γέλια καὶ κύτταζε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Οἱ φτωχοὶ γρήγορα χάθηκαν ἀπὸ τὰ μάτια της καὶ σὲ λίγο ἀπόλυτη ἡσυχία βασίλευε γύρω στὸ μύλο. Τότε σταμάτησε τὰ γέλια καὶ εἶδε ὅτι ὁ μύλος δὲν γύριζε πιά.

— Θὰ χάλασε κανένα πανί, ἢ εἶναι ποὺ σταμάτησε ὁ ἀέρας καὶ γι' αὐτὸ δὲν γυρίζει εἶπε ὁ πατέρας της.

Ἀνέβηκε γρήγορα πάνω στὴ σκεπή, γιὰ νὰ φιάξη τὰ πανιά, μὰ τίποτα δὲν κατάφερε νὰ κάνη. Ἀπὸ τὰ νεῦρα του ἔσπασε καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ τέσσερα φτερὰ τοῦ μύλου.

— Καταραμένοι ζητιάνοι, εἶπε ὁ γέρος, δὲν τοὺς ἔδιωχνα τόση ὥρα ποὺ φύσαγε παρὰ μὲ χασομέρησαν ἄδικα.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφερε μάστορη γιὰ νὰ φιάξη τὸ μύλο. Αὐτὸς ἔβγαλε τὴ στέγη κι' ἄρχισε νὰ διορθώνη τὰ πανιά. Ὁ μυλωνᾶς καθόταν μέσα καὶ περίμενε νὰ δῆ τὴ μυλόπετρα νὰ γυρίζη. Ἔπρεπε ὁ ἐργάτης νὰ κάνη γρήγορα, γιατὶ ὅπως ὁ μύλος ἦταν φτιαγμένος ὅλος ἀπὸ ξύλα, μὲ τὸν ἀέρα ποὺ φύσαγε μποροῦσαν νὰ πάθουν μεγάλη ζημιά. Τὰ μακρυὰ δοκάρια ποὺ στήριζαν τὸ μύλο, εἶχαν διπλωθῆ κι' ἔγερναν ἀπειλητικά. Ἄλλαξε τὸ φτερὸ καὶ ὅταν κόντευε νὰ τελειώση, ἕνα δοκάρι ξέφυγε καὶ γκρεμίστηκε ἡ μιὰ πλευρὰ τοῦ μύλου.

Ὁ μυλωνᾶς θυμωμένος ἄρχισε νὰ βρίζη φωνάζοντας:

— Αὐτοὶ οἱ ἐργάτες τοῦ χωριοῦ δὲν ξέρουν τίποτα νὰ κάνουν καὶ χαλᾶνε ὅτι πιάσουν στὰ χέρια τους. Θὰ πάω στὴν πόλη νὰ φέρω καλοὺς ἐργάτες.

Πῆγε γρήγορα στὴν πόλη. Ἔφερε ἐργάτες κι' ἄρχισαν νὰ ἐπισκευάζουν τὸ μύλο. Ἔβαλαν τὸ γέρο σὲ μεγάλα ἔξοδα, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ ὅταν νόμισαν ὅτι ὅλα εἶχαν τελειώσει, εἶδαν μὲ μεγάλη ἀπορία ὅτι δὲν εἶχαν κάνει τίποτα. Τὰ φτερὰ τοῦ μύλου ἔμεναν ἀκίνητα.

Ἡ πελατεία ὅλο καὶ ἔφευγε καὶ πολλοὶ φοβέριζαν τὸν μυλωνᾶ ὅτι θὰ τοῦ κάνουν ἀγωγὴ καὶ θὰ τὸν πᾶνε στὸ δικαστήριο, γιατὶ τοὺς καθυστεροῦσε τὸ ἀλεύρι. Ὁ γέρο Θωμᾶς ἦταν σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του. Δὲν ἤξερε τὶ νὰ πῆ, τὶ νὰ κάμη!

Ποτὲ δὲν εἶχε πάθει τέτοια ζημιά!

— Δὲν καταλαβαίνω τίποτα, ἀπ' αὐτὰ ποὺ μᾶς συμβαίνουν εἶπε ἡ Ἰωάννα ἀλλὰ πιστεύω, ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ τοὺς διώξαμε προχτὲς τόσο ἄσχημα, εἶναι ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς μας. Δὲν τοὺς φερθήκαμε καθόλου καλά.

— Ἂν τοὺς προσφέραμε ἕνα δῶρο, ἴσως νὰ διορθώναμε λίγο τὴν ἀδικία ποὺ κάναμε, εἶπε κι' ὁ μυλωνᾶς.

— Πήγαινε νὰ τοὺς βρῆς, πατέρα, καὶ μίλησέ τους καλά, γιατὶ φαίνεται ὅτι ἡ τύχη μας κρέμεται ἀπ' αὐτούς!

Ὁ γερο Θωμᾶς, ποὺ ἄκουγε πάντα τὴν κόρη του, πῆρε τὸ μπαστοῦνι του καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπιτάκι τῆς χήρας. Ὅταν ἔφθασε σχεδὸν στὸ ποτάμι, ἀντίκρυσε τὸ μικρὸ σπιτάκι τῆς Κώσταινας. Γιὰ νὰ μπῆ κανεὶς μέσα, ἔπρεπε νὰ σκύψη. Ἦταν τόσο χαμηλό, σὰν καλυβάκι. Ὁ μυλωνᾶς δὲν χρειάστηκε νὰ μπῆ μέσα γιατὶ δίπλα στὸ σπίτι εἶδε ἕνα ἀγόρι ποὺ ἔσκαβε σ' ἕνα μικρὸ χωραφάκι, καὶ ἀγωνιζόταν νὰ ξεριζώση μὲ τὴν τσάπα του τὰ ἀγριόχορτα. Ὁ ἱδρὼς ἔτρεχε ποτάμι ἀπ' τὸ μέτωπό του. Ὁ γέρος δὲν ἄργησε νὰ γνωρίση τὸ παιδὶ τῆς χήρας.

— Νά πῶς κοπιάζουν, γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους, συλλογίστηκε, κι' ἐγὼ τοὺς ἔδειξα τόση ἀπονιά.

Ἀμέσως ἔβαλε μιὰ φωνή.

— Γιώργη, ἔ Γιώργη!

Τὸ παιδὶ γύρισε, γνώρισε τὸ γέρο μυλωνᾶ. Κοκκίνισε καὶ χωρὶς ν' ἀφήση τὴν ἀξίνα ποὺ κρατοῦσε τὸν ρώτησε.

— Τί θέλετε, κύριε Θωμᾶ;

Ὁ μύλος μου δὲν γυρίζει πιά, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἤρθατε ἐσὺ καὶ ἡ μητέρα σου.

— Καὶ τί φταίω ἐγώ;

— Ἡ κόρη μου ἔχει τὴν ἰδέα, ὅτι ὁ μύλος μας ἂν σᾶς δῆ θ' ἀρχίση πάλι νὰ δουλεύη.

— Ἡ μάνα μου ἀρρώστησε ἀπὸ τὶς στερήσεις, εἶπε τὸ παιδί. Πάνε τώρα 15 μέρες ποὺ εἶναι στὸ νοσοκομεῖο, στὴν πόλη. Τώρα ἔχω μείνει μόνος, γιὰ νὰ δουλεύω καὶ νὰ τρέφω τὴ μάνα μου καὶ τὴ γιαγιά μου. Δὲν ἔχω καιρὸ νἄρθω μαζί σας. Ἀφῆστε με, τοῦ εἶπε, κι' ἔπιασε πάλι τὴν τσάπα.

— Μὴν κοπιάζεις νὰ σκάβης, ξανάπε ὁ γέρος. Ἂν ἔρθης μαζί μου καὶ βρῆς τί ἔχει πάθει ὁ μύλος θὰ σοῦ χαρίσω πέντε σακκιὰ ἀλεύρι νὰ τρῶς ὅλο τὸ χειμῶνα μὲ τὴ γιαγιά σου.

— Δὲν ἔχω καιρό!

(Συνέχεια στὴ σελίδα 244)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Η ΗΡΩΙΔΑ της Ελληνικής Επανάστασης

9ον.

Είχε βάλει στό μυαλό του νά παν-
ευτή τήν ώραία Άνδρονίκη καί νά
νη έτσι ίδιοκτήτης του Πύργου καί
ηρονόμος της μεγάλης περιουσίας
ύ δημογέροντα.

Ό Άθανασιάδης πίστευε πώς ήταν
φός άπό μεγάλο σόϊ καί δέν θά δυ-
ολευόταν διόλου νά ένώση τήν κόρη
ι μ' αύτό τό σπάνιο φαινόμενο.

Όσο γιά τόν Βάρθακα πού ήταν μέν
νηρός άλλά ό έγωϊσμός τόν έκανε ά-
ητο, πίστευε πώς ή Άνδρονίκη τόν
μπαθούσε κιόλας.

Έτσι ήταν τά πράγματα όταν πα-
υσιάστηκε στή μέση ό Θρασύβουλος
τού χαλάση τά σχέδια. Γιατί ό φι-
δοξος Άθανασιάδης, ήθελε μέ κάθε
όπο νά συγγενέψη μέ τόν Πατριάρ-
η — τήν πνευματική κορυφή της Όρ-
δοξίας.

Τήν ήμέρα πού κρυμμένος στό δά-
ς είδε τήν Άνδρονίκη νά κλαίη, κα-
λαβε πώς ή κοπέλλα συμπαθούσε ά-
θινά τόν νέο, καί γι' αύτό έβαλε στό
αλό του νά διαλύση τό γρηγορώτερο
ν άρραβώνα πού συμφώνησαν
Άθανασιάδης μέ τόν Πα-
ιάρχη.

Εύτυχώς γι' αύτόν, είχε με-
άλη έπίδραση πάνω στόν Δη-
ογέροντα, πού άκουε πολύ
ροσεκτικά τίς γνώμες του. Καί
Θρασύβουλος ήταν μακρυά!

Στίς 3 Μαρτίου τό 1821 ύ-
ερα άπό τό δείπνο, ό Βάρ-
ακας ήταν καθισμένος κοντά
όν Δημογέροντα, καί κάπνι-
ι κι' οί δυό σιωπηλοί τόν
ργιλέ τους.

Ό Βάρθακας σύμφωνα μέ τό
δίο πού είχε έτοιμάσει στό
φάλι του, άνοιξε συζήτηση
τούς σκοπούς της Έπανα-
άσεως πού όλοι οί Έλληνες
συζητούσαν τότε.

— Πιστεύεις ότι ή Ρωσσία
βοηθήση τήν Έπανάσταση;
τησε ό Δημογέροντας.

—Ή Ρωσσία; Όποιος τό
τεύει αύτό είναι πολύ άνόητος.

—Όμως έμείς σάν γραικοί δέν μπο-
με νά μείνωμε άδιάφοροι, είπε ό
ανασιάδης.

—Άρχοντά μου, έκανε ό Βάρθακας,
μού άρέσουν διόλου τά λόγια σου,
βλέπεις σ' άγαπώ. Κάθησε στ'
σου γιά νά γλυτώσης τό κεφάλι

Τό κεφάλι μου; Τί κίνδυνο έχει τό
μου;

Μάθε άρχοντά μου πώς όχι μο-
ό δικό σου κεφάλι κινδυνεύει, άλ-
τό δικό μου, καί της κόρης σου
νδρονίκης. Καί όχι μονάχα τό
κεφάλι σου, άλλά καί τά ύπάρχοντά
σου όλα.

— Μά γιατί; Τί είναι αύτά πού λές
τώρα κύρ Βάρθακα; έκανε μέ τρόμο ό
Άθανασιάδης.

— Σού μίλησα ποτέ στόν βρόντο
άρχοντά μου; Σού είπα ποτέ τίποτε
πού νά μή βγήκε σωστό;

—Όχι κύρ Βάρθακα! Όχι! Ποτέ!

— Γι' αύτό θά σού μιλήσω μέ είλι-
κρίνεια Δημογέροντα! είπε ό Βάρθα-
κας. Νά, σάν παιδί σέ πατέρα. Μόνο
θά σέ παρακαλέσω νά μήν σού κακο-
φανή πού θά στά πώ έξω άπό τά δόν-
τια!

— Μίλησε έλεύθερα κύρ Βάρθακα!
Έγώ τώρα σέ παρακαλώ...

—Ή ώρα ή καλή άρχοντά μου! Λοι-
πόν τούτο μόνο σού λέω: έκανες μεγά-
λη άνοησία ν' άρραβωνιάσης τήν κόρη
σου μέ τόν άνεψιό τού Πατριάρχη! Αύ-
τό τό συμπεθεριό θά είναι ό χαμός μας,
όλονών! Μάθε πώς ό Πατριάρχης είναι
έπικεφαλής των χριστιανών πού σηκώ-
νουν τώρα κεφάλι στό Σουλτάνο. Στήν
Πόλη άρχισαν κιόλας οί σφαγές. Σέ λί-
γο θ' άρχίσουν νά κόβουν καί στόν Μω-
ριά όσους συνδέονται μέ τόν Πατριάρ-
χη. Έδώ καράβια χάνονται, καί μείς
μικρές βαρκούλες...

— Είσαι βέβαιος γι' αύτά πού λές
κύρ Βάρθακα;

— Μακάρι νά μήν ήμουν! Δέν έλα-
βες μιά πρόσκληση νά πάς στήν Τρι-
πολιτσά;

— Ναί, είπε ό δημογέροντας, μέ
θαυμασμό. Πού τό ξέρεις;

—Έ! Πάντα ξέρω έγώ όλα όσα
συμβαίνουν. Άκου λοιπόν. Οί Τούρκοι
της Τριπολιτσάς, κάνουν πώς δέν κα-
ταλαβαίνουν τίς έτοιμασίες των Έλλή-
νων. Ώστόσο φυλάκισαν τούς δεσπο-
τάδες της Χριστιανούπολης, της Κο-
ρίνθου, της Άνδρούσης, της Λακεδαί-
μονος, της Δημητσάνας τού Ναυπλίου,
της Πλαίνης καί μαζί όλους τούς δη-
μογέροντες πού μαζεύτηκαν γιά νά έ-
ξελέξουν τά τοπικά έξοδα. Καί κοντά
σ' αύτό, κάλεσαν στήν Τριπολιτσά καί
τόν Πετρόμπεη. Αύτός όμως μυρίστη-
κε παγίδα, καμώθηκε τόν άρρωστο, κι'
έστειλε γιά όμηρο τόν γυιό του τόν
Άναστάση.

— Καλά πού μέ φώτισες! φώναξε
ό δημογέροντας. Καί βέβαια πού δέν
θά πάω στήν Τριπολιτσά.

Τότε ό Βάρθακας έβγαλε άπό τόν
κόρφο του ένα μάτσο γράμματα.

—Άκου νά σού διαβάσω τήν γραφή
πού μού έστειλε ό Βοϊβόδας (έπαρ-
χος) των Καλαβρύτων Ίμπραήμ Άρ-
ναούτογλου, πού είναι φίλος μου!
«Πές τού φίλου μας τού δημογέροντα
Άθανασιάδη νά μήν πάη στήν Τριπο-
λιτσά, γιατί έκεί θά τόν κόψουν έπειδή
είναι συγγενής τού Πατριάρχη». Καί
τώρα διάβασε καί τ' άλλα γράμματα
γιά νά βεβαιωθής!

Ό δημογέροντας μέ τά λίγα κολυ-
βογράμματα πού ήξερε, προσπαθούσε
νά διαβάση όλα έκείνα τά
γράμματα πού είναι περιττό νά
πούμε πώς ήταν όλα πλαστά,
γραμμένα άπό τόν σατανικό
τόν Βάρθακα γιά νά τρομοκρα-
τήση τόν δημογέροντα.

— Τζάνουμ δέν βγάζω ά-
κρη! παραπονέθηκε ό Άθανα-
σιάδης. Διάβασέ μου τα καλύ-
τερα ή άφεντιά σου!

Άλλο πού δέν ήθελε ό Βάρ-
θακας!

Κάθησε καί διάβασε άπαγ-
χονισμούς πού έγιναν τάχα στήν
Κωσταντινούπολη. Σφαγές, συλ-
λήψεις, κακό μεγάλο. Σέ άλλα
ότι έπρόκειτο νά συλλάβουν τόν
Πατριάρχη καί τόν Θρασύβου-
λο ώς συνωμότες πού έπανα-
στάτησαν έναντίον τού Σουλτά-
νου.

— Είμαστε στ' άλήθεια χα-
μένοι! Βόγγησε ό δημογέρον-
τας πού είχε γίνει κίτρινος σάν
τ' άγιοκέρι. Τό μυαλό μου έμένα έχει
σταματήσει. Βοήθα με σοφέ μου φίλε!
Βρές έναν τρόπο νά γλυτώσωμε έγώ,
έσύ καί τ' άγαπημένα μου παιδιά.

— Κι' έγώ είμαι τόσο ταραγμένος
άρχοντά μου, πού τό κεφάλι μου δέν
καταβάζει καμμιά ίδέα. Βάλε πώς κον-
τά σ' αύτά έχω τύψεις γιατί ένώ κου-
βάλησα στό άρχοντικό σου έκείνον τόν
εύλογημένον τόν Θρασύβουλο καί σ'
άναψα στό σπίτι σου φωτιά! Αύτός εί-
ναι ή άφορμή όλων των κακών πού μάς
βρίσκουν τώρα!

— Τί φταίς έσύ καλέ μου άνθρωπε!
Ή τύχη μου φταίει ή μαύρη κι' άρα-
χλη. Πρέπει όμως νά βρούμε ένα τρό-

Κατάφερε ένα δυνατό χτύπημα στό πρόσωπο τού Βάρθακα

πο νὰ σωθοῦμε. Δὲν μὲ μέλλει γιὰ τὰ πλούτη μου. Τὸ κεφάλι μας μονάχα νὰ γλυτώσωμε.

Ὁ Βάρθακας μὲ δυσκολία ἔκρυψε ἕνα χαμόγελο. Εἶχε καταφέρει νὰ φέρη τὸν δημογέροντα στὴν κατάσταση ἀκριβῶς ποὺ ἤθελε γιὰ νὰ τὸν κάνη ὅτι θέλει.

— Στάσου, εἶπε, καὶ μοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα. Μιὰ ἰδέα ποὺ ἴσως νὰ μᾶς σώση!

— Λέγε φίλε μου! Λέγε...

— Πρέπει νὰ θυσιάσωμε τὰ πιὸ μικρὰ γιὰ νὰ σώσωμε τὰ μεγάλα. Λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμη μου τέσσερα πρέπει νὰ γίνουν καὶ μάλιστα νὰ γίνουν τὸ γρηγορώτερο. Πρῶτο νὰ στείλης μήνυμα στὸν πασσᾶ τῆς Τριπολιτσᾶς ἀμέσως καὶ νὰ τὸν εἰδοποιήσης πὼς ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστειας σου καὶ τῶν γερατειῶν σου, παραιτεῖσαι ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ δημογέροντα!

— Λαμπρά!

— Δεύτερο νὰ τοῦ στείλης ἕνα δῶρο βαρύτιμο ποὺ θὰ ἐξηγήση καλύτερα τὴν παραίτησή σου!

— Θαυμάσια!

— Τρίτο καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο. Πρὶν ξημερώση νὰ παντρέψης τὴν Ἀνδρονίκη μὲ τὸν πρῶτο ποὺ θὰ βρεθῆ μπροστά σου. Ἔτσι παύεις νὰ συγγενεύης μὲ τὸν Πατριάρχη, καὶ δὲν εἶσαι πιὰ ὕποπτος. Καὶ τέταρτο νὰ ξεπουλήσης γοργὰ τὴν περιουσία σου νὰ μαζέψης τοὺς θησαυρούς σου καὶ πρὶν ξαπλωθῆ τὸ κακὸ νὰ κατεβοῦμε στὴν Πάτρα καὶ νὰ μπαρκάρωμε γιὰ τὴν Μασσαλία.

— Μὰ τὸν Θεὸ κὺρ Βάρθακα, ὁ ἴδιος ὁ σοφὸς Σολομὼν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μιλήση σοφώτερα, φώναξε μὲ ἐνθουσιασμὸ ὁ δημογέροντας ἀγκαλιάζοντας τὸν πιθηκάνθρωπο. Ὅλα ὅσα εἶπες εἶναι εὔκολα νὰ γίνουν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑπόθεση τῆς Ἀνδρονίκης.

— Πράγματι εἶναι τὸ πιὸ δύσκολο καὶ τὸ πιὸ σκληρό. Ὅμως ἡ κόρη σου ἀρραβωνιάστηκε τὸν Θρασύβουλο γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήση. Μόνος σου μηχανεύτηκες τὸ συνοικέσιο.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια.

— Μὲ τὴν ἴδια λοιπὸν εὐκολία, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήση πάλι, θὰ τὸν χαλάση τὸν ἀρραβῶνα της. Μήπως πρόφτασε ἄλλωστε νὰ τὸν γνωρίση καλύτερα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο; Ἔπειτα πιὰ κοπέλλα δὲν εἶναι ἕτοιμη νὰ θυσιαστῆ γιὰ νὰ σώση τοὺς δικούς της; Δὲν εἶναι διόλου δύσκολο αὐτὴν τὴν στιγμὴ ποὺ μιλᾶμε ὁ Πατριάρχης μὲ τὸν ἀνεψιό του νὰ ἔχουν κιόλας ἀποκεφαλιστῆ.

— Δίκιο ἔχεις. Ἄχ γιατί νὰ μὴν πραγματοποιήσω τὸ παλιό μου σχέδιο; Πρὶν παρουσιαστῆ αὐτὸς ὁ Θρασύβουλος, λογάριαζα πάντα νὰ δώσω τὴν μοναχοκόρη μου σ' ἐσένα σοφέ μου καὶ καλέ μου φίλε. Ἐλπίζω νὰ μὴν εἶναι ἀργά, καὶ νὰ δεχτῆς νὰ τὴν στεφανωθῆς ἀπόψε κιόλας.

Τὰ μικρὰ μάτια τοῦ καμπούρη ἄστραψαν ἀπὸ χαρά. Δὲν τὸ φανταζόταν ὅτι θὰ πετύχαινε τόσο γρήγορα καὶ εὔκολα τὸν σκοπό του!

— Ἐγὼ νὰ πάρω γυναίκα μου τὴν Ἀνδρονίκη; Ποτέ! Ποτέ! ἐφώναξε.

— Γιατί; Δὲν τὴν συμπαθεῖς φίλε μου;

— Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Σὲ κάθε ἄλλη περίσταση, αὐτὴ ἡ πρόταση θὰ μὲ γέμιζε χαρά. Ἀλλὰ ἀπόψε ἐγὼ ἐπρότεινα νὰ χαλάσωμε τὸν ἀρραβῶνα. Δὲν πάει λοιπόν, δὲν ταιριάζει νὰ παρουσιαστῶ τοῦ λόγου μου γιὰ γαμπρός!

— Μὴν ἔχεις κανένα δισταγμὸ καλέ μου Βάρθακα! φώναξε συγκινημένος ὁ Ἀθανασιάδης. Γιατὶ ἂν διστάζης, σημαίνει πὼς δὲν μᾶς ἀγαπᾶς οὔτε ἐμένα οὔτε τὴν Ἀνδρονίκη μου.

— Μὴ μοῦ μιλᾶς ἔτσι. Ἡ Ἀνδρονίκη ἦταν ἕνα ἄγριο τριαντάφυλλο ποὺ ἐγὼ τὸ καλλιέργησα μὲ τὰ νάματα τῆς Παιδείας καὶ τὸ ἔκανα ἥμερο! Ἡ Ἀνδρονίκη εἶναι ἔργο μου! Τιμή μου καὶ χάρη μου νὰ τὴν καθοδηγῶ σὲ ὅλη μου τὴν ζωή! Φοβᾶμαι ὅμως πὼς ἡ κόρη σου ἄρχοντά μου, δὲν μὲ συμπαθεῖ διόλου.

— Τί παναπῆ δὲν σὲ συμπαθεῖ; Θὰ σὲ συμπαθήση! Κάνε μονάχα ὑπομονή. «Μὲ τὸν καιρὸ» λέει ὁ μῦθος τὸ χορτάρι τῆς θάλασσας γίνεται κοράλι. Καὶ γιὰ νὰ μὴ χάνομε καιρό, θὰ στείλω ἀμέσως ἄνθρωπο νὰ φέρη τὸν παπᾶ τῆς ἐνορίας μας.

— Καλέ μου ἄρχοντα, μὴ βιάζεσαι. Στάσου νὰ τὸ συλλογιστῆς καλύτερα τὸ πρᾶγμα. Ρώτησε καὶ τὸ γυιό σου νὰ δῆς τὶ γνώμη ἔχει!

— Εἶσαι θησαυρὸς ἀνεχτίμητος! φώναξε ὁ Ἀθανασιάδης. Ναί, θὰ τὰ συζητήσω καὶ μὲ τὸν γυιό μου, νὰ δῶ καὶ τὴν δική του τὴν ἰδέα. Ἐγὼ μιὰ φορὰ ἔχω πάρει τὴν ἀπόφασή μου, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοῦ χαλάσω τὸ χατήρι.

Ὁ δημογέροντας ἔστειλε καὶ κάλεσε τὸ γυιό του. Ὁ νέος δὲν εἶχε ὡστόσο καμμιὰ δυσκολία νὰ συμφωνήση. Κι' αὐτὸς εὕρισκε πολὺ σωστὰ καὶ γνωστικὰ αὐτὰ ποὺ πρότεινε ὁ Βάρθακας.

Ἔτσι ἀποφάσισαν νὰ γίνη ὁ γάμος πρὶν ξημερώση, κι' ἔστειλαν γι' αὐτὸ νὰ φέρουν τὸν παπᾶ.

Η ΗΡΩΙΚΗ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ

Θἆταν πάνω κάτω μεσάνυχτα.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ Ἀνδρονίκη εἶχε κλειστῆ ἀπὸ νωρὶς στὸ δωμάτιό της, βαρειὰ λυπημένη. Εἶχε λάβει γράμμα τοῦ Θρασύβουλου ὅπου ὁ νέος τῆς περιέγραφε τὴν εἰσβολὴ τοῦ Ἀλέξανδρου Ὑψηλάντη καὶ στὴν Βλαχία καὶ τὴν ἐπανάσταση τῆς Δακίας. Τῆς διηγόνταν τὶς διώξεις ποὺ ἄρχισαν νὰ γίνωνται στὴν Κωσταντινούπολη, καθὼς καὶ τὶς κινήσεις ποὺ προαναγγέλαν τὴν φοβερὴ ἔκρηξη τοῦ ἡφαίστειου τῆς ἐπαναστάσεως ποὺ δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ σκεπάση μὲ τὴν ὀργὴ τῆς φωτιᾶς του τὴν Ἑλλάδα.

Καὶ ἡ νέα ὅπως ἦταν φυσικό, ἀνησυχοῦσε γιὰ τὸν Θρασύβουλο ποὺ τὸν ἤξερε τολμηρὸ ὡς τὴν τρέλλα.

Πλησίαζαν λοιπὸν μεσάνυχτα καὶ ἡ Ἀνδρονίκη ἀφοῦ ἔλυσε τὰ πλούσια μαλλιά της, ἑτοιμαζόταν νὰ πέση νὰ κοιμηθῆ ὅταν ὁ πατέρας της, ὁ ἀδερφός της καὶ ὁ Βάρθακας μπῆκαν στὴν κάμαρά της φωνάζοντας:

— Σῶσε μας! Ἀπὸ τὰ χέρια σου κρέμεται ἡ ζωή μας!

Αὐτὸ ἦταν σχέδιο τοῦ πιθηκάνθρωπου γιὰ νὰ λυγίση ἡ καρδιὰ τῆς Ἀνδρονίκης.

— Τί συμβαίνει πατέρα; ρώτησε φοβερὰ ἀνήσυχη ἡ δύστυχη κοπέλλα.

— Θὰ μᾶς κρεμάσουν ὅλους παιδί μου! ἀπάντησε ὁ Ἀθανασιάδης. Ἐπίσημα γράμματα μᾶς εἰδοποιοῦν. Καὶ αἰτία εἶναι τὸ πὼς συγγενεύουμε μὲ τὸν Πατριάρχη. Αὐτὸ μᾶς ἀφάνισε. Ὡς αὔριο θὰ μᾶς κόψουν ὅλους, καὶ τοῦτος ὁ Πῦργος θὰ γίνη τουρκέψη...

— Μὰ τὰ γύρω βουνὰ πατέρα, εἶναι ἐλεύθερα. Εἶναι Ἑλληνικά. Ἄς παραχώσωμε στὴ γῆ τοὺς θησαυρούς μας, ἄς πάρωμε μόνον τ' ἀπαραίτητα μαζί μας, ἄς ὁπλιστοῦμε μὲ καρυοφίλια, κι' ἄς βγοῦμε στὰ βουνά. Ἐκεῖ ποὺ ἔχουν τὶς φωλιές τους οἱ Σταυραητοί, θὰ στήσωμε λημέρι. Κι' ἂν οἱ Τοῦρκοι θέλουν πόλεμο, θὰ τὸν ἀρχίσωμε πρῶτοι ἐμεῖς, τὴν ἅγια ὥρα ποὺ θὰ βροντήση τὸ τουφέκι τῆς λευτεριᾶς!

Ἐπὶ κεφαλῆς βάδιζε ὁ Βάρθακας ...

Οἱ τρεῖς ἄντρες τὴν κοίταζαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

Τέτοια ἀπάντηση δὲν τὴν περίμενε κανένας τους. Πρῶτος μίλησε τέλος ὁ δημογέροντας Ἀθανασιάδης.

— Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λὲς παιδί μου; Μπορῶ ἐγὼ γέρος ἄνθρωπος νὰ σκαρφαλώνω στὰ βουνά; Νὰ παρατήσω τὸ βιός καὶ τὴν καλοπέραση μου καὶ νὰ κηρυχτῶ προδότης τοῦ Σουλτάνου στὴν ἡλικία μου; Αὐτὸς δὲν εἶναι τρόπος νὰ γλυτώσωμε!

— Τότε ποιὸς εἶναι; Τί ἔχεις νὰ προτείνης πατέρα;

— Νὰ διαλυθῆ ὁ ἀρραβῶνας σου μὲ τὸν Θρασύβουλο, νὰ πάψωμε νὰ συγγενεύωμε μὲ τὸν Πατριάρχη.

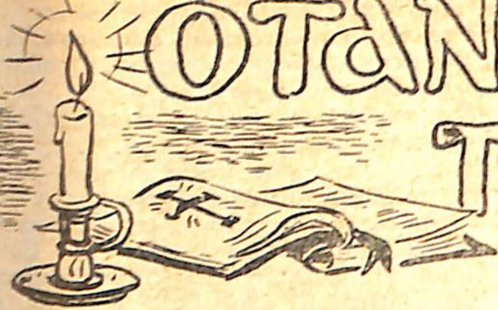
Ἡ Ἀνδρονίκη ἔμεινε γιὰ λίγο συλλογισμένη.

— Πολὺ καλά! εἶπε. Αὔριο στὴν ἐκκλησία νὰ πῆτε πὼς ὁ ἀρραβώνας μας διαλύθηκε. Ἐμεῖς μὲ τὸν Θρασύβουλο δώσαμε λόγο. Δικός μας λογαριασμὸς νὰ τὸν κρατήσωμε.

— Τὰ λόγια δὲν φτάνουν. Χρειάζονται ἔργα. Πρέπει ν' ἀποδείξωμε αὐτὸ ποὺ λέμε. Κι' ἄλλο δὲν μένει παρὰ νὰ πάρης ἄλλον ἄντρα ἀμέσως!

— Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λὲς πατέρα! Ξεχνᾶς τὸν λόγο ποὺ δώσαμε στὸν Πατριάρχη; Ἀπὸ μένα ζητᾶς νὰ πατήσω τὴν ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσα στὸν Θρασύβουλο;

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΟΤΑΝ ΠΕΡΑΣΕΙ ΤΟ ΠΑΣΧΑ...

—"Οταν περάσει τὸ Πάσχα, νοιώθω μιὰ στενοχώρια. Νοιώθω πὼς κάτι ξεκολλᾶ ἀπὸ τὴν καρδιά μου, κάτι ὄμορφο καὶ γλυκό... "Οταν περάσει τὸ Πάσχα, τότε ἀρχίζω νὰ περιμένω τὸ ἄλλο...

Συνήθιζε νὰ τὸ λέει ὁ πατέρας, μετὰ ἀπὸ τὸ τελευταῖο «Χριστὸς Ἀνέστη». Τὰ μικρά μου ἀδέλφια δὲν καταλάβαιναν τίποτα. Εἶχε ξεθωριάσει κιόλας πολὺ ἡ θύμηση τῆς πρώτης γιορταστικῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα. Πάσχα εἶναι τὰ κόκκινα αὐγὰ καὶ ὅλα τὰ σχετικά... Τέλειωσαν αὐτά, τέλειωσε τὸ Πάσχα...

Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε κι' ἐγὼ δὲν καταλάβαινα τίποτα ἀπὸ τὴν ἤρεμη αὐτὴ μελαγχολία τοῦ πατέρα μου. Μιὰ παρόμοια ὅμως λύπη ἔνοιωθα, ὅταν περνοῦσε τὸ φωτεινὸ καλοκαίρι, τὸ ξένοιαστο γιὰ μᾶς τὰ παιδιὰ καλοκαίρι...

Ἦρθε ὅμως καιρὸς ποὺ ἔνοιωθα τὴ νοσταλγία τοῦ πατέρα μου γιὰ τὶς ἅγιες μέρες τοῦ Πάσχα. Κι' ἔσμιξε αὐτὴ ἡ νοσταλγία μὲ τὴν θλίψη ποὺ φέρνει τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ...

**

Γιὰ τὸ Γυμνάσιό μου, γιὰ ὅλους τοὺς συμμαθητάς μου, ἤμουν ἕνας ἥρωας. Ἔτσι τουλάχιστο νόμιζα. Εἶδες ὁ Κώστας; "Α, μπράβο Κώστα! Μὰ εἶσαι ἐξαιρετικὸς Κώστα!... Κώστα ἀπὸ δῶ, Κώστα ἀπὸ κεῖ. Στὴν τάξη ὁ Κώστας, στὸ δρόμο ὁ Κώστας, παντοῦ αὐτός! "Ο,τι καὶ νὰ ζητοῦσα, τσακίζονταν νὰ μοῦ τὸ κάμουν. "Ημουν ἕνας βασιλιάς, μὲ ὑπάκουο βασίλειο μιὰ τάξη ἢ καλύτερα ἔξη τάξεις. Καὶ θὰ ἀπορεῖτε φυσικὰ γιατὶ αὐτὸς ὁ θαυμασμὸς πρὸς τὸ πρόσωπό μου.

Νὰ σᾶς πῶ λοιπόν: "Ημουν ὁ καλύτερος κολυμβητὴς καὶ ὁ καλύτερος παίχτης τῆς ὁμάδας τοῦ Γυμνασίου μας στὸ πόλο. Καὶ τὸ τελευταῖο καλοκαίρι, χάρη σὲ μένα ἡ ὁμάδα κέρδισε τὸ πρωτάθλημα. Ἀπὸ τότε ἤμουν στὰ στόματα ὅλονῶν!

Κι' ἔνοιωθα μιὰ ἀγαλλίαση! Μιὰ χαρά! Σὲ μεθάει αὐτὴ ἡ ἐκτίμηση τῶν ἄλλων, αὐτὴ ἡ ἀφοσίωση...

Ὅμως, ἤμουν δυστυχῶς! Τώρα δὲν εἶμαι. Γύρισαν τὰ πράγματα. Μετὰ ἀπὸ κάποιο θριαμβευτικὸ γιὰ μένα ἀγῶνα, κάποιο νεοφερμένο στὴν πόλη μας παιδί, μοῦ ζήτησε νὰ κολυμπήσουμε μαζί. Κι' ἐπειδὴ εἶχε πῆ ὅτι τὸ παίξιμό μου εἶναι ἁπλῶς καλό, δέχτηκα. Δέχτηκα, γιὰ νὰ τοῦ δείξω ὅτι τὸ παίξιμό μου ἦταν ὑπέροχο, γιὰ νὰ δῆ ὅτι εἶμαι ἕνας θαυμάσιος κολυμβητής.

**

Κατόπιν ἦλθαν τὰ πράγματα, ὅπως δὲν τὰ περίμενα. Ἦλθε κάποια μέρα νὰ μὲ πάρη, γιὰ νὰ κολυμπήσουμε μαζί. Κολυμποῦσα συνήθως μόνος, σ' ἕνα ὄμορφο κλειστὸ ὅρμο. Τραβήξαμε γιὰ κεῖ. Μιλήσαμε γιὰ κάμποσα πράγματα στὸ δρόμο. Φτάσαμε.

Ἡ ἀμμουδιά, καθαρὴ προχωροῦσε πολὺ καὶ φαινόταν καὶ κάτω ἀπὸ τὰ διάφανα καὶ ὄχι πολὺ βαθιὰ νερά. Στὴ μιὰ μεριὰ τοῦ ὅρμου, ἐκεῖ ποὺ ἀνηφόριζε, ξεχώριζε ἕνας ψηλὸς βράχος. Κάτω στὰ πόδια του, ξαπλώνονταν νωχελικά, τώρα μὲ τὴ φυρονεριά, ...έρες γλυστερὲς ἀπὸ μάσκλι καὶ κατά-...παρτες ἀπὸ κοχύλια ποὔχαν ξεμείνει. Γδυθήκαμε σιωπηλοί. Ἡ γαλήνη καὶ ἡ ...εγαλόπρεπη ὀμορφιὰ τῆς μέρας μᾶς συγ...νοῦσε.

Ὁ Δημήτρης — ἔτσι λεγόταν τὸ ξένο ...ιδὶ καὶ εἴχαμε πιὰ κάμποσο γνωριστεῖ — ...έβηκε στὸ βράχο. "Εμεινα κάτου ἐγώ, ...μάζοντας τὸ ὑπέροχο κι' ἁρμονικὸ κορ-... ποὺ μοῦ εἶχε ἀποκαλύψει. Καὶ τώρα, ... ράχη τοῦ βράχου, ἔμοιαζε μὲ πελώριο πουλί, ποὺ ἑτοιμαζόταν ν' ἀνοίξη φτερούγες.

Στάθηκε γιὰ λίγο ἄφωνος κι' ἀκίνητος κι' ὕστερα κάτι ψιθύρισε. Σταυροκοπήθηκε μὲ σεβασμό. Ἐγὼ ἀποροῦσα. Κατέβηκε δίπλα μου.

—"Ετοιμος Κώστα, εἶπε. Πέφτουμε;

Δὲν περίμενα δεύτερη κουβέντα. Μὲ τὰ χέρια μπρός, ἔπεσα μ' ἕνα τίναγμα στὸ νερό.

Προσπάθησα νὰ κάμω μιὰ καλὴ βουτιά. Γλυστρῶντας ὅμως λίγο, ἔπεσα κάπως ἀδέξια. Περίμενα νὰ δῶ τί βουτιὰ θἄκανε, ἀφοῦ ἐγὼ ὁ ἄσσος εἶχα ἀποτύχει.

"Εμοιαζε μὲ πελώριο πουλὶ ποὺ ἑτοιμαζόταν ν' ἀνοίξη φτερούγες...

Καὶ ξαφνικὰ τὸν εἶδα ἀνάλαφρο, νὰ τινάζεται χωρὶς ἰδιαίτερη προσπάθεια, πρὸς τὰ πάνω. Κι' ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ἐπαφὴ μὲ τὸν οὐρανό, ἔπεσε ἀθόρυβα κι' ἁπαλὰ σὰ γλάρος, ἴδια φωτεινὴ γραμμή. Ἀναδύθηκε χαμογελαστὸς καὶ μὲ πλησίασε μὲ ἄνετες ἁπλωτές.

— Κώστα ἔκανες μιὰ πολὺ ὡραία βουτιά. Μπράβο, μοῦ εἶπε.

Δὲν ἀποκρίθηκα. Ἦταν ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ ἔνοιωθα τόση ἀμηχανία μπρός του.

Τώρα που εἶχα ἀποτυχει μὲ παίνευε. "Οταν θριάμβευα μὲ ταπείνωσε.

— Πᾶμε ἀπέναντι; ρώτησε.

— Ναί, πολὺ θἄθελα κι' ἐγώ!

—Ἐμπρὸς λοιπόν!

Ἀπεῖχε ἡ ἀπέναντι πλευρὰ καμμιὰ τρακοσαριὰ μέτρα. Ἀρχίσαμε ἤρεμα νὰ διευθυνόμαστε πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἡ γαλήνη τῆς μέρας μας εἶχε ζώσει. Τον κοιτοῦσα πως κολυμπᾶ. Ναί, δὲν ἦταν καθόλου ἀτζαμῆς! Χωρις νὰ προσέχη ἰδιαιτερα, κολυμπουσε ἀλαφρός!...

Τὸν ζήλευα. Ἀφοῦ ἤξερε καλὸ κολύμπι, ποὺ θὰ του εκανα τὸ δάσκαλο; Στὴ βουτιὰ καλύτερος, τώρα ἴσος μου. Τί μοὔμενε; Ἡ ταχύτητα! Ἐδῶ εἶμαι σίγουρος. "Αν δώση αφορμη. Θα του δωσω κι' ἐγὼ ἕνα μάθημα.

— Κώστα, εἶπε μιὰ στιγμή. Δὲν νομίζεις ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πολὺ - πολὺ καλός, ποὺ μᾶς χαρίζει τέτοιες μέρες ὅπως ἡ σημερινή;

— Βέβαια, ξεροκατάπια ἀπροετοίμαστος γιὰ τέτοια ἐρώτηση.

— Καὶ μεῖς, γι' ἀντάλλαγμα δὲν θἄξιζε νὰ τοῦ δώσουμε κάτι, ἴσως τὴν καρδιά μας;

"Εκανα μιὰ τούμπα στὸ νερὸ γιὰ ν' ἀποφυγω τὴν ἀπάντηση. Παράξενο παιδὶ καὶ παράξενες ἐρωτήσεις!... Κι' ἐγὼ ἀγαπῶ βέβαια τὸ Θεό. Στὶς γιορτὲς μάλιστα πάω καὶ στὸ ψαλτήρι. Μὰ ἐπειδὴ ἔχει μπουνάτσα σήμερα... νὰ δώσουμε τὴν καρδιά μας; Καὶ ὅταν ἔχει φουρτούνα;

Εἴχαμε φτάσει πιὰ μὲ τὴ συζήτηση καὶ τὶς σκέψεις. Τραβηχτήκαμε στὴν ἀμμουδιά, ξαπλωθήκαμε μπρούμυτα, κεφάλι μὲ κεφάλι σχεδόν.

— Φέτος ποὺ θὰ κάνουμε τὴν προτελευταία τάξη μαζι., θὰ γίνουμε φίλοι, εἶπε. Συμφωνεῖς;

— Ναὶ Δημήτρη, εἶπα.

— Κι' ὅταν τελειώσουμε τὸ Γυμνάσιο, θὰ μᾶς κρατάη ἑνωμένους ἡ θύμηση τῆς ζωῆς ποὺ περάσαμε μαζί.

— Μὰ θὰ χωριστοῦμε, εἶπα. Θὰ πᾶμε γιὰ ἀνώτερες σπουδές, θὰ ξεχαστοῦμε. Κι' ἀλήθεια, τί ἐπάγγελμα θ' ἀκολουθήσης Δημήτρη; ρώτησα περίεργα.

—"Α! Μὲ συγχωρεῖς Κώστα, τὸ φυλάω μυστικό...

Στὸ λεπτό, ὄμορφο πρόσωπό του μὲ τὶς σταγόνες ποὺ λαμπύριζαν, ἁπλώθηκε μιὰ γλυκάδα. Κοίταξε μακριὰ τὸ πέλαγο κι' ὕστερα τὸν οὐρανό. "Επειτα, σὰ λάστιχο, τινάχτηκε πάνω.

—"Εμπρὸς μουδιάσαμε! Ξαναπέφτουμε!

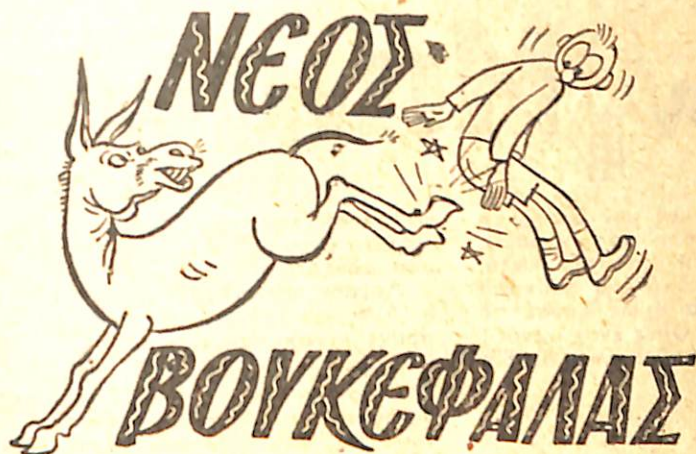
Παίρνοντας φόρα, ἔκανε μιὰ βουτιὰ ἀριστουργηματική. Κι' ἐγὼ ὅμως δὲν πῆγα πίσω αὐτὴ τὴ φορά.

Κι' ὅπως κολυμποῦσαμε, ξάφνου τὸν εἶδα μὲ ἕνα στὺλ κρόουλ νὰ φεύγη ταχύτατα. Πεισμώνοντας τὸν ἀκολούθησα. "Ηθελε λοιπὸν νὰ μὲ ξαναταπεινώση; Δὲν θὰ τοῦ περνοῦσε. Γιὰ λίγο τρέχαμε μὲ μικρὴ διαφορά. "Ενοιωσα ὅμως σύντομα, ὅτι μὲ ξεπερνοῦσε. Βάζοντας ὅλη μου τὴ δύναμη πιά, δὲν τὸν ἄφησα γιὰ ἀρκετὸ διάστημα, νὰ μὲ ξεπερνᾶ παρὰ ἕνα μέτρο. Τί θἄκανε; Θὰ κουραζότανε. "Οπως ἤμουν ὅμως πίσω, τὸν ἔβλεπα νὰ κολυμπᾶ ἤρεμα καὶ σταθερά. Τὰ πόδια του ἴδιες προπέλες. "Εβαλα ὅλο μου τὸ κουράγιο.

"Αφριζα πιά. Δὲν ἔβλεπα τώρα τίποτα. Κολυμποῦσα ἀγριεμένος, ζαλισμένος, ταπεινωμένος. Κι' ὅταν γιὰ μιὰ στιγμὴ θέλησα νὰ δῶ πόσο μὲ περνοῦσε, σκιάχτηκα! Εἴχαμε φτάσει!

Ὁ Δημήτρης ὄρθιος πάνω στὶς ξέρες τεντωνόταν στὸν ζεστὸ ἥλιο! Καὶ τὸ χειρότερο, πιὸ πάνω, βρισκόταν κάποιος ποὺ μοῦ φάνηκε πὼς χαμογελοῦσε! Ναί. Εἶχα νικηθῆ καὶ μάλιστα μπρὸς σὲ τρίτο. Μοὔρθε νὰ βάλω τὰ κλάμματα, ὄχι ἀπὸ λύπη ἀλλὰ ἀπὸ θυμό. Βγῆκα κουρασμένος ἔξω. Ὁ Δημήτρης ἦρθε κοντά μου. "Ημουν λαχανιασμένος, λυωμένος, χλωμός!

— Μὰ γιατί εἶσαι ἔτσι; Μήπως ἔτρεχες καὶ σύ; Ναί; Δὲν ἔπρεπε ὅμως νὰ τὸ κάνης, ἀφοῦ χθὲς ἦσουν ἀδιάθετος!

Α΄. ΕΝΑΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ.... ΚΙ' ΕΝΑ ΔΩΡΟ!...

Τὸ χωριό μας τὸ φτωχὸ
ἔχει μόνο' ἕνα γιατρό!

Ὅταν κάποιος ἀρρωστήσει
στὸ γιατρό μας θὰ ζητήση
συμβουλὲς ἢ γιατρικό.
Κι' ὁ γιατρος μας ὁ μεγάλος
εἶν, ὁ θεῖος μου — ποιὸς
(ἄλλος;—
καὶ τὸν λένε... Θανασό!...

Τὸ χειμώνα σὰ παπί,
ἀπ' τὸ χιόνι, τὴ βροχή!
Καὶ τὸ ἔρμο καλοκαίρι
σά... πλυμένο περιστέρι!...

Ἀπ' τὴν τόση του δουλειὰ
ὕπνο δὲν εὐχαριστιέται.
Δῶθε - κεῖθε κουτουλᾶ,
κάθε ὥρα... χασμουριέται!...

Τὶς προάλλες σὲ μιὰ γέννα
τὸν καλέσανε νὰ πάῃ.
Ἀπ' τὴ βιάση, μόνο ἕνα
πρόφτασε... ντολμᾶ νὰ φάῃ!

Κι' ὁ πατέρας τοῦ μωροῦ
τοὔκανε ἕνα δωράκι!
Ναί! Τοῦ θείου τοῦ γιατροῦ
χάρισ' ἕνα γαϊδουράκι!...

Β΄. Ο ΔΑΜΑΣΤΗΣ... ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ!...

Καὶ ὁ θεῖος παρευθὺς
στὸν Πετράκη τὸ χαρίζει.
Καὶ αὐτὸς μετὰ σπουδῆς
ἄρχισε νὰ ξεφωνίζῃ!...

Ἥσυχο τὸ γαϊδουράκι
παχουλὸ πολὺ κι' ὡραῖο!
Μὰ σὰν εἶδε τὸν Πετράκη
— ναί, πιστέψτε τὶ σᾶς
(λέω!—
φαίνεται πὼς ἐταράχτη
καὶ μὲ μιὰ γερὴ κλωτσιὰ
μᾶς ἐγκρέμισε τὸ φράχτη!...

Ὁ Πετρῆς μας δὲν ἐσκιάχτη
καὶ πηδᾶ νὰ μπῆ καβάλα!
Μὰ ὁ γάϊδαρος μὲ ἄχτι
τὸν ἐτίναξε... σὰ μπάλλα!...

Ὁ Πετράκης βλοσυρὸς
τοὖπε:—ἴδιος ἡ δασκάλα...—
— Εἶσαι φίλε τολμηρός!
Μὰ θὰ δῆς βρέ... Βουκε-
(φάλα!...

Σέρνοντάς τον μὲ τὸ ζόρι
βγῆκε στὰ χωράφια πέρα.
Τὸ γενναῖο τὸ ἀγόρι
τούτη τὴ μεγάλη μέρα,
μιὰ τρανὴ θὰ κάνῃ πράξη:
Τὸ γαϊδούρι... θὰ ὑποτάξῃ!
Ὕστερ' ἀπὸ τόση μάχη
ποὺ ἀπὸ ὀγκανητὰ
ἀντηχούσανε κι' οἱ βράχοι,
μ' ἕνα κόκκινο πανὶ
—τῆς γιαγιᾶς φούστα φτηνή,
ποὖχε γίνει δυὸ κομμάτια—
τοῦ ἐσκέπασε τὰ μάτια!...

Τέλος πήδησε στὴ ράχη
καὶ ἐκόλλησε σφιχτά!
Καὶ μὲ βέργα ἀρχινᾶ
νὰ χτυπᾶ στὰ πισινά!...

Προσπαθοῦσε νὰ τὸν ρίξει
τὸ γαϊδούρι τὸ φτωχό!
Γύρω ὅλοι εἶχαν φριξει
ἀπ' τὸ θέαμα αὐτό!...

Ξάφνου ὁ γάϊδαρος ὁρμᾶ
μὲ τὸν Πέτρο ποὺ τὸν δέρνει,
πρὸς τὴν πέρα τὴ μεριά.
Κι' ὅποιον βρεῖ... ὁ Χάρος
(παίρνει!...

Τὸ γαϊδούρι τὸ τυφλὸ
σκόνταβε καὶ ἐτσινοῦσε!
Τὸ παιδί μας τὸ κουτό,
τώρα πιὰ ἀγωνιοῦσε!...

Μανιασμένο τὸ γαϊδούρι
πέρασε πιὰ τὰ χωράφια
καὶ μὲ σκεπασμένη μούρη
πρὸς τὸν ποταμὸ ὁρμᾶ!
Τοῦ Πετρῆ μας ἡ καρδιὰ
πάνω - κάτω πιὰ πηδᾶ!...

Πρὶν καλὰ - καλὰ σκεφτεῖ
τὸ γαϊδούρι τὸ στραβό,
μπαίνει μέσα στὸ νερό!
Σκιάζεται καί... ξεγλυστρᾶ!
Μπλάτσα! Πέφτει στὰ νερά!
Ὁ Πετράκης μας μουσκίδι,
χωρὶς νἄχῃ τελειώσει
τοῦτο τ' ἄθλιο ταξίδι!...

Ξανασκώνεται τὸ ζῶο
μὲ προσπάθεια πολλή!
Βγαίν' ἀπ' τὸ ποτάμι σῶο,
νάτο, πάλι πηλαλεῖ!...
Στάζουνε κι' οἱ δυό! Τί
(δράμα!..
Κι' ὅλο τρέχουνε ἀντάμα!...

Τώρα πιὰ κι' οἱ δυὸ τυφλοὶ
μπήκανε σ' ἕνα μποστάνι,
κι' ὁ... κεφάλας μὲ ὁρμὴ
λὲς καὶ θέλει νὰ ξεκάνῃ
τὸ καϋμένο τὸ παιδί,
πέφτει μὲ τρελλὴ μανία
εἰς τὸ φράχτη μὲ τ' ἀγκάθια!
Κι' ἀρχινᾶν καινούργια πά-
(θια!...

Ξεσκιστήκαν στὰ γερά,
τρέχει ἄφθονο τὸ αἷμα!
Ὁ... ἱππέας ξεφωνίζει
καὶ τὸ ταίρι του γκαρίζει!...
Παντελόνι καὶ σακάκι,
δύο... στάζοντα κουρέλια!
Εἶναι νὰ θρηνῆ κανεὶς
ἢ νὰ λιγωθῆ στὰ γέλια;...

Σὰν τοὺς βρήκανε νὰ ἔχουν,
καὶ οἱ δύο τέτοια χάλια,
— σὰ σπασμένα ἀνθογυά-
(λια!... —
τοὺς πηγαίνουν... Ποῦ ἀλλοῦ;
Εἰς τοῦ θείου τοῦ γιατροῦ.

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

— Τρέχεις πολύ, ἀποκρίθηκα ἄκεφος καὶ μελαγχολικός.

— Δὲ βαριέσαι, εἶπε χωρὶς προσποίηση. Δὲν εἶναι σπουδαῖο πράγμα. Ἄλλα ἀξίζουν...

Δὲν καταλάβαινα. Τέτοιο προτέρημα δὲν τὸ ἐκτιμοῦσε;

— Μὲ πέρασες ὅμως, εἶπα.

— Μά... δὲν τὄκανα γιὰ νὰ σὲ περάσω... εἶπε μὲ μιὰ εἰλικρίνεια γεμάτη ἔκπληξη.

Τί εἶπε; Ὥστε δὲν εἶχε προσπαθήσει νὰ μὲ ταπεινώσει; Εἶχε τρέξει μόνο γιὰ κέφι; Τί νὰ σκεφτῶ; Μ' ἔκαιγε ὅμως τὸ ὅτι μᾶς εἶδε τρίτος. Θὰ τὸ μάθαιναν ὅλοι καὶ θἄπεφτε τὸ γόητρό μου πολὺ κάτω. Ἄχ, τί ἔπαθα!...

Γυρίζαμε χωρὶς τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ εἴχαμε στὴν ἀρχή. Καὶ τᾶχα καταφέρει ἔτσι ὥστε νὰ κάνω καὶ τὸ Δημήτρη ἀνόρεχτο. Καὶ φαίνεται πὼς κατάλαβε αὐτὰ ποὺ μὲ βασάνιζαν. Γιατὶ τὴν ὥρα ποὺ χωρίζαμε εἶπε σὰ νὰ μάλλωνε τὸν ἑαυτό του:

— Κώστα, ἂν τίποτα σὲ στεναχώρησε, ξέχνα το. Πὲς πὼς τίποτα δὲν ἔγινε...

⁂

Κι' ὅμως, ἦλθαν τὰ πράγματα, ὅπως εἶχα μαντέψει. Σὰ μαθητὴς ποὺ ἦταν γράφτηκε θέλοντας καὶ μὴ στὸ σύλλογο. Κι' ἔγινε ἀρχηγὸς φυσικά. Ἐγώ, ἤμουν γιὰ τὴν ὁμάδα ἕνας καλὸς παίχτης, μὰ τὰ περασμένα μεγαλεῖα εἶχαν πραγματικὰ περάσει. Δὲ μὲ κολάκευαν ὅλοι, δὲν ἤμουν ἐγὼ τὸ κέντρο τοῦ κύκλου. Δὲν μποροῦσα νὰ κάμω ὅτι ἤθελα ἐγὼ καὶ μόνον ἐγώ!

Εἶναι φοβερὸ πράμα, νὰ εἶσαι σὲ μιὰ κορφὴ καὶ νὰ βρεθῆς ἔπειτα στὸ γκρεμό.

Αὐτὸ εἶχα πάθει. Κι' ἄρχισα νὰ τσακώνουμαι μὲ ὅλους. Τοῦ Δημήτρη οὔτε τοῦ μιλοῦσα καθόλου. Δὲν τὸν κοίταζα. Ἦταν ἕνας κλέφτης, ἕνας ποὺ μοῦ εἶχε ἁρπάξει τὸ καλύτερό μου πράγμα. Κι' ἀλήθεια; Τί ἦλθε αὐτὸ τὸ παιδὶ στὴν πόλη μας; Γιὰ νὰ μᾶς δείξει τὴν ἀξιωσύνη του; Ἦλθε γιὰ νὰ μὲ κάνει δυστυχισμένο;

⁂

Μιὰ μέρα μπῆκα στὴ Λέσχη τοῦ συλλόγου φουρκισμένος! Ὁ Δημήτρης ἦταν ἐκεῖ!

— Γειά σας, εἶπα ἀπότομα.

— Γειά σου, ἀποκρίθηκαν ἀπότιομα κι' οἱ ἄλλοι. Μόνο ὁ Δημήτρης ἦλθε κοντὰ καὶ πῆγε νὰ μοῦ δώσει τὸ χέρι του. Ἔκανα πὼς δὲν τὸ εἶδα κι' ἀποτραβήχτηκε λυπημένος.

— Ἤθελα νὰ ρωτήσω κάτι, εἶπα στὰ παιδιὰ ἄγρια. Θὰ ἀκούσετε;

— Μίλα ὅμως πιὸ ἥσυχα, εἶπε κάποιος.

— Ὡραῖα! Ἔχουμε καὶ συστάσεις τώρα ἔ; Ἀπὸ πότε σκεφτήκατε νὰ μὲ συμβουλεύετε;

— Ἀπὸ πότε; Μὰ μήπως νομίζεις ὅτι μόνο ἐσὺ θὰ διατάζεις ἐδῶ; Ἀρκετά! φώναξε κάποιος ἄλλος.

— Εἶστε ἀχάριστοι, κραύγασα. Ὅμως δὲν φταῖτε ἐσεῖς, φταίει ἕνας ἄλλος ποὺ σᾶς βάζει καὶ τὰ λέτε!

Ἐννοοῦσα τὸ Δημήτρη. Ἦταν μαζεμένος στὴ γωνιὰ καὶ δὲν ἀνακατευόταν καθόλου στὴ συζήτηση. Εἶχε σκύψει τὸ κεφάλι.

— Ἄκου! εἶπε ἕνας. Πὲς ὅτι θέλεις νὰ πῆς κι' ἄσε τοὺς τσακωμούς!...

— Ναὶ θὰ τὸ πῶ, φώναξα. Δὲ μοῦ λέτε, ἀπὸ πότε ἔγινα ἄχρηστος γιὰ τὴν ὁμάδα;

— Ἄχρηστος; Ὄχι. Νομίζω πὼς εἶσαι πρῶτος σὲ κάθε παιχνίδι, εἶπε ὁ ξάδελφός μου.

— Καὶ τί μ' αὐτό; Προχτὲς ποὺ ζήτησα ἀπὸ τὸ Γιῶργο νὰ μοῦ φέρει ἀπὸ τὸ σπίτι μου τὸ μαγιό, μοῦ ἀπάντησε πὼς δὲν εἶναι κορόϊδο. Χτὲς ποὺ ζήτησα τὸ ποδήλατο τοῦ Φάνη, γιὰ νὰ πάω ἐκδρομή, δὲν μοῦ τὄδωσε. Ἀπὸ πότε μὲ περιφρονεῖτε; Ἔ;

— Μωρὲ μπράβο! κάγχασε κάποιος. Δοῦλοι σου εἴμαστε νὰ σοῦ κάνουμε ὅλα τὰ χατήρια; Πέφτεις ἔξω.

— Ἔτσι ἔ; Ὅταν ὅμως νικούσατε, νικοῦσα ἐγὼ δηλαδὴ κι' ὄχι ἐσεῖς, τότε ἤμουν καλός;

Μὰ βέβαια, πρόστεσα πικρά! Ἀπὸ τότε ποὺ ἦλθε ἕνας ἔξυπνος, δὲν σᾶς κάνω πιά.

— Σώπα! Εἶσαι ἐγωϊστής! Κι' ἄσχημα κάναμε ποὺ σὲ νταντεύαμε τόσο καιρό, εἶπε εἰρωνικὰ ἕνας.

— Σεῖς εἶστε ἄπιστοι κι' ἀχάριστοι! Ἰοῦδες! Μὰ θὰ τὰ ποῦμε...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Οἱ τόνοι

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Θέλετε νὰ γελάσετε λίγο; Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ρθῆτε μαζί μου νὰ παρηγορήσουμε τὴν Ἀννούλα ποὺ κλαίει. Παράξενο, θὰ μοῦ πῆτε. Ἐκείνη κλαίει κι' ἐμεῖς θὰ γελάσουμε; Μὰ καὶ βέβαια, ἀφοῦ κλαίει γιὰ τόσο ἀνόητο λόγο. Ἦρθε μὲ κατακόκκινα τὰ μάτια ἀπ' τὸ σχολεῖο.

— Τί ἔχεις, Ἀννούλα; Τί σοῦκαναν;

— Μὴ μὲ ξαναστείλης γιαγιάκα στὸ σχολεῖο, ἄρχισε νὰ λέη κλαίγοντας πάλι. Δὲ μ' ἀγαπᾶ ἡ δασκάλα. Μ' ἔχει στὸ μάτι.

Ἔβαλα τὰ γέλια.

— Ναί, μὴ γελᾶς, μοῦπε. Ἄκουσε πρῶτα τί ἔγινε καὶ θὰ δῆς πὼς δὲν εἶναι καλή. Μοῦσκισε τὸ τετράδιο καὶ μ' ἔβαλε νὰ γράψω δέκα φορὲς τὰ προβλήματά μου.

— Πολὺ σοβαρό, εἶπα. Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο; Δὲν ἦταν σωστά;

— Ὁλόσωστα μάλιστα. Νά, κύτταξέ τα.

Ἔβγαλε τὸ τετράδιο καὶ μοῦ ἔδειξε τὴ σκισμένη σελίδα. Ναί, ὅλα ἦσαν σωστά, οἱ πράξεις ἀλάνθαστες, ἡ κατάταξη καλή. Περίεργο, σκέφθηκα. Τί ἔπαθε ἡ δασκάλα τῆς Ἀννούλας; Ἄξαφνα ὅμως ἔπεσε τὸ μάτι μου στὰ γραφτά... Οὔτε ἕνας τόνος! Οὔτε ἕνα πνεῦμα. Προσπάθησα νὰ διαβάσω καὶ δυσκολεύτηκα πολύ.

— Τί κατάσταση εἶναι αὐτή, φώναξα στὴν Ἀννούλα, γιατὶ δὲ βάνεις τοὺς τόνους; Πολὺ καλὰ ἔκαμε καὶ σὲ τιμώρησε ἡ δασκάλα. Ἀπὸ ποῦ τάγραψες αὐτὰ τὰ προβλήματα;

— Ἀπὸ τὸ βιβλίο μου.

— Δῶσέ μού το, ἄτονα εἶναι;

Κάθε ἄλλο φυσικά. Τὸ βιβλίο ἦταν ἐν τάξει.

— Μὰ τί χρειάζονται οἱ τόνοι γιαγιά; Γι' αὐτὲς τὶς γραμμίτσες ἔπρεπε νὰ μοῦ σκίση τὸ τετράδιο καὶ νὰ μὲ βάλη νὰ γράψω δέκα φορὲς τὰ προβλήματά μου;

— Λοιπόν, γιὰ νὰ πάψης νὰ λὲς ἀνοησίες, Ἀννούλα, γράψε τὴν τιμωρία σου δέκα φορὲς ἀπὸ τὴ δασκάλα κι' ἄλλες δέκα ἀπὸ μέρους μου. Καὶ στρώσου ἀμέσως γιὰ νὰ προφθάσης, γιατὶ ἀλλοιῶς δὲ σὲ παίρνω στὸ κουκλοθέατρο ποὺ θὰ πάω τ' ἄλλα σου ἀδέλφια.

Λοιπόν, ἀγαπητά μου παιδιά, τώρα ποὺ ἡ Ἀννούλα γράφει τὴν τιμωρία της ἂς τὰ ποῦμε λιγάκι ἐμεῖς.

Αὐτὸ τὸ κακὸ συνήθειο τόχουν τώρα τελευταῖα, πολλὰ παιδιά. Βιάζονται νὰ τελειώσουν μιὰ ὥρα ἀρχήτερα τὰ μαθήματους καὶ δὲν προσέχουν νὰ βάζουν τοὺς τόνους. Ἄλλα πάλι πετᾶνε διαρκῶς ὀξεῖες.

Κι' ὅμως, μικροί μου, ἂν τώρα ποὺ εἶστε ἀκόμα στὴν ἀρχὴ δὲν προσέξετε, δὲ θὰ μάθετε ποτὲ νὰ γράφετε σωστά. Χωρὶς τοὺς τόνους, δὲ βγαίνει νόημα ἀπ' τὶς λέξεις. Κι' ὅσο γιὰ τὴν ὀρθογραφία, ἂν δὲν τὴ μάθετε στὸ Δημοτικό, ποὺ ὅλα εἶναι ἁπλᾶ καὶ στὴ μνήμη σας ἀποτυπώνονται εὔκολα οἱ εἰκόνες, θὰ βασανισθῆτε πολὺ στὸ Γυμνάσιο.

Μὴν περιφρονῆτε λοιπὸν τοὺς καϋμένους τοὺς τόνους, γιατὶ θὰ τὸ μετανοιώσετε μιὰ μέρα.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

Ὁ Μάης τῆς Λιλίκας

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε σὲ κάποιο χωριὸ ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ἔξυπνο καὶ ὄμορφο. Τὴν ἔλεγαν Λιλίκα. Μὰ ὁ κόσμος τὴν φώναζε Φιορούλα! Ἦταν αὐτὸ τὸ παρατσούκλι της, γιατὶ ποὺ τὴν ἔχανες, ποὺ τὴν εὕρισκες, μέσα στὰ λουλούδια! Τὸ κεφαλάκι της ἦταν γεμᾶτο μὲ ἄνθη. Καὶ τὰ φορέματά της πάντα εἶχαν πάνω τους κεντημένα ἢ ζωγραφισμένα τοῦ κόσμου τὰ λουλούδια!...

Τὴν παραμονὴ τῆς πρωτομαγιᾶς τὴν ἔχασαν ἀπὸ τὸ σπίτι της.... Μὴν ἀνησυχεῖτε ὅμως γιατὶ ἐμεῖς ξέρωμε τὸ δρόμο ποὺ πῆρε! Τράβηξε πρὸς τὸ γειτονικὸ δάσος γιὰ νὰ κόψη ἀγριολούλουδα καὶ νὰ φτιάση τὸν Μάη της!

Μόλις πάτησε τὸ πόδι της σ' ἕνα χωράφι δίπλα στὸ δάσος μιὰ παπαρούνα — ὁλοκόκκινη, καὶ φανταχτερὴ — τράβηξε τὴν προσοχή της...

Μὰ καθὼς ἅπλωνε τὸ χέρι της νὰ τὴν κόψη, ἄκουσε μιὰ τρομαγμένη φωνὴ ποὺ τὴν παρακαλοῦσε:

— Μὴ μὲ κόβης, καλή μου Φιορούλα. Μὴ μὲ κόβης τὴν καϋμένη. Μόλις σήμερα ἄνοιξα τὰ μάτια μου κι' εἶδα τὸν ὄμορφο αὐτὸν ἥλιο. Ἄσε με σήμερα νὰ χαρῶ τὴ ζωὴ καὶ νὰ μεθύσω μὲ τοὺς ὄμορφους χυμοὺς τῆς γῆς ποὺ τραβοῦνε τόσο ἀχόρταγα οἱ ρίζες μου!

Σάστισε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ Φιορούλα καὶ τράβηξε τὸ χέρι της...

— Μὰ μιλοῦνε, εἶπε καὶ τὰ λουλούδια; Κάθε μέρα κουβεντιάζω κι' ἐγὼ μὲ τὰ ἄνθη τοῦ κήπου μου. Μὰ ποτὲ δὲν τὰ ἄκουσα νὰ μιλοῦνε γλῶσσα ἀνθρώπινη...

— Καὶ βέβαια, μιλοῦμε, εἶπε ἕνα στάχυ σηκώνοντας τὸ κεφάλι του, ποὺ τόση ὥρα τὸ ἔγερνε πρὸς τὴ γῆ... Ξέρεις πολὺ καλὰ ἐσὺ Φιορούλα πὼς καὶ τὰ φυτὰ ἔχουν ψυχὴ σὰν καὶ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους...

— Καὶ δὲν κάνουν ποτὲ σὲ κανένα κακό, εἶπε μιὰ μαργαρίτα ποὺ φαινόταν σὰν βασίλισσα ἀνάμεσα στὶς ἄλλες γειτονικές της μαργαρίτες!

— Ἴσα - ἴσα, εἶπε περήφανα τὸ χαμομῆλι, ἀγαπητὴ ἐξάδελφη μαργαρίτα. Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ποὺ δίνουμε τὰ ἄνθη μας γιὰ τὴν ὑγεία τῶν ἀνθρώπων;

— Κι' ἐμεῖς δὲν σκορπᾶμε μύριες μυρωδιές, εἶπε μιὰ ἀγράμπελη ποὺ σκαρφάλωνε πάνω στὸ φράχτη τοῦ γειτονικοῦ ἀμπελιοῦ. Ἀπὸ μᾶς δὲν παίρνουν οἱ μέλισσες τὸ μέλι, ποὺ τὸ χαρίζουν στοὺς ἀνθρώπους;

— Μὰ θέλω νὰ φτιάσω τὸ Μάη μου! εἶπε τώρα, κακοφανισμένη ἡ Λιλίκα. Πῶς θὰ γιορτάσω τὸν ὄμορφο Μῆνα τῶν λουλουδιῶν;

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὅλα τὰ λουλούδια ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν:

Μὴ μᾶς κόψης καὶ λυπήσου
τὴ μικρή μας τὴ ζωή.
Κάτσε τώρα καὶ θυμήσου:
Ἔχουμε καὶ μεῖς ψυχή...

Ἦρθαν τὰ δάκρυα στὰ μάτια τῆς Λιλίκας!... Οὔτε δοκίμασε νὰ κόψη τὰ ὄμορφα ἀγριολούλουδα, καὶ πῆρε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ γιὰ τὸ σπίτι...

— Ποῦ πᾶς μικρό μου; τῆς μίλησε ὁ γέρο πεῦκος, καθὼς περνοῦσε ἀπὸ κοντά του. Ἔλα κι' ἔχω γιὰ σένα καλή μου Φιορούλα ἕνα ὄμορφο δῶρο...

Καὶ μὲ μιᾶς ἕνα λουλουδένιο στεφάνι ἔπεσε ἁπαλὰ - ἁπαλὰ στὸ κεφάλι της... Τὸ πῆρε χαρούμενη στὰ χέρια της.

Φαντασθῆτε τώρα τὴν ἔκπληξη της ὅταν εἶδε πὼς στὸ στεφάνι βρίσκονταν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγριολούλουδα ποὺ τῆς μιλοῦσαν λίγο πιὸ πρίν.

— Μὰ δὲν μοῦ εἴπατε νὰ μὴ σᾶς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 244)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν Αἰτωλία

Εἶναι δύσκολο νὰ ξανάρθη κανένας στὴν πραγματικότητα, ὅταν βυθιστῆ στὸν κόσμο τῆς ἱστορίας, μὲ τὸ πάθος ποὺ μεταδίδει στὴν ψυχὴ τὸ Ἱερὸ Μεσολόγγι. Μὰ ἡ Αἰτωλία πλούσια σὲ τοπία καὶ πολιτεῖες μᾶς περιμένει κι' εἶναι καιρὸς ν' ἀποχαιρετίσουμε τὸ βωμὸ τῆς θησίας.

Προτοῦ φύγουμε ρίχνομε μιὰ ματιὰ στὴ σύγχρονη πόλη ποὺ ἔχει καὶ κίνηση κι' ὀμορφιά. Κτίρια εὐπαρουσίαστα, κέντρα, δημόσια ἱδρύματα, ἐργοστάσια, σχολεῖα, πλατεῖες καὶ δρόμοι δίνουν τὸν τόνο τοῦ πολιτισμοῦ στὴν πόλη αὐτὴ ποὺ τόσο εὐνόησε ἡ ἱστορία. Ἕνας περίπατος στὴ λιμνοθάλασσα μᾶς βυθίζει σὲ νέα ἔκσταση.

Εἶναι σούρουπο. Ἡ ὥρα, ποὺ ἡ ἄβαθη τούτη λεκάνη τοῦ νεροῦ παίρνει τὶς πιὸ γοητευτικὲς ἰριδώσεις. Ὅλη τὴ μέρα ἔμοιαζε νεκρή, ἄχρωμη, σὰν μιὰ ἀπέραντη ὑγρὴ ἔρημο. Καὶ τώρα ζωντάνεψε ξαφνικά. Ἔγινε κρυστάλλινος καθρέφτης, γεμᾶτος ζουμπούλια. Στοὺς λόφους πέρα κατὰ τὴ δύση ὁ ἥλιος γέρνει, κατακόκκινος δίσκος κι' ἡ λιμνοθάλασσα πλημμυρίζει ἀπὸ ποίηση καὶ μαγευτικοὺς ἴσκιους. Νὰ στὰ νερά της ἡ μακρυνὴ Βαράσοβα κι' οἱ λοφίσκοι καὶ τὰ νησάκια.

Μερικὲς καλύβες πρωτόγονες στὶς ἀκρολιμνιὲς καθρεφτίζουν κι' ἐκεῖνες τὸν ἴσκιο τους κι' οἱ ψαράδες ποὺ μ' ἀνασηκωμένα τὰ παντελόνια ψαρεύουν ὡς τὰ γόνατα μέσα στὰ νερά, γίνονται διπλοί. Ἕνας πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια κι' ἕνας κάτω ἀπ' τὰ νερά.

Σὲ μιὰ ἀνάλαφρη βαρκούλα, χωρὶς καρίνα, ποὺ τὴ λένε γαΐτα σεργιανίζουν στὴ λιμνοθάλασσα δυὸ περιηγητές. Ὅλα ἡσυχάζουν. Μιὰ ἐξαίσια γαλήνη τυλίγει τὰ πάντα. Τούτη τὴν ὥρα τὴ δειλινή, κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ τὸ φανταστῆ πὼς σὲ τοῦτο τὸ εἰδυλλιακὸ λιμνοχῶρι — παίχτηκε κάποτε τὸ παθητικώτερο δρᾶμα τῆς ἱστορίας.

Μὰ ὁ ἥλιος ἔγειρε ὁλότελα κι' ὅλα ξανάγιναν ἄχρωμα καὶ νεκρά. Ἡ λιμνοθάλασσα ἔπεσε στὸν ὕπνο. Πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε κι' ἐμεῖς γιατὶ αὔριο ξεκινᾶμε πρωῒ γιὰ καινούργιους σταθμούς...

Δὲ θὰ περιγράψωμε τὸ ταξίδι μὲ λεπτομέρειες. Θὰ περάσωμε γοργὰ μερικὲς πολιτεῖες ποὺ κάθε μιὰ ἔχει τὸ χαρακτηριστικὸ χρῶμα της. Μὰ καλλίτερα θὰ σᾶς δώσω τὶς ἐντυπώσεις μας σὲ μιὰ κουβέντα ποὺ κάναμε σ' ἕνα σταθμὸ τοῦ ταξιδιοῦ μας.

— Παράξενος τόπος ἡ Αἰτωλία, εἶπε ἡ Μυρτώ. Γεμάτη μαγευτικὲς ἀντιθέσεις. Τί σ' ἄρεσε περισσότερο ἀπὸ ὅσα εἴδαμε, θεία; Φυσικὰ ἐξαιρεῖτε τὸ Μεσολόγγι, γιατὶ ἂν τὸ βάλουμε στὴν πλάστιγγα θὰ βαρύνη ἡ ἱστορία του καὶ θὰ τὰ νικήση ὅλα μεμιᾶς.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, Μυρτούλα. Ὕστερα ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ ἐξαιρέσουμε, προτιμῶ τὸ Αἰτωλικό, ποὺ βρίσκεται μέσα στὴ λιμνοθάλασσα, πάνω σ' ἕνα νησάκι. Τὶ ὄμορφα ποὺ καθρεφτίζονταν τὰ σπίτια του στὰ καθάρια νερά. Μᾶς δίνει θαρρῶ μιὰ ἰδέα τῆς Βενετίας, μὲ τὰ γεφυράκια της καὶ τ' ἀνάλαφρα πριάρια καὶ τὶς γαΐτες, ποὺ θυμίζουν ἔστω κι' ἀπόμακρα τὶς Βενετσιάνικες γόνδολες.

— Ναὶ εἶναι ὄμορφη πολιτεία, εἶπε κι' ὁ Φάνης. Στὰ πόδια τοῦ Ζυγοῦ, ἀνάμεσα σὲ πυκνὰ λιόφυτα ἀπ' τὴ μιά, καὶ ὁλάνθιστα περιβόλια ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ ἐκκλησία τῶν Ταξιαρχῶν εἶχε θαρρῶ καὶ ἡρωϊκὴ ἱστορία: Κάπου διάβασα πὼς τὸ 1823 ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης, ποὺ πολιορκοῦσε τὸ Αἰτωλικό, γιὰ ν' ἀναγκάση τοὺς κατοίκους νὰ παραδοθοῦν ἔστρεψε ἀλλοῦ τὶς πηγὲς ποὺ ὑδρεύανε τὴν πολιτειούλα. Μὰ οἱ Ἅγιοι Ταξιάρχες ἔκαναν τὸ θαῦμα τους. Μιὰ τούρκικη βόμβα ἔπεσε στὴν ἐκκλησιά, τρύπησε τὴ στέγη, κι' ἄνοιξε στὸ δάπεδο ἕνα πηγάδι γεμᾶτο δροσερὸ νεράκι. Ἔτσι σώθηκε τὸ Αἰτωλικὸ καὶ ξανάκτισαν τὴν ἐκκλησία πολὺ ὡραιότερη ἀπὸ πρῶτα.

— Ξέρω κι' ἕνα δεύτερο τέτοιο περιστατικό, τὸν συμπλήρωσα. Ὕστερα ἀπὸ καιρό, πολιόρκησε τὴν πόλη ὁ Κιουταχῆς ποὺ ἔκοψε κι' αὐτὸς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τὸ νερό. Μὰ τότε ἔπεσαν τόσες βροχὲς κι' ἡ ἐπιφάνεια τῆς λιμνοθάλασσας, γέμισε γλυκύτατο πόσιμο νερό. Οἱ κάτοικοι ἀποθήκευσαν ἀρκετὸ καὶ δὲν εἶχαν πιὰ τὴν ἀνάγκη τοῦ Κιουταχῆ.

Ὁ διαγωνισμὸς ποὺ ἔβαλε ἡ Μυρτὼ συνεχίζεται. Ἡ σειρά της λοιπὸν νὰ μᾶς πῆ τὴν προτίμησή της.

Ἡ Μυρτὼ στάθηκε λίγο, νὰ συγκρίνη μὲ τὴ φαντασία της, ὅ,τι εἶχε κρατήσει ἀπὸ τὸ κάθε τοπίο.

— Μ' ἀρέσει ἡ γραφικὴ Ναύπακτος, εἶπε. Τὸ ἥσυχο καὶ κλειστὸ λιμανάκι της, τὸ γεμᾶτο ποιητικὴ ὀμορφιά. Θυμᾶσαι τὸ ἡλιοβασίλεμα ποὺ εἴδαμε ἀπὸ κεῖ; Ὅλη ἡ ἀκτὴ τοῦ Μοριᾶ ἀπέναντι, κολυμποῦσε στὰ ρόδα καὶ στὰ τοπάζια. Ὁλοπόρφυρος κατέβαινε ὁ ἥλιος, λὲς καὶ βιαζόταν νὰ σβύση τὴ φλόγα του μέσα στὴ θάλασσα. Κεῖνος ὁ κόλπος, ἀπὸ τὸ Αἴγιο ὣς τὴν Πάτρα, ποὺ τὸν στεφάνωνε τὸ Παναχαϊκό, ἦταν ὄνειρο.

Ὁ Φάνης ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ὅπως ὅλοι οἱ ρωμαντικοί, ἡ Μυρτὼ δὲν εἶδε τίποτε ἄλλο ἀπὸ χρώματα κι' ὄνειρα. Τὴν καϋμένη τὴ Ναύπακτο ποὺ τὴν προτίμησε δὲν τὴν εἶδε καθόλου.

— Κάνεις λάθος, τὸν ἔκοψε ἡ Μυρτώ. Τὴν Ἔπαχτο, ὅπως τὴ λέει ὁ ποιητής της, ὁ Γιώργος Ἀθάνας, τὴν ξέρω ἀπ' τὰ τραγούδια του:

> Ἐδῶ σ' αὐτὰ τὰ κάστρα
> πόχουν γειτόνους τ' ἄστρα.

— Ὡραῖο ταξίδι μέσα ἀπὸ στίχους! Τὸ Βενετσιάνικο φρούριο τῆς Ναυπάκτου δὲν εἶναι τόσο ψηλό.

— Φυσικά, τί ἤθελες νὰ φτάνη τὰ ἄστρα; Αὐτὰ λέγουνται «ποιητικὴ ἀδεία». Ὅμως εἶναι μεγαλόπρεπο, παρ' ὅλο ποὺ τὰ τείχη του γκρεμίζονται ὁλοένα καὶ περισσότερο. Μὰ κι' ἡ πολιτεία εἶναι πολὺ γραφικὴ μὲ τὴν προκυμαία της, τὴν πλατεῖα της καὶ μὲ τὸ γραφικό, σὰ στρογγυλὴ φωλιὰ τῆς γαλήνης, κυκλικὸ λιμανάκι της. Μὰ ἡ σειρά σου τώρα, νεαρέ, νὰ μᾶς πῆς τὴν προτίμησή σου. Πολὺ φοβοῦμαι ὅμως πὼς δὲ σ' ἀφήκαμε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιο. Ἔτσι θ' ἀντικαταστήσης τὸν ξάδερφό σου, τὸ Λεωνίδα ποὺ ἀσφαλῶς τὸ Ἀγρίνιο θὰ προτιμοῦσε, γιὰ τὴ μεγάλη καπνοπαραγωγή του. Ἀλήθεια θεία, εἶδες τί ἐξωραϊσμοὺς ἔχει κάμει ἐκεῖ ὁ Παπαστράτος; Τί ὡραῖο σχολεῖο!

— Ναί, Μυρτώ, τὸ Ἀγρίνιο εἶναι ἡ πολιτεία τοῦ καπνοῦ. Μεγάλος πλοῦτος γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας. Τὸ Ἀγρίνιο δίνει τὸν ἐκλεκτότερο καπνό. Τί θησαυρός!

— Τί δηλητήριο θέλεις νὰ πῆς, θεία. Πάντως μιὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι κουτοὶ καὶ πληρώνουν ἔτσι ἀκριβὰ τὴ νικοτίνη γιὰ νὰ δηλητηριάζονται, ἂς εἶναι καλὰ τὸ Ἀγρίνιο ποὺ πλουτίζει τὸν τόπο. Εἶναι ὅμως κι' ὡραία πολιτεία. Ἔχει δρόμους πλατεῖς καὶ ὡραῖα σπίτια. Καὶ τὸ Παναιτωλικὸ κοντά του εἶναι πολὺ γραφικὸ βουνό.

— Λοιπὸν μ' ἀφήκατε χωρὶς προτίμηση, εἶπε ὁ Φάνης. Τὶς εἴπατε ὅλες τὶς πολιτεῖες ποὺ εἴδαμε. Μένει ὅμως ἕνα θαυμάσιο τοπίο: αὐτὸ ποὺ περάσαμε μὲ τὰ πόδια. Ἡ Κλεισούρα. Ἐγὼ αὐτὸ δὲ θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ μου. Οἱ μεγαλόπρεποι κοκκινόβραχοι, ποὺ ὀρθώνονταν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἔμοιαζαν μὲ δράκοντες τῶν παραμυθιῶν. Στὴ μέση ὁ δρόμος φιδωτός, ἀδιόρατος. Κι' ἐμεῖς κάτω ἀπὸ κεῖνο τὸ μεγαλεῖο, τρία μυρμήγκια ποὺ τάχαμε ὁλότελα χαμένα. Σᾶς διαβεβαιῶ πὼς ἡ Κλεισούρα, μὲ τὴν ἐπιβλητικὴ κι' ἄγρια φύση της, δὲ θὰ σβύση ποτὲ ἀπ' τὴ θύμησή μου.

— Τὰ κατάφερες νὰ διαλέξης τὸ πιὸ πρωτότυπο, εἶπε ἡ Μυρτώ. Πάντως τοῦτο τὸ ταξίδι στὸ Μεσολόγγι καὶ στὴν Αἰτωλία γενικὰ δὲ θὰ τὸ ξεχάσω...

Βρισκόμαστε κείνη τὴ στιγμὴ σ' ἕνα ἀγρόκτημα στὶς ὄχθες τοῦ Ἀχελώου. Δυὸ «σάλια» κατάφορτα ἀπὸ ξυλεία κατέβαιναν τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Πάνω σὲ κάθε σχεδία ἕνας ξυλοκόπος διηύθυνε τὸ πλεούμενο μ' ἕνα ξύλο μακρύ, ποὺ βύθιζε στὸ ποτάμι. Τὸ θέαμα ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρον.

— Νὰ κι' ἄλλος πλοῦτος τῆς χώρας μας, εἶπα στ' ἀνήψια μου ποὺ κοίταζαν τὴ σκηνή. Ἡ ξυλεία.

— Ἀπὸ ποῦ κατεβαίνει; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Ἀπὸ τὸ δάσος τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Εὐρυτανίας ποὺ συνορεύουνε μὲ τὸν Ἀχελῶο. Οἱ ξυλοκόποι κόβουν τὰ ἔλατα, τὰ ξεφλουδίζουν γιὰ νὰ κυλοῦν στὶς κατηφοριὲς τὰ σύρουν στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ καὶ τ' ἀφήνουν νὰ ταξιδεύουν μονάχα.

— Καὶ τοῦτος ὁ συνοδὸς ποῦ βρέθηκε; Ἀπὸ κεῖ ψηλὰ ἔρχεται;

— Μπορεῖ κι' ἀπὸ κεῖ. Μπορεῖ καὶ πιὸ κάτω. Γιατὶ τὰ ξύλα τ' ἀφήνουν ἄδετα νὰ κυλοῦν στὸ ρέμα. Σ' ἕνα χωριὸ ὅμως στὰ Καλύβια, οἱ ξυλοκόποι, τὰ σταματᾶνε μὲ κοντάρια ποὺ ἔχουν στὴν ἄκρη τους γάντζο καὶ κάνουν αὐτὰ τὰ σάλια. Κοντὰ στὴ θάλασσα, τὰ βγάζουν στὴ στεριὰ καὶ τὰ πουλοῦν γιὰ ξυλεία.

— Ὅλο καὶ κάτι καινούργιο βλέπει κανένας σὰν ταξιδεύει φώναξε ὁ Φάνης πολὺ εὐχαριστημένος.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΚΟΤΕΡΟ ΣΤΟ ΘΕΡΜΑ·Ι·ΚΟ

(Σκίτσο Ἀθ. Γκαμέρα)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Ὄμορφοι κόσμοι στάλαξαν ἀπ' τοὐρανοῦ τὶς χῶρες
καὶ σκόρπισαν στὴν πλάση μας χαρᾶς γλυκειὲς ὀπῶρες.
Ὅλα γελοῦνε σήμερα, μὲ παραδείσια χάρη
τὰ λούλουδα τὰ ντροπαλά, τῆς ὄχτης τὸ χορτάρι.

Κάτω ἀπ' τὸ φρύδι τοῦ σπιτιοῦ ξανὰ τὰ χελιδόνια
μὲ τέχνη χτίζουν τὴ φωλιά. Λυῶσαν τὰ κρύα χιόνια
ἀπάνω στὰ ψηλὰ βουνά. Χαρούμενο τ' ἀγέρι
μᾶς φέρνει χρυσοτράγουδα, ἀπὸ ὡραῖα μέρη.

Κι' ἐγὼ — ὢ πιθυμιά! — σιγὰ ἐθάρρεψα ν' ἀφήσω,
στῆς φύσης τὴν ἀνθοπηγή μου τῆς ψυχῆς τὸ χέρι,
νὰ μάση λίγα λούλουδα, μέσα μου νὰ τὰ κλείσω.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜ. ΚΑΤΣΟΥΚΗΣ
(Μελισσόπετρα - Κονίτσης)

ΑΝΟΙΞΗ

Τοῦ φοίβου τ' ἄρμ' ὁλόλαμπρο
προβάλει φωτοβόλο
καὶ τὶς χρυσὲς ἀχτῖνες του
σκορπᾶ στὸν κόσμον ὅλο.

Καθάριος, καταγάλανος
ὁ οὐρανὸς γελάει
τ' ἀηδόνι μὲς ἀπ' τὰ κλαδιὰ
μὲ χάρη κελαϊδάει.

Τὰ χελιδόνια ἡ ἄνοιξη
λαμπρὴ καλωσορίζει·
στοῦ Ζέφυρου τὸ φύσημα
ἡ χλόη κυματίζει.

Λυώνουν τὰ χιόνια στὰ βουνὰ
κι' ὁ κάμπος 'πὸ λουλούδια
ὁλόγιομος μοσχοβολᾶ·
παντοῦ χαρὲς τραγούδια.

Γι' αὐτό 'πε μὲ παράπονο
τ' ἀδάμαστο λιοντάρι:
«Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε
ὁ χάρος νὰ μὲ πάρη».

ΠΑΝΟΣ Κ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΣ
(Κοπανάκι)

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Ἡ φύση ἄλλαξε στολὴ
καὶ σὰν νυφοῦλα μοιάζει
μὲ χίλια ἄνθη στὴν ποδιὰ
ἀγγελικὰ φαντάζει.

Ἡ ἐξοχὴ τρελλάθηκε
ἀπὸ φωνὲς καὶ χάρη
π' ἀγγέλοι χίλιοι παίζουνε
στὸ χλοερὸ χορτάρι.

Βουνὸ καὶ θάλασσα μαζὶ
ἐν γένει ὅλη ἡ πλάση
καινούργια ἔβαλε στολὴ
τὴν μέρα νὰ γιορτάση.

Ἀνθίζει πάλι γελαστὴ
γύρω ἡ φύση ὅλη
καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδιὰ
γίνεται περιβόλι!

ΔΙΟΝ. Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Γυμν. Μεσσήνης)

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Τῆς καταχνιᾶς τὸ ἀόρατο γλυκόδροσο μαγνάδι διαλύθηκε καὶ πρόβαλλε λαμπρὸς πίσω ἀπ' τὸ βουνὸ μέσ' στὰ χρυσά του ἄμφια ὁ φωτοδότης βασιλιὰς τῆς ἡμέρας. Ὅλη ἡ Πλάση στέκει σὰν ἀποσβολωμένη γιὰ λίγο μπρὸς στὴν φαντασμαγορία τοῦ γλυκοχαράματος κι' ὕστερα μ' ἕνα παλμό, μὲ κάποια ἀξεθώριαστη ζωντάνια κυλᾶ ἀπὸ ζωή. Ὁλάκερη, ἡ φύση τραγουδᾶ, γιορτάζει, χαίρεται κι' ἀγάλλεται. Γιορτάζουν τὰ λούλουδα καὶ τὰ πουλιά. Ὅλη ἡ Πλάση πλημμυρίζει ἀπὸ τῆς καρδερίνας τὸ τραγούδι ἀπ' τὴν συναυλία τῶν φρύνων, ἀπ' τὴν γλυκειὰ κι' ἀπόκοσμη μουσικὴ τοῦ ποταμιοῦ.

Ὁ οὐρανὸς γελαστὸς κι' ἀνέφελος γελάει ἀνοιχτόκαρδα. Τὸ μυροβόλο ἀγέρι τοῦ βουνοῦ μὲ τὰ πλατειὰ φτερά του διαβαίνει καταρράχτες ἀφροπλημμυρισμένους, ρουμάνια ἰτιές, ἀγέρωχα πλατάνια, δίνει ζωὴ στὰ φτωχὰ καὶ ταπεινὰ χαμομήλια καὶ φτάνει μακρυὰ στὴν ξενητειὰ διαβαίνοντας πελάγη ἀφρισμένα καὶ πηγαίνει ἐκεῖ τὸ μήνυμα τῆς γιορτῆς τῶν λουλουδιῶν, τῶν ἀνθῶν τὸ πανηγῦρι.

Γλυκὰ τραγουδοῦν τὴν Πρωτομαγιὰ τὰ τσοπανόπουλα μὲ τὴ γλυκειὰ φλογέρα καὶ οἱ ὄμορφες χωριατοποῦλες μὲ τὴν μακρόσυρτη γκάϊντα. Ὁ ἥλιος χαϊδεύει χαδιάρικα τὰ χρυσομέτοξα μαλλιά τους, τὴ λυγερὴ κορμοστασιά τους.

Πρωτομαγιό. Παντοῦ ἀκοῦς τὰ πρωτομαγιάτικα τραγούδια. Ὅλη τὴ μέρα μεθᾶς ἀπὸ μιὰ μεθυστικὴ εὐχαρίστηση ὡς ποὺ κλείνει τὴν Αὐλαία, τοῦ ἥλιου τὸ κόκκινο χέρι.

ΝΙΚΟΣ ΜΥΡΣΙΝΗΣ (Σέρρες)

ΜΑΗΣ

Μάης!... Τοῦ χρόνου τ' ἀκριβὸ κι' ἀτίμητο πετράδι!
Κανίσκι ποὺ ἐχάρισε στὴν ἀνθρωπιὰ ὁ Πλάστης...
Νάτος! Μᾶς ἦρθε γελαστός, γλυκός, ἀνθοντυμένος.
Φέρνει τὸν ἥλιο ὁλόλαμπρο, τὰ γιορτινά ντυμένο.
Στ' ἀντίκρυσμά του τὸ γλυκὸ ροδογελᾶ ἡ Πλάση.
Οἱ πρασινόχρωμες πλαγιές, τὰ δεντροκορφοβούνια,
οἱ θάλασσες, οἱ ποταμοί οἱ λίμνες, τὰ συάκια,
οἱ ὄμορφες ἀκρογιαλιές, οἱ μεστωμένοι κάμποι
μὲ τὰ πολύχρωμα χαλιὰ — γλυκόχρωμα λουλούδια—,
χαμογελοῦν, χορεύουνε, μεθοῦν στὴν εὐτυχία...
Τὸ βλέμμα ξεκουράζεται... Τὸ κουρασμένο σῶμα
— ἀπὸ τὶς ἔγνοιες τῆς ζωῆς—, ξαπλώνει στὸ χορτάρι.
Αἰσθάνετ' ἀνακούφιση, κυλιέται στὰ ἀνθάκια...
Κι' ἐνῶ ἀκούει τὸ γλυκὸ καὶ χαρωπὸ τραγούδι
ποὺ ψέλνει τ' ἀφροκάμωτο πουλάκι στὸ κλαδί,
κι' ἐνῶ ἀπαλά, χαδιάρικα, τ' ἀγέρι μουρμουρίζει
δροσίζοντάς τον, ἄθελα ρουφᾶ τὴν εὐτυχία!...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
(Γυμνάσιο Σερρῶν)

ΤΟ ΠΑΤΡΙΚΟ ΜΟΥ ΣΠΙΤΑΚΙ

Στὸ βορειότερο μέρος τοῦ χωριοῦ μου ἐπάνω σ' ἕνα μικρὸ ὑψωματάκι βρίσκεται τὸ πατρικό μου σπιτάκι. Μικρὸ - μικρὸ σὰν ἄσπρο προβατάκι χωμένο ἀνάμεσα στὶς φυλλωσιὲς τῶν δένδρων, μοιάζει μὲ φωλίτσα πουλιῶν. Τὴν αὐλή του τὴν ποτίζει ἕνα μικρὸ ρυακάκι. Κι' ὅταν πρωτοβγαίνει ὁ ὁλόλαμπρος δίσκος τοῦ ἥλιου, πρῶτο - πρῶτο τὸ δικό μου σπιτάκι λούζεται ἀπ' τὶς χρυσὲς ἀκτῖνες του...

Τὸ σπίτι εἶναι ἡ χαρὰ τῆς μάνας, τὸ γέλιο τοῦ μωροῦ. Εἶναι τὸ πρῶτο σχολεῖο καὶ ἡ πρώτη ἐκκλησιὰ γιὰ τὰ παιδιά. Ἐκεῖ βρίσκει τὸ μωρὸ τὴν παρηγοριὰ ἀπ' τοὺς γονεῖς του. Ἐκεῖ ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα νοιώθουν τὴ μεγαλύτερη ἀγάπη βλέποντας ἀγαπημένα τὰ παιδιὰ νὰ παίζουν εὐχαριστημένα. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τρέφω μεγάλη ἀγάπη γιὰ τὸ πατρικό μου σπιτάκι, πόσο θέλω νὰ εἶναι καθαρὸ καὶ στολισμένο! Πόσο τὸ νοσταλγῶ ὅταν βρίσκομαι μακριά του! Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί; Γιατὶ μέσα σ' αὐτὸ γεννήθηκα, μέσα σ' αὐτὸ ἔκανα τὰ πρῶτα βήματά μου, σ' αὐτὸ αἰσθάνθηκα τὸ πρῶτο ἀπαλὸ χάδι τῆς μάνας μου, σ' αὐτὸ ἔνοιωσα τὴ χαρὰ καὶ τὴ λύπη, καὶ τέλος μέσα σ' αὐτὸ ἔμαθαν τὰ χείλη μου νὰ ψελλίζουν τὰ τρία πολύτιμα πράγματα. «Μητέρα, Πατέρα, καὶ Πατρίδα». Γιὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ ὅπου κι' ἂν πάω, ὅπου καὶ ἂν σταθῶ τὸ πατρικό μου σπιτάκι, καὶ πάντα θὰ λέω.

Σπίτι μου σπιτάκι μου
καὶ πατρικοκαλυβάκι μου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΜΑΝΙΔΗΣ
(Μαθητὴς Γ' τάξεως γυμνασίου Γιαννιτσῶν)

Η ΑΝΟΙΞΗ

Μάγισσα Ἄνοιξη!... Χτύπα μὲ τὸ μαγικό σου ραβδὶ καὶ δῶσε ζωὴ στ' ἄψυχα. Οἱ τριανταφυλλιὲς φόρεσαν τὸ φόρεμά τους καὶ σὲ περιμένουν. Ἡ φύση ἀλλάζει καὶ φορεῖ κι' αὐτὴ τὸ καταπράσινο φόρεμά της.

Τὸ ἅρμα σου ὅπου θὰ περάση θ' ἀφήση πίσω του τὴ χαρά! Ὦ! ἄνοιξη χιλιοτραγουδισμένη ἐποχή!... Τρεῖς μῆνες ἔχεις μῆνες ὅμως, ποὺ μέσα στὸ περιεχόμενό τους θὰ βρῆς Ἐθνικὲς Ἑορτές, Ἀνάσταση, Πρωτομαγιά. Ἀληθινὸς Παράδεισος!... Οἱ καλύτεροι ποιηταὶ σ' ἔχουν ὑμνήσει. Ἄνοιξη καλλονὴ τῆς Φύσεως!... Ἄνοιξη νεότης τοῦ χρόνου! Μέσα στοὺς τρεῖς μῆνες σου, τὰ λουλούδια θ' ἀνθίσουν, οἱ συκιὲς καὶ τ' ἄλλα ὀπωροφόρα δένδρα μπουμπουκιάζουν. Ἡ Φύση ξυπνᾶ. Ὅλα τὰ ζῶα μετὰ τὸ νάρκωμα τοῦ χειμῶνα, τώρα ξυπνοῦν. Ἕνα ἀπαλὸ ἀεράκι χαϊδεύει τὶς κορφὲς τῶν δένδρων. Κι' ἐσὺ νεράϊδα Ἄνοιξη, κάθεσαι στὸ θρονί σου καὶ μὲ τὸ λουλουδένιο σου ραβδὶ στὸ χέρι παρατηρεῖς τὴ Φύση. Καὶ ὁ Πάνας, παίρνει τὰ κοπάδια του καὶ μαζὶ μὲ τὸ κουδούνισμά τους τὰ συνοδεύει κι' αὐτὸς μὲ τὴ λύρα του. Καὶ ὁ οὐρανὸς ποὺ ἦταν κατάμαυρος ὅλο τὸ χειμῶνα, τώρα οὔτε ἕνα συννεφάκι δὲν βλέπεις. Καὶ ὁ ἀδερφός σου ὁ χειμώνας μαζεύει τὸ κάτασπρο σεντόνι του καὶ ἀνεβαίνει στὸ ἄλογό του καὶ φεύγει. Κι' ἐσὺ βγάζεις μέσα ἀπὸ τὸ ἅρμα σου τὸν πολύχρωμο τάπητα καὶ τὸν ἁπλώνεις σ' ὅλη τὴ φύση. Ὦ! Ἄνοιξη εὐλογημένη ἐποχὴ τοῦ χρόνου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΝΕΤΗΣ
(Παιδόπολη «Ἅγ. Ἀλέξανδρος»
Ζηροῦ Φιλιππιάδος)

ΟΙ ΣΕΙΡΗΝΕΣ

(Χαρισμένο στὸν Ἰάκωβο Εὐ. Ψαρρᾶ)

Ἂν ἀχὸς τραγουδιοῦ ποὺ μεθᾶ τ' ἄκουσμά του
στὸ μακρυό σου ταξεῖδι στ' αὐτὶ σ' ἀντηχήσει,
τὸ καράβι τῆς «Νόστου» τὰ γιομάτα πανιά του
μὴν ἀδειάση κι' ἀχτὴ τοῦ νησιοῦ προσεγγίση!
Σοῦ λαλοῦν οἱ Σειρῆνες μὲ τὴν πρώτη φωνή τους
προσπαθοῦν καὶ τραβοῦνε ταξιδιώτη καὶ ξένο.
Ταξιδιώτη δὲν εἶσαι γιὰ τ' ἔρμο νησί τους,
ποὖν' γιομᾶτο κοκάλες καὶ κουφάρια σπαρμένο!...
Σὺ σαλπάρεις νὰ φτάσης στὴν πρώτη πατρίδα.
Προσοχή! Μὴ μεθᾶς μὲ στιγμῆς φχαριστήσεις,
ποὺ σὲ δένουν στὴ γῆ κι' ἀφαιροῦν κάθ' ἐλπίδα!
Μὴ μεθᾶς! Θὰ ξεφύγης καλά. Γίν' Ὀρφέας!
Κι' ἂν ἐσὺ στὴ φωνὴ τοῦ Ὀρφέα στερήσεις,
μὴ φοβοῦ! Γίνε γυιὸς τοῦ Λαέρτη Δυσσέας!

ΔΗΜ. ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ

ΜΑΣ ΗΡΘΕΣ ΑΝΟΙΞΗ

Μᾶς ἦρθες πάλι ἄνοιξη μὲ γέλια μὲ τραγούδια
τριγύρω ξεφαντώματα, τὰ εὐωδιαστὰ λουλούδια
σκορποῦν τ' ὄμορφο τ' ἄρωμα σ' ὁλόκληρη τὴ φύση
ποὺ μᾶς μεθᾶ ἀπὸ χαρὰ — μαγευτικὸ μεθύσι!
Μᾶς ἦρθες πάλι ἄνοιξη σὲ κάθε μιὰ μεριὰ
φορέματα στὶς μυγδαλιὲς σκορπᾶς μ' ἁπλοχεριὰ
ἦρθες καὶ καταστόλισες μαγευτικὰ τὴν πλάση
τὸ καθετὶ στὴν ὀμορφιὰ τὸ ἄλλο ἔχει περάσει.
Παχὺ καὶ καταπράσινο χαλὶ σὲ τριγυρίζει
ἡ παπαρούνα «κόκκινο ρουμπίνι» σὲ στολίζει...

Ἄνοιξη κόρη τοῦ Μαρτιοῦ, πλανεύτρα σὺ μεγάλη
ποὺ ξεπερνᾶς τὸ κάθε τί στὴ χάρη καὶ στὰ κάλη
Ἄνοιξη ποὺ τὸ διάβα σου φέρνει τὰ χελιδόνια
κι' ἀνθοῦνε κρίνα στὴν ψυχὴ — τί κι' ἂν περνοῦν τὰ χρόνια —
μὴ φύγεις ἀπ' τὰ μάτια μου μὴ φύγεις ἀπ' ἐμπρός μου
φέρνε μου πάντα τὴ χαρὰ τὴν εὐτυχία δός μου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΙΩΑΝ. ΚΑΛΑΜΒΟΚΙΔΗΣ

49 —Ἔτσι ἦταν ἀπὸ μικρός, εἶπε ἡ Κύνα. Μὰ ἔλεγα πὼς τὸν δάμασε Ἐκεῖνος. Καὶ τώρα τί πρέπει νὰ γίνη; Δὲν πρέπει ν' ἀφήσουμε ἕναν ἐχθρὸ στὴ φρουρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Πήγαινε στὸ Φιλώτα καὶ κατασκόπευέ τον.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ἡ Ἀντιγόνη γύρισε στὸ Φιλώτα, στολίζοντας μὲ τὴν ἐξυπνάδα της καὶ τὴν ὀμορφιά της, τὰ πλούσια συμπόσιά του.

Κι' ἕνα βράδυ, ποὺ διασκέδαζε μὲ τοὺς φίλους του, κάποιος ζήτησε νὰ μιλήση στὸ Φιλώτα. Ἔδιωξε ὅλους καὶ κράτησε μόνο τὴν Ἀντιγόνη.

—Δὲν ἔχω μυστικὰ ἀπὸ σένα, τῆς εἶπε.

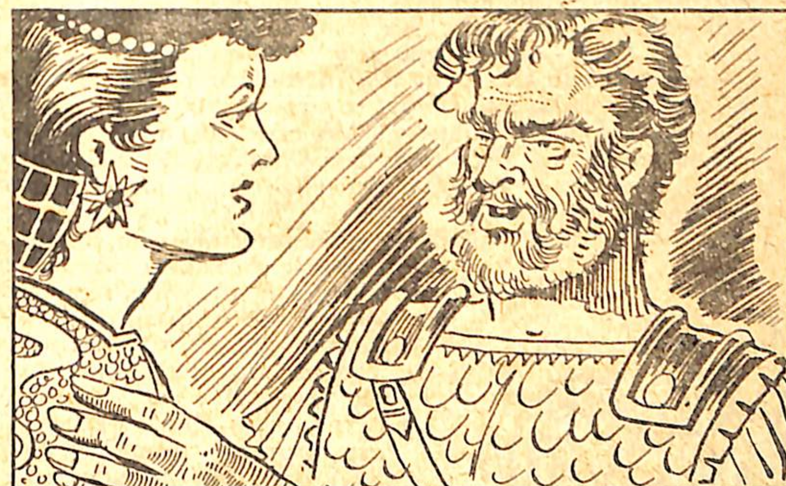

50 —Τί τρέχει; ρώτησε τὸν Κεβαλῖνο ποὖχε ζητήσει τὴν ἰδιαίτερη ἐκείνη συνέντευξη. Μπορεῖς νὰ μιλήσης μπροστὰ στὴν ἀρχόντισσα.

—Τὰ νέα μου εἶναι σπουδαῖα, εἶπε ὁ Κεβαλῖνος. Τρέξε νὰ πῆς στὸν Ἀλέξανδρο πὼς ὁ Λῖμνος ἐπιβουλεύεται τὴ ζωή του. Ὁ βασιλιάς μας τὸν πρόσβαλε κάποτε γιατὶ δείχτηκε ἄνανδρος σὲ μιὰ μάχη καὶ δὲν τοῦ τὸ συγχωρεῖ. Ἔχει μαζέψει κοντά του πολλοὺς δυσαρεστημένους.

—Μεῖνε ἥσυχος, εἶπε μ' ἕνα χαμόγελο αἰνιγματικὸ ὁ Φιλώτας. Ἀπόψε κιόλας θὰ δῶ τὸν Ἀλέξανδρο καὶ θὰ τοῦ μιλήσω...

—Τί φοβερό, εἶπε ἡ Ἀντιγόνη, σὰν ἔμειναν μόνοι μὲ τὸ Φιλώτα.

51 Αὐτὸς ὅμως σήκωσε τὴν κανάτα κι' ἄρχισε νὰ πίνη.

—Δὲ θὰ ἀναγγείλης στὸ βασιλιὰ τὴ συνωμοσία; ρώτησε ἡ νέα.

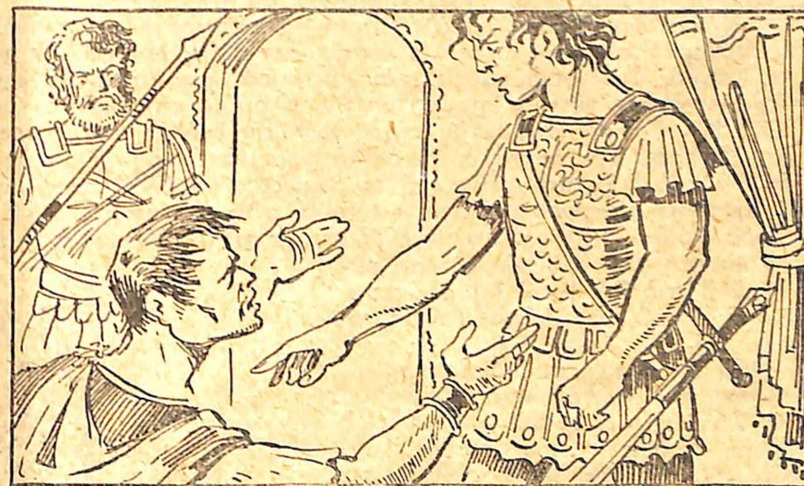
—Μὴ βιάζεσαι τόσο, τῆς ἀποκρίθηκε. Εἶναι κι' αὔριο μέρα.

Πέρασε κι' ἡ δεύτερη κι' ἡ τρίτη νύχτα χωρὶς ὁ Φιλώτας ν' ἀποκαλύψη τὰ ὅσα κατάγγειλε ὁ Κεβαλῖνος.

Τὸ τέταρτο βράδυ ἡ Ἀντιγόνη τὸν ρώτησε:

—Μὰ δὲ θὰ τὸ πῆς στὸν Ἀλέξανδρο; Ἂν συμβῆ τὸ κακό, τί θὰ ποῦνε γιὰ σένα;...

—Οἱ σκοτωμένοι δὲν κάνουν ἀνάκριση τῆς ἀπάντησε ὁ Φιλώτας.

52 Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Ἀντιγόνη τὰ διηγόταν ὅλα στὴν Κύνα.

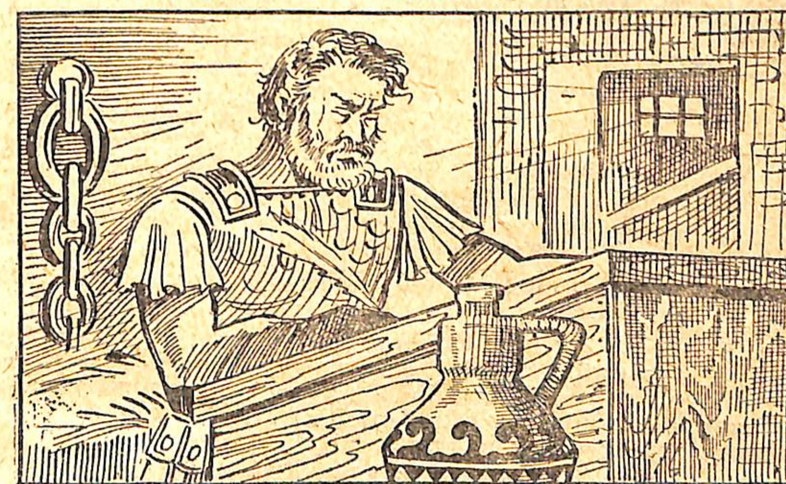
Ἔτσι, τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Κύνα ἔκρυψε στὸ ὁπλοστάσιο τοὺς δυὸ μάρτυρες. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔστειλε καὶ κάλεσε καὶ τὸ Λῖμνο καὶ τὸ Φιλώτα.

Στὴν ἀποκάλυψη τοῦ φρικτοῦ μυστικοῦ, ὁ Λῖμνος γονάτισε ἱκετεύοντας τὸν Ἀλέξανδρο νὰ τὸν συγχωρήση.

—Γιατὶ δὲ μ' ἀνάγγειλες τὴ συνωμοσία, Φιλώτα; ρώτησε.

—Πῶς νὰ μαρτυρήση τοὺς συνενόχους του; εἶπε ὁ Λῖμνος. Ὁ νοῦς τῆς συνωμοσίας εἶναι ὁ Φιλώτας. Αὐτὸς μᾶς παρέσυρε, βασιλιά.

—Ἂς τὸν κρίνη ὁ στρατός, εἶπε πικραμένος ὁ Ἀλέξανδρος.

53 Τ' ἄλλο πρωῒ οἱ φρουροὶ ἦρθαν ν' ἀναγγείλουν, πὼς ὁ Λῖμνος πῆρε φαρμάκι καὶ πέθανε... Κι' ὁ Φιλώτας ζητοῦσε νὰ δῆ τὸν Ἀλέξανδρο.

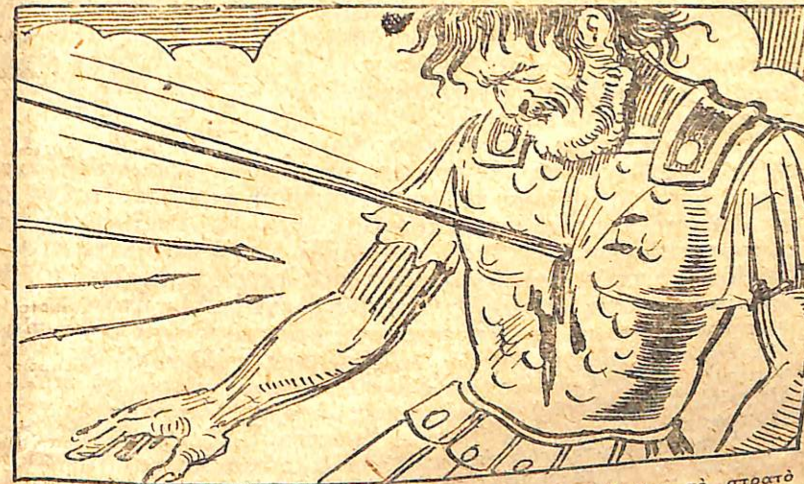
Ὅταν τὸν ἔφεραν μπρὸς στὸ βασιλιὰ ὁ Φιλώτας ἔτρεμε.

—Κοιτᾶτε τί ἄνανδρος εἶναι! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

—Ἔλεος, εἶπε ὁ Φιλώτας.

—Θέλω γραπτὴ τὴν ὁμολογία σου, εἶπε ὁ βασιλιάς. Ἂν ὁμολογήσης τὰ σχέδιά σου, ὑπόσχομαι νὰ ζητήσω τὴν ἐπιείκεια τοῦ στρατοῦ γιὰ νὰ σοῦ χαρίσουν τουλάχιστο τὴ ζωή.

Ἔτσι ὁ Φιλώτας κάθισε κι' ἔγραψε τὰ φρικτά του σχέδια.

54 Τὴν νάλλη μέρα ὁ βασιλιὰς κάλεσε σὲ συνέλευση τὸ στρατὸ καὶ τοὺς διάβασε τὴν ὁμολογία, ποὺ μὲ τὸ χέρι του εἶχε γράψει ὁ Φιλώτας. Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ ζητήση τὴν ἐπιείκειά τους.

Ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἀγανάκτηση τῶν ἑταίρων καὶ πεζεταίρων, τῶν ὁπλιτῶν τῆς μεγάλης στρατιᾶς, ποὺ σὰν ἔφεραν τὸ Φιλώτα μπροστά τους νὰ τὸν δικάσουν, βροχὴ τὰ κοντάρια ἔπεσαν ἐπάνω του.

Τὸ στρατιωτικὸ δικαστήριο παρανόμησε μὲ χειροδικία. Τόσο λάτρευε τὸν Ἀλέξανδρο ὁ στρατός.

Ἔτσι βγῆκε ὁ Φιλώτας ἀπὸ τὴ μέση κι' ἡσύχασε ἡ Κύνα.

(Συνεχίζεται)

Τὰ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Ξημέρωνε πρωτομαγιά! Ἀπὸ βραδὺς τὰ λουλούδια συναγωνίζονταν πιὸ νὰ στολιστῆ καλλίτερα ἀπὸ τ' ἄλλο! Ποιὸ θὰ φανῆ ὀμορφότερο. Μέσα στὸν κῆπο τοῦ μεγάλου ἀρχοντικοῦ σήκωναν καμαρώνοντας ψηλὰ τὰ κεφάλια τους κάθε λογῆς λουλούδια.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα τὰ τριαντάφυλλα φόρεσαν ἄλλα τὸ χτυπητό τους κόκκινο φόρεμα, ἄλλα τὸ κίτρινό τους κι' ἄλλα τὸ κάτασπρο!

Ὅλα εἶχαν βάλει τὰ δυνατά τους νὰ στολιστοῦν γιὰ νὰ παρουσιαστοῦν στὴ μεγάλη γιορτή, στὴ γιορτὴ τῶν λουλουδιῶν.

Τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο κοίταζε μὲ περιφρόνηση κάτι μικρὰ χλωμὰ τριανταφυλλάκια ποὺ σέρνονταν δειλὰ πάνω στὸν τοῖχο. Καὶ καθὼς γύριζε τὸ κεφάλι του σὲ μιὰ ὄμορφη γειτονοπούλα του — τριαντάφυλλο κι' αὐτὸ μὲ ὁλοκίτρινο μεταξένιο φόρεμα — τῆς εἶπε:

— Κοίταξε ἐκεῖ πάνω αὐτὰ τὰ ἀνόητα! Ποζάρουν κι' αὐτὰ γιὰ τριαντάφυλλα! «Κι' ἡ κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραμματευτάδες». Τὸ πιστεύουν κι' αὐτὰ πὼς εἶναι τῆς ἴδιας γενιᾶς τῆς δικῆς μας! Τὸ πῆραν ἀπάνω τους πὼς εἴμαστε συγγενεῖς! Κι' ὡστόσο δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν στὰ πόδια τους καὶ στυλώνονται στὸν τοῖχο!

Καὶ φλυαροῦσε ὥρα ὁλόκληρη τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο κουτσομπολεύοντας ὅλα τὰ «παρακατιανὰ» λουλούδια τοῦ κήπου καὶ δυσφορώντας μὲ τὸν κηπουρό, τὸν κὺρ Μικέ, ποὺ καλλιεργοῦσε τέτοια «πρόστυχα» λουλούδια στὸν κῆπο του!

Κι' ὅμως μέσα στὸν κῆπο ἄνθιζαν βιόλες ποὺ φοροῦσαν ὄμορφα χρωματιστὰ μὰ ἁπλᾶ φορεματάκια! Ἐκεῖ κάτω στὴ γωνιὰ δυὸ μαργαρίτες ἦταν γεμᾶτες μὲ ὁλόασπρα λουλούδια ποὺ φαίνονταν ἀπὸ μακρυὰ σὰν ἄστρα!... Ἕνα σωρὸ λουλούδια ποὺ συναγωνιζόντανε μεταξύ τους πιὸ θὰ σκορπίση τὴν πιὸ γλυκύτερη εὐωδιὰ ἢ πιὸ θὰ φανῆ ὀμορφότερο. Χαρὰ Θεοῦ νὰ βλέπη κανεὶς τὸ περιβόλι.

Μὰ κι' ὁ κάμπος δὲν πήγαινε πίσω! Κι' αὐτὸς ἦταν γεμάτος μὲ λογιῶν - λογιῶν λουλούδια! Εἶναι ἀλήθεια, πὼς τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου δὲν φοροῦσαν τὰ πλούσια μεταξωτὰ φορέματα τῶν λουλουδιῶν τοῦ κήπου! Τὰ δικά τους ἦταν ἁπλᾶ χωριάτικα φορεματάκια. Εἶχαν πάνω τους κάτι τὸ σεμνὸ καὶ ταπεινὸ καὶ θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς πὼς μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἦταν πιὸ συμπαθητικὰ ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦ κήπου καὶ κάπου - κάπου ἡ εὐωδιά τους ἦταν πιὸ γλυκειὰ ἀπὸ ἐκείνη τὴ βαρειὰ καὶ μεθυστικὴ τῶν ἀρχοντολούλουδων τοῦ κήπου!

Ἡ κατακκόκινη παπαροῦνα, ἔκλινε τὸ φτωχικό της κλῶνο σὰν ντροπαλὴ νυφοῦλα, ἡ ἄγρια μαργαρίτα, ἡ κίτρινη καὶ ἡ ἀσπριδερὴ ἐκρυφοκοίταζαν μέσα ἀπὸ τὸ καταπράσινο χορτάρι. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ κοντὰ στὶς πέτρες τὶς γειτονικὲς τοῦ ποταμιοῦ, ἡ γαλανομάτα ἡ μυοσωτίδα κοίταζε μελαγχολικὰ τὸν οὐρανὸ ποὺ εἶχε τὸ ἴδιο χρῶμα μ' αὐτή, σὰν κάτι νὰ τοῦ ἔλεγε! Δὲν ἦταν στὰ κέφια της γιατὶ μὲ πολλὴ προσοχὴ κρατοῦσε μιὰ σταλαγματιὰ δροσιὰ ἀνάμεσα στὰ γαλανά της φύλλα κι' ἡ σταλαγματιὰ αὐτὴ ἔμοιαζε μὲ δάκρυ κρυφοῦ πόνου σὲ γαλανὰ μάτια! Πιὸ πέρα ὁ ἀγριόκρινος μὲ τὴν ὁλόασπρη ἀγγελική του φορεσιά, μὲ τὸ ψηλό του ἀνάστημα, ξεχώριζε ἀνάμεσα σ' ὅλα καὶ κοίταζε ἀχόρταγα τὴν ἀγράμπελη καὶ τὴν ἀγριοπασχαλιὰ τὴ μυρωμένη ποὺ κι' αὐτὲς ὁλάνθιστες γιόρταζαν τὴ μεγάλη μέρα τῶν λουλουδιῶν.

Καμάρωναν τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου καὶ σιγανὰ τὸ καθένα ἀνάσαινε τὸ ἐλαφρὸ καὶ μυρωμένο ἀγεράκι ποὺ ἔρχονταν ὁλόϊσα ἀπὸ τὸ γειτονικὸ βουνὸ γιὰ νὰ τοὺς φέρει χίλια δυὸ μηνύματα τῶν μεγάλων δέντρων τοῦ δάσους!

Ἦταν χαρούμενα τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου! Κι' ἔρριχναν κάπου - κάπου περίεργες ματιὲς στὰ μεστωμένα στάχυα, ποὺ χρυσίζοντας ἔγερναν πρὸς τὴ γῆ — τὴ μεγάλη μάννα τῶν λουλουδιῶν — τὸ κεφάλι τους, λὲς κι' ἤθελαν μιὰ τέτοια μέρα νὰ τὴν προσκυνήσουν!

Τὰ πολύξερα, ὡστόσο κι' ἀρχοντικὰ λουλούδια τοῦ κήπου, ποὺ εἶχαν κι' ὅλας ξυπνήσει, μὲ τὸ θόρυβο τῶν ἀνθρώπων, κοίταζαν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, εἶδαν τὰ γιορτινά τους φορέματα, εἶπε τὸ καθένα τὸ κουτσομπολιό του γιὰ τ' ἄλλο καὶ λούφαξαν.

Μὰ σὲ λίγο τὴν ἀπόλυτη σιωπὴ διέκοψε ἕνας θόρυβος ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴ μέση τοῦ κήπου!

— Τί τρέχει; ρώτησε, βαρυεστημένος ὁ κισσός. Τί πάθανε πάλι αὐτοὶ ἐκεῖ κάτω! Βρῆκαν τὴν ἡμέρα τῆς χαρᾶς νὰ καυγαδίσουν;

Κι' ἕνα - ἕνα τὰ λουλούδια τέντωσαν τὰ κλωνάρια τους γιὰ νὰ δοῦν τὸν μεγάλο πρωϊνὸ καυγὰ ποὺ τάραζε τὴν ἡσυχία τοῦ κήπου!

Καὶ εἶδαν ὅλα μὲ κάποια χαρὰ — κι' ἀπολάμβαναν μὲ εὐχαρίστηση τὸ θέαμα — τὴν Ἀπριλιάτικη τριανταφυλλιὰ νὰ μαλώνη μὲ τὴν Μαγιάτικη. Καὶ ὁ καυγάς τους γινόταν γιὰ τὸ ποιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἔχει τὴν πιὸ γλυκειὰ μυρωδιὰ καὶ καθεμιά, τὴν ἤθελε γιὰ τὸν ἑαυτό της.

Ὁ Γερο - κισσὸς ποὺ ἦταν πολύπειρος καὶ γνωστικὸς — τόσα χρόνια εἶχε στὴν πλάτη του καὶ τὰ μάτια του εἶχαν δῆ ἀπὸ κεῖ ψηλὰ ποὺ βρισκόταν τοῦ κόσμου τὰ θαύματα — ἔμεινε στὴν ἀρχὴ ἀμίλητος! Μὰ σὰν εἶδε πὼς τὸ κακὸ παραγινόταν κι' οἱ δυὸ τριανταφυλλιὲς εἶχαν κιόλας πιαστῆ καλά, ἀγκάθια μ' ἀγκάθια, καὶ κλωνάρι μὲ κλωνάρι ἐφώναξε μὲ δυνατὴ φωνή.

— Ντροπή, παιδιά, νὰ μαλώνετε! Τί σᾶς νοιάζει ποιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἔχει τὸ ὡραιότερο φόρεμα ἢ τὴ γλυκύτερη εὐωδιά; Μήπως εἶναι δική σας; Μήπως ἐκοπιάσατε νὰ τὰ ἀποκτήσετε! Ὁ Θεὸς σᾶς τὰ ἔδωκε. Καὶ κεῖνος ξέρει τί κάνει! Δὲν μὲ βλέπετε ἐμένα; Εἶμαι γέρος κι' ἔχω περισσότερο μυαλὸ ἀπὸ σᾶς! Ὄχι μόνο δὲν φόρεσα τὰ γιορτινά μου, ἀλλὰ δὲν ἔβγαλα καὶ τὶς ἀράχνες ποὺ μὲ γέμισαν αὐτὰ τὰ παλαβὰ ἔντομα ποὺ κάθε μέρα μὲ ντύνουν μὲ τὸ συχαμερό τους ἱστό! Δὲν ξέρετε, πὼς λίγες ὧρες θὰ ζήσετε; Ἡσυχάστε. Νὰ χαρῆτε τουλάχιστο τὴν ὀμορφιά σας στὴ σύντομη αὐτὴ ζωή σας. Χαρῆτε ὅσο σᾶς μένει καιρός. Σὲ λίγο θὰ ἔλθουν νὰ σᾶς θερίσουν!

— Καὶ δὲ μοῦ λὲς τοῦ λόγου σου, εἶπε αὐθαδέστατα τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο, ποιὸς σὲ διώρισε δάσκαλό μας! Ὅλο μᾶς μιλᾶς καὶ τὸν ἑαυτό σου τὸν βγάνεις ἀπ' ἔξω!

— Ἔ, παιδάκι μου, εἶπε ὁ γερο - κισσὸς μὲ καλωσύνη!

Μὰ δὲν ἀπόσωσε τὸ λόγο του.

Τὸ τριαντάφυλλο ποὺ γίνηκε πιὸ κόκκινο ἀπὸ τὸ θυμό του τὸν ἔκοψε:

— Κι' ἂν μᾶς κόψουν γέρο κουτεντέ, τί τὸ κακό μας; Θὰ μᾶς μπάσουν μέσα στὸ σπίτι — σ' αὐτὸ τὸ ὄμορφο πλουσιόσπιτο, θὰ μᾶς βάλουν σ' ἀνθογιάλια καὶ χέρια ὁλόασπρα καὶ μαλακὰ θὰ μᾶς καμαρώνουν, θὰ μᾶς χαϊδεύουν καὶ θὰ μᾶς περιποιοῦνται.

Καὶ σὰν νὰ μονολογοῦσε τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο:

— Αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα μας. Ὅλο τὸ συγγενολόγι μας αὐτὴ τὴ ζωὴ κάνει.

Καὶ κινοῦσε μὲ πεῖσμα τὸ κεφαλάκι του καὶ ἀνοιγόκλεινε τὰ βελουδένια φύλλα του, τὸ ὄμορφο κόκκινο τριαντάφυλλο τοῦ ἀρχοντικοῦ κήπου.

Σὲ λίγο βήματα βαρειὰ ἀκούστηκαν πάνω στὰ πετραδάκια ποὺ ἦταν στρωμένα στὰ δρομάκια τοῦ κήπου! Ἦταν ὁ κὺρ Μικὲς ὁ κηπουρός, ποὺ μὲ μιὰ φαρδειὰ ψάθα στὸ κεφάλι κι' ἕνα θεόρατο ψαλίδι στὸ χέρι κατέβηκε στὸν κῆπο νὰ κόψη λουλούδια γιὰ τὸ στεφάνι τῆς πρωτομαγιᾶς.

Στάθηκε. Ἔρριξε μιὰ ματιὰ μέσα στὸν κῆπο, στερέωσε στὰ δάκτυλά του τὸ ψαλίδι, κρὰκ - κράκ, κι' ἄρχισε νὰ κόβη τὰ λουλούδια.

Πονοῦσαν τὰ καϋμένα καθὼς τὰ ἔκοβε καὶ τσιτσίριζαν. Μὰ ὡς ποὺ νὰ φτάση στ' αὐτιὰ τοῦ κὺρ Μικὲ τῶν λουλουδιῶν ὁ πόνος ὁ κηπουρὸς τὰ εἶχε κιόλας ρίξει στὸ καλάθι του. Σίμωσε κατόπι τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο.

—Ἄ, ἔκαμε χαρούμενα! Νὰ κι' ἕνα ὄμορφο τριαντάφυλλο ποὺ θὰ εἶναι τὸ πιὸ καλὸ στολίδι τοῦ Μάη μου.

Καὶ γρήγορα - γρήγορα, προσπάθησε νὰ τὸ κόψη.

Μὰ τὸ τριαντάφυλλο ἔχωσε βαθειὰ καὶ μὲ κακία τ' ἀγκάθια του στοῦ κηπουροῦ τὰ δάχτυλα!

Μὰ ἡ ἄμυνά του αὐτὴ σὲ τίποτα δὲν τὸ ὠφέλησε!

Κι' ὁ κὺρ Μικές, ἔτσι γιὰ νὰ τὸ ἀφοπλίση, τοῦ ἔκοψε μὲ τὸ ψαλίδι ἕνα - ἕνα ὅλα του τ' ἀγκάθια. Τώρα τὸ περήφανο καὶ μαχητικὸ κόκκινο τριαντάφυλλο ἦταν ἀνίκανο νὰ ἐκδηλώση τὴν κακία του!

Τὸ περήφανο λουλούδι μαζὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ εἶχαν τὴν ἴδια μοῖρα μ' αὐτό, πέρασαν ἀπὸ τὰ ροζιασμένα χέρια τοῦ κὺρ Μικὲ στὸ καλάθι κι' ἀπὸ κεῖ, τὰ ἴδια χέρια ἔπλεξαν ἕνα ὄμορφο στεφάνι ποὺ κρεμάστηκε στὴν ἐξώπορτα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Χρυσομάη!

Κι' ὅμως καὶ μαραμένα καθὼς ἦταν καμάρωναν. Ἡ περηφάνεια τους δὲν τ' ἄφηνε οὔτε καὶ στὸ τέλος τῆς ζωῆς τους!

Σὰν ὅμως πέρασε ὁ Μάης, τὰ κατέβασαν ἀπὸ ἐκεῖ ψηλά, ποὺ τὰ εἶχαν κρεμάσει καὶ τἄκαψαν σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου, ἐκεῖ μπροστὰ στὸ γερο - κισσό.

Κι' αὐτὸς σὰν τὰ εἶδε — τόσο πολὺ τὰ λυπήθηκε κι' ἄρχισε νὰ κλαίη... Καὶ τὰ χοντρά του δάκρυα, ἔπεφταν πολλὰ - πολλὰ στὸ χῶμα, σχημάτιζαν ἕνα μικρὸ ρυάκι ποὺ πήγαινε κατὰ τὴ φωτιά, λὲς κι' ἤθελε νὰ τὴν σβύση...

Ὡστόσο αὐτὲς οἱ φλύαρες τριανταφυλλιὲς τοῦ κήπου εἴπανε πὼς αὐτὰ δὲν ἦταν τὰ δάκρυα τοῦ κισσοῦ, ἀλλὰ τὸ νερὸ ποὺ μ' αὐτὸ τὸν εἶχε πλύνει καὶ δροσίσει ὁ γερο - κηπουρός.

Στὸ μεταξὺ ὁ γερο - κισσός, εἶχε σκαρφαλώσει στὸ μεγάλο τοῖχο κι' εἶχε ξεπροβάλλει τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ κι' ἔβλεπε πρὸς τὸν κάμπο!

Καὶ τὸν ρώτησα γιὰ τ' ἀγριολούλουδα τοῦ κάμπου καὶ νὰ τί μοὖπε ὁ γερο - κισσός:

Τὰ ταπεινὰ ἐκεῖνα λουλούδια τοῦ κάμπου, στόλισαν τὸ κεφάλι μιᾶς φτωχούλας ποὺ ἔγινε νύφη, ἄλλα βρίσκονται ἀκόμα ξεραμένα στὴν αὐλόπορτα ἑνὸς σπιτιοῦ, ποὺ τὰ κρέμασαν γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Μάη καὶ τὰ ξέχασαν ἐκεῖ... Καὶ βρίσκονται ἐκεῖ πέρα ξερὰ καὶ σκονισμένα.

Καὶ σὰν νὰ μονολογοῦσε ὁ γερο - κισσὸς πρόσθεσε:

— Αὐτὸ τὸ τέλος ἔλαβαν τὰ ἐξευγενισμένα λουλούδια τοῦ κήπου καὶ τ' ἄγρια τοῦ κάμπου ποὺ ἄνθισαν μαζὶ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτομαγιᾶς.

Ὕστερα τινάχτηκε λιγάκι καθὼς φυσοῦσε τὸ ἀεράκι καὶ πρόσθεσε κοιτάζοντάς με κατάματα:

— Καὶ σεῖς οἱ ἄνθρωποι μοιάζετε, φοβᾶμαι, μὲ τὰ λουλούδια τοῦ κήπου: Καλλίτερα θὰ ἦταν νὰ μοιάζατε μὲ τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου!

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς περνᾶτε ὅλη σας τὴ ζωὴ φροντίζοντας πὼς νὰ δειχθῆτε ὁ ἕνας ἀνώτερος ἀπὸ τὸν ἄλλο καὶ δὲν καταπιάνεστε μὲ πράγματα ποὺ μένουν αἰώνια. Καταγίνεστε μὲ πράγματα φθαρτὰ ποὺ χάνονται καὶ σβύνουν!

Αὐτὰ εἶπε ὁ γερο - κισσὸς καὶ σώπασε!

ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΡΟΛΟΥ
(Διασκευὴ Κ. Α. Μ.)

Κάθε μήνας ἔχει τὰ λουλούδια του

Θὰ τὸ ξέρετε, βέβαια, τὸ τραγούδι ποὺ μ' αὐτὸ οἱ παλαιοί, ὑποδέχονταν τὸν Μάη!

Ὁ Μάϊος μᾶς ἔφτασε
ἐμπρὸς βῆμα ταχύ.
Νὰ τὸν προϋπαντήσουμε
παιδιὰ στὴν ἐξοχή!

Φέρνει τραγούδια καὶ χαρὲς
λουλούδια καὶ δροσιὰ

καὶ μυρωδάτη φόρεσε
ὡραία φορεσιά!

Κι' ὅλες τῶν λουλουδιῶν οἱ τιμὲς τὸ Μάη γίνονται. Κι' ὅμως: Ὁ Ἀπρίλης εἶναι ἀδικημένος στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους! Καὶ ἂν δὲν ἦταν ἡ λαϊκὴ παροιμία ποὺ λέει:

ὁ Μάης ἔχει τ' ὄνομα
κι' Ἀπρίλης τὰ λουλούδια

θὰ εἴμαστε οἱ πιὸ ἄδικοι γιὰ τὸν μῆνα αὐτὸν τῆς ἄνοιξης καὶ τῶν λουλουδιῶν.

Δὲν θὰ ἔχετε ὅμως προσέξει πὼς ὁ Θεός, αὐτὸς ποὺ ὅλα τὰ ἔκαμε μὲ σοφία, δὲν ἔχει ἀφήσει μῆνα γιὰ μῆνα ποὺ νὰ μὴν ἔχει τὰ λουλούδια του.

Θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς πὼς δὲν ὑπάρχει ὄχι μῆνας, ἀλλὰ οὔτε καὶ μέρα τοῦ χρόνου χωρὶς λουλούδια. Θέλετε νὰ κάμουμε μαζὶ μιὰ μικρὴ βόλτα στὴν ἑλληνικὴ φύση;

Ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸ Γενάρη: Θὰ βροῦμε στὸν ἄγριο αὐτὸ μῆνα μὲ τὶς βροχὲς καὶ τὰ χιόνια τὰ ὄμορφα κυκλάμινα, τὰ ζαμπάκια, τοὺς πανσέδες καὶ τὶς μιμόζες.

Τὸ Φεβρουάριο: Οἱ μυγδαλιές, ἔχουν πιὰ φουντώσει, οἱ ἀνεμῶνες καὶ τόσα ἄλλα, ἔχουν ἀρχίσει νὰ γράφουν ἐπάνω στὸν πράσινο τάπητα τῆς ὑπαίθρου τὰ πρῶτα ὄμορφα χρώματα! Οἱ νάρκισσοι, οἱ ὑάκινθοι, οἱ μενεξέδες.

Τὸ Μάρτη: Τὸ ἀνθοβόλημα ἀρχίζει νὰ βρίσκεται στὸν πρῶτο ὀργασμό του. Καὶ πάλι οἱ νάρκισσοι, οἱ ὑάκινθοι, οἱ μενεξέδες βρίσκονται στὴ δόξα τους καὶ ὀργιάζουν οἱ βιόλες καὶ οἱ μώβ πασχαλιές!...

Τὸν Ἀπρίλιο καὶ τὸ Μάϊο πολλὰ λουλούδια στολίζουν τοὺς κήπους καὶ τὰ παρτέρια καὶ ἡ ὄμορφη ὁλοκόκκινη παπαρούνα χρωματίζει τὰ σπαρμένα χωράφια...

Τὸν Ἰούνιο τὰ γαρύφαλλα μὲ τὶ τόσες τους ποικιλίες.

Τὸν Ἰούλιο οἱ κατηφέδες, οἱ βασιλικοί, τὰ γιασεμιά, ὁ ἰβίσκος.

Τὸν Αὔγουστο, τὰ γιασεμιά, τὰ φούλια, οἱ γαρδένιες, οἱ ντάλιες.

Τὸν Ὀκτώβριο, οἱ ντάλιες καὶ τὰ χρυσάνθεμα.

Τὸ Νοέμβριο τὰ ἴδια καὶ τὰ κυκλάμινα.

Τὸν Δεκέμβριο τὰ κρινάκια, τὰ σκυλάκια.

Δὲν σᾶς ἔγραψα, παιδιά μου, ἐδῶ ὅλα τὰ ἄνθη. Ἔτσι ἀνάφερα μερικὰ γιὰ νὰ σᾶς πῶ ἄλλη μιὰ φορά:

Κάθε μήνας ἔχει καὶ τὸ λουλούδι του! Κάθε μήνας τοῦ χρόνου ἔχει τὴν ὀμορφιά του.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Οἱ Ἰνδιάνοι εἶναι οἱ μόνοι κερδισμένοι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς φοβεροὺς πολέμους. Γι' αὐτὸ βρίσκονται πάντα στὰ μετόπισθεν τῶν στρατῶν ὅπου τὸ πλιάτσικο εἶναι πιὸ εὔκολο. Φυσικά, οἱ ἐμπόλεμοι, ὅταν πιάνουν τοὺς ἀρχηγούς τους, τοὺς καταδικάζουν σὲ θάνατο. Ἔτσι ἐξηγούνταν καὶ ἡ ἐξαφάνιση τῶν τόσων Ἰνδιάνων ἀρχηγῶν ποὺ τοὺς ἤξερε ὁ Ταλκάβ.

Ἔτσι ἐξηγούνταν καὶ ἡ ἐρημιὰ τῶν πάμπας.

Ὡστόσο, στὴν περίπτωση ποὺ ὁ Χάρυ Γκρὰντ ἦταν ἀκόμα αἰχμάλωτος τῶν κατοίκων, τί ἔπρεπε νὰ κάνουν οἱ φίλοι μας; Νὰ τοὺς κυνηγήσουν ὡς ποὺ νὰ τοὺς βροῦν;

Ὁ Γκλένερβαν εἶχε ἀκόμα μιὰ ἐρώτηση νὰ κάνη. Τὴν πιὸ σημαντικὴ ἀπ' ὅλες.

— Μήπως ὁ διοικητὴς εἶχε ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ κάποιους Εὐρωπαίους ποὺ ἦταν αἰχμάλωτοι τῶν Ἰνδιάνων;

Ὁ Μανουὲλ συλλογίστηκε λίγες στιγμές, κι' ὕστερα ἀπάντησε κατηγορηματικά.

— Ναί. Ἔχω ἀκούσει.

— Ἄ! εἶπε ὁ Γκλένερβαν ποὺ τὰ μάτια του ἄστραψαν ἀπὸ ἐλπίδα.

Ὅλοι εἶχαν τώρα κρεμαστῆ ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ διοικητή, ἐνῶ ὁ Ροβέρτος εἶχε γίνει κατάχλωμος.

— Πᾶνε τώρα χρόνια, εἶπε ὁ Μανουέλ. Ἦταν Εὐρωπαῖοι ποὺ τοὺς εἶχαν πιάσει οἱ Ἰνδιάνοι. Μὰ δὲν τοὺς εἶδα ποτέ.

— Πᾶνε χρόνια! εἶπε ὁ Γκλένερβαν. Θαρρῶ πὼς κάνετε λάθος. Ἡ ἡμερομηνία τοῦ ναυαγίου εἶναι ὡρισμένη. Ἡ «Βρεταννία» βυθίστηκε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1862. Δηλαδὴ δὲν εἶναι κὰν δυὸ χρόνια.

— Ὤ! Πολὺ περισσότερα μυλόρδε!

— Ἀδύνατο! φώναξε ὁ Παγανέλι.

— Μὰ ναί! Ἡ μνήμη μου δὲν μὲ γελάει ποτέ. Αὐτὸ συνέβηκε ὅταν γεννήθηκε ὁ Πεπές... Ἦταν δυὸ Εὐρωπαῖοι...

— Ὄχι! Τρεῖς! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

— Δύο ἦταν, ἐπέμεινε ὁ Μανουέλ!

— Δύο; ἔκανε ξαφνιασμένος ὁ λόρδος. Δύο Ἄγγλοι;

— Ποιὸς μιλάει γιὰ Ἄγγλους; Αὐτοὶ ποὺ λέω ἐγώ, ἦταν ἕνας Γάλλος κι' ἕνας Ἰταλός.

— Ἕνας Ἰταλὸς ποὺ τὸν σκότωσαν οἱ Πογιοῦσοι; φώναξε ὁ Παγανέλι.

— Ἀκριβῶς. Ὁ Γάλλος ὅμως σώθηκε.

— Σώθηκε; ρώτησε ὁ Ροβέρτος ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ διοικητῆ.

— Ναί. Σώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰνδιάνους! εἶπε ὁ Μανουέλ.

— Φίλοι μου, εἶπε ὁ Παγανέλι. Σᾶς ζητῶ ταπεινὰ συγγνώμη γιατὶ πρόκειται νὰ σᾶς λυπήσω. Κυνηγᾶμε λανθασμένα ἴχνη. Αὐτοὶ οἱ αἰχμάλωτοι, δὲν εἶναι ὁ πλοίαρχος Γκρὰντ καὶ οἱ σύντροφοί του. Ἦταν δυὸ ἄλλοι λευκοί, ἕνας Ἰταλός, ὁ Μάρκο Βατζέλο ποὺ τὸν σκότωσαν οἱ Ἰνδοὶ Πογιοῦσοι, κι' ὁ νεαρὸς Γάλλος Γκυννάρ, ποὺ κατόρθωσε νὰ σωθῆ.

Πράγματι, ὁ Γάλλος Γκυννὰρ αἰχμαλωτίστηκε ἀπὸ τοὺς Ἰνδιάνους Πογιούσους, ποὺ τὸν κράτησαν αἰχμάλωτο τρία χρόνια, ἀπὸ τὸ 1856 ὡς τὸ 1859. Ὑπόφερε τὰ πάνδεινα στὰ χέρια τους, ἀλλὰ κατόρθωσε νὰ δραπετεύση. Διέσχισε τὶς Ἄνδεις καὶ τὸ 1861 κατόρθωσε νὰ γυρίση στὴ Γαλλία ὅπου ἔγινε ἐπίλεκτος συνάδελφος τοῦ Παγανέλι στὴ Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία.

Αὐτὰ τὰ ἤξερε ὁ Παγανέλι, ἀλλὰ κατὰ τὴ συνήθειά του, τὰ εἶχε ξεχάσει.

Τὸ θλιβερὸ πάντως συμπέρασμα ἦταν πὼς τόσο καιρὸ ἀκολουθοῦσαν λανθασμένη κατεύθυνση.

— Δὲν ἀκούσατε ποτὲ νὰ γίνεται λόγος γιὰ τρεῖς ἄλλους αἰχμαλώτους τῶν Ἰνδιάνων; Τρεῖς Ἄγγλους; ἐπέμεινε ὁ Γκλένερβαν ποὺ ἡ ἀπόγνωση τοῦ νεαροῦ Ροβέρτου τὸν λυποῦσε ἐξαιρετικά.

— Ὄχι! Ποτέ! ἀπάντησε ὁ Μανουέλ. Ἂν ἔπιαναν οἱ Ἰνδιάνοι Εὐρωπαίους θὰ τὸ ἤξερα. Μαθαίνω ὅτι γίνεται στὶς πάμπας!

Ὕστερα ἀπ' αὐτὴν τὴν κατηγορηματικὴ βεβαίωση, οἱ φίλοι μας δὲν εἶχαν πιὰ τίποτε νὰ κάνουν στὸ φρούριο τῆς Ἀνεξαρτησίας.

Ἀφοῦ ὁ Χάρυ Γκρὰντ δὲν βρίσκεται στὶς πάμπας, δὲ βρίσκεται στὴν Ἀμερική!

Εὐχαρίστησαν λοιπὸν τὸν Μανουὲλ κι' ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν στὸ χωριό.

Ὁ Ροβέρτος προχωροῦσε ἀμίλητος μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, καὶ πλάϊ του ὁ Γκλένερβαν σώπαινε, γιατὶ δὲν εὕρισκε λόγια νὰ παρηγορήση τὸ παιδί. Ὁ ταγματάρχης δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα κι' ὅσο γιὰ τὸν Ταλκάβ, εἶχε προσβληθῆ πολὺ στὴν ἀξιοπρέπειά του ὡς Ἰνδιάνου ποὺ τοὺς παράσυρε σ' αὐτὸ τὸ λάθος.

Ὅμως ὁ Ταλκὰβ εἶχε δίκηο. Δὲν μποροῦσε νὰ ξέρη τὴν ἐθνικότητα τῶν Εὐρωπαίων.

Ὁ σενὸρ Μανουὲλ ὡστόσο σ' ἕνα σημεῖο, εἶχε δίκηο: ὅτι ἂν συνέβαινε κάτι τέτοιο στὶς πάμπας, θὰ τόξερε. Ὅλα μαθαίνονται σ' ἐκείνη τὴν ἀπέραντη πεδιάδα.

Τώρα ὅμως τί θάκαναν; Ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐλπίσουν πὼς θάβρισκαν τὸν Χάρυ Γκρὰντ ἀνάμεσα στὸ χωριὸ Ταντὶλ καὶ τὴ θάλασσα.

Τὸ δεῖπνο ἦταν μελαγχολικὸ καὶ σιωπηλό. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸ δεῖπνο ὁ Παγανέλι ζήτησε τοῦ Γκλένερβαν τὸ ἔγγραφο ποὺ τοὺς εἶχε ρίξει σ' αὐτὴν τὴν περιπέτεια.

Τὸ μελετοῦσε μὲ λύπη, λὲς κι' ἤθελε νὰ τοῦ ἀποσπάση τὸ μυστικό του.

— Αὐτὸ τὸ χαρτὶ ἐξηγῆ τὰ πράγματα καθαρά! εἶπε ὁ Γκλένερβαν. Μιλάει κατηγορηματικὰ γιὰ τὸ ναυάγιο, καὶ γιὰ τὸν τόπο ποὺ αἰχμαλωτίστηκαν.

— Ἔ, λοιπὸν ὄχι! ἐπέμεινε ὁ γεωγράφος, χτυπώντας τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι. Χίλιες φορὲς ὄχι. Ἀφοῦ ὁ Χάρυ Γκρὰντ δὲν εἶναι στὴ πάμπα, δὲν βρίσκεται στὴν Ἀμερική. Ποῦ βρίσκεται, μόνον αὐτὸ τὸ χαρτὶ μπορεῖ νὰ μᾶς τὸ πῆ. Νὰ μὴ μὲ λένε Ἰάκωβο Παγανέλι ἂν δὲν βρῶ τὸ μυστικό του!

Ο ΚΑΤΑΚΛΕΙΣΜΟΣ

Δὲν τοὺς ἔμενε παρὰ νὰ διασχίσουν τὴν ἀπόσταση ποὺ τοὺς χώριζε ἀπὸ τὴν σιέρρα Ταντὶλ ὡς τὸν Ἀτλαντικό, γιὰ νὰ συναντήσουν τὸ «Ντάνγκαν».

Ἦταν ἐξαιρετικὰ ταπεινωτικὸ καὶ δυσάρεστο γιὰ τὸ λόρδο νὰ γυρίση στὸ πλοῖο του χωρὶς τὸν Χάρυ Γκράντ, αὐτὸς ποὺ τόσα εἶχε τάξει, καὶ ποὺ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἀρχηγὸ τῆς ἀποστολῆς.

Γι' αὐτὸ δὲν εἶχε κέφι μῆτε διαταγὴ νὰ δώση, κι' ἔτσι ὁ ταγματάρχης ἔδωσε ἐντολὴ νὰ σελλώσουν καὶ νὰ ξεκινήσουν.

Ἀμίλητη ἦταν ἡ συντροφιὰ καὶ ἄκεφη, καθὼς κατέβαιναν τὶς βουνοπλαγιὲς τῆς Σιέρρας Ταντίλ. Ὁ Τὸμ Ἄουστιν καὶ οἱ σύντροφοί του, μοιράζονταν κι' αὐτοὶ τὴν ἀπογοήτευση τοῦ κυρίου τους, γιατὶ εἶχαν πάρει τὴν ἀποστολὴ κατάκαρδα.

Μιὰ στιγμή, ποὺ ἕνα φοβισμένο λαγουδάκι ξέφυγε ἀπὸ κάτι θάμνα καὶ διέσχισε τὸ δρόμο μπροστά τους, οἱ δεισιδαίμονες Σκωτσέζοι κοιτάχτηκαν.

— Κακὸ σημάδι! εἶπε ὁ Γουΐλσων.

— Κακὸ σημάδι στὴ Σκωτία! εἶπε ὁ Μουλρέντυ.

— Κακοσημαδιὰ στὴ Σκωτία εἶναι κακοσημαδιὰ κι' ἐδῶ! ἔλυσε τὸ ζήτημα ὁ Ἄουστιν.

Κατὰ τὸ μεσημέρι εἶχαν κατεβῆ τὴν Σιέρρα Ταντὶλ καὶ χώθηκαν πάλι στὴν εὔφορη, τὴν πυκνοφυτεμένη ἀργεντινὴ πεδιάδα.

Ὁ καιρός, ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἦταν καλός. Ἀλλὰ σὲ λίγο, βαριὰ σύννεφα ἄρχισαν νὰ κυνηγιῶνται στὸν ὁρίζοντα.

Ἦταν φανερὸ πὼς τώρα ποὺ ἦταν κοντὰ σ' ὠκεανό, ἡ ὑγρασία ἦταν μεγαλύτερη.

Πάντως ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἔβρεξε.

Οἱ φίλοι μας δὲν κατάφεραν νὰ βροῦν κανένα καταφύγιο στὴν πεδιάδα γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα. Τὴν πέρασαν στὸ ὕπαιθρο, κοντὰ στ' ἄλογά τους, τυλιγμένοι στὰ πόντσο τους ποὺ τοὺς χρησίμευαν γιὰ κουβέρτα καὶ γιὰ τέντα.

Ποιὸ βάζουμε πρῶτο;

Σὲ περασμένα μας σημειώματα, μιλῶντας γιὰ τὴν ἀφοβία ἀναφέραμε συχνά, πῶς πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε μέσα μας τί βάζουμε ὡς πρῶτο πρᾶγμα στὴ ζωή μας. Γι' αὐτό, θὰ ἄξιζε νὰ ἐξετάζαμε αὐτὸ τὸ ζήτημα πιὸ κοντά. Θὰ ἔπρεπε νὰ βλέπαμε τί κάνουμε μεῖς τώρα καὶ τί πρέπει νὰ κάνουμε στὸ μέλλον.

Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἔχει μεγάλη σημασία, γιατὶ συνήθως γιὰ ὅτι θεωρεῖ κανεὶς πιὸ σπουδαῖο ἀναγκάζεται νὰ θυσιάση ὅσα εἶναι λιγώτερο σημαντικά. Δὲν μπορεῖ, βλέπεις, νὰ τὰ πετύχη κανεὶς ὅλα. Θὰ ἦταν, λοιπόν, τραγικὸ νὰ θυσιάση κανεὶς πολλὰ πράγματα γιὰ κάτι, ποὺ στὸ τέλος ἀποδεικνύεται ἀληθινὰ ἀσήμαντο. Τί φοβερὸ πρᾶγμα! Γι' αὐτό, ὅσο εἶναι καιρός, σεῖς μάλιστα ποὺ εἶσθε νέοι, καλὸ θὰ εἶναι νὰ ξεκαθαρίσετε πιὸ εἶναι τὸ ἀνώτερο, τὸ σημαντικώτερο πρᾶγμα, ποὺ πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ κυνηγήσουμε στὴ ζωή μας. Ἔτσι, ὁτιδήποτε κάνουμε, θὰ εἴμαστε ἐξασφαλισμένοι πῶς ἀκολουθοῦμε τὸ σωστὸ δρόμο.

Τί θὰ πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ τακτοποιήσουμε τὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημά μας; Μά, ὅτι κάναμε ὡς τώρα· δηλαδὴ νὰ κυττάζουμε τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο. Ἐκεῖνος τί ἔκανε, τί θεωροῦσε ὡς τὸ ἀνώτερο πρᾶγμα στὴν ἐπίγεια αὐτὴ ζωή;

Ἂν ἐρευνήσουμε τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια καὶ γενικὰ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ζητῶντας τὴν ἀπάντηση σ' αὐτό μας τὸ ἐρώτημα, εὔκολα θὰ βροῦμε ποιὰ πράγματα δὲν τὰ θεωροῦσε ὡς τὰ σπουδαιότερα. Ὅταν ὅμως θελήσουμε νὰ ἰδοῦμε τί Ἐκεῖνος θεωροῦσε ὡς ἀνώτερο, ὡς τὸ πρῶτο, τότε νομίζει κανεὶς πῶς κάπως περιπλέκονται τὰ πράγματα καὶ χρειάζεται νὰ προσέξουμε περισσότερο.

Ἀλλ' ἂς δοῦμε τί δὲν εἶναι πρῶτο πρᾶγμα σ' αὐτὴ τὴ ζωή.

Ὅταν ὁ Κύριός μας θὰ ἄρχιζε τὸ ἔργο Του ἐπάνω ἐδῶ στὴ γῆ, ἀντιμετώπισε μιὰ δοκιμασία, ἕναν πειρασμό. Ἦταν σχετικὸ ἀκριβῶς μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, δηλαδὴ μὲ τὸ ποιὸ πρᾶγμα θὰ θεωροῦσε ὡς τὸ ἀνώτερο, γιὰ νὰ ἀφιέρωνε ὅλες Του τὶς δυνάμεις σ' αὐτό.

Ἦταν μετὰ ἀπὸ μιὰ ἐντατικὴ προπαρασκευὴ ποὺ κράτησε σαράντα ἡμερόνυχτα. Εἶχε ὁ Κύριος θεωρήσει ἀπαραίτητο, πρὶν ν' ἀρχίση τὸν μεγάλο Του ἀγῶνα, νὰ προπαρασκευασθῆ μὲ μακρὰ νηστεία καὶ προσευχή.

Τότε Τοῦ παρουσιάστηκε ὁ πειρασμός, ἡ δοκιμασία. Σὲ τί θὰ ἀφιέρωνε τὴ ζωή του; Σὲ ὑλικὰ ἀγαθά, ἀπ' τὶς πιὸ περιττὲς πολυτέλειες, μέχρι τὰ πιὸ ἀπαραίτητα, ὅπως τὸ καθημερινό μας ψωμί; Ὄχι, οἱ πολυτέλειες Τοῦ ἦταν ἄχρηστες· τὸ καθημερινό Του θὰ Τοῦ τὸ ἔδινε ὁ Πατέρας Του. Ἀφοῦ Ἐκεῖνος δὲν τὸ στερεῖ ἀπ' τὰ πουλάκια τοῦ οὐρανοῦ κι' ἀφοῦ φροντίζει καὶ γιὰ τὰ μικρὰ λουλουδάκια μέσα στὰ χωράφια, θ' ἀρνηθῆ νὰ φροντίση γιὰ τὰ παιδιά Του; Ὄχι, λοιπόν, δὲν ἀξίζει ν' ἀφιερώση τὴ ζωή Του σ' αὐτά.

Ἦλθε, ὅμως, ἄλλη δοκιμασία: ἡ ἐπιτυχία! Ὁ πειρασμὸς τοῦ ψιθύριζε! Νὰ τί πρέπει νὰ βάλη κανεὶς γιὰ πρῶτο πρᾶγμα στὴ ζωή του, νὰ εἶναι ἐπιτυχημένος! Ἡ ἐπιτυχία, οἱ ἔπαινοι, τὰ χειροκροτήματα, ὁ θαυμασμὸς τοῦ πολλοῦ κόσμου. Ὅλοι νὰ σὲ κυττάζουν. Ὅλοι νὰ λένε «Τί σπουδαῖο πρόσωπο, τί ἱκανότης, τί καπατσωσύνη! Εἶδες πῶς τὰ καταφέρνει; Ὅλος ὁ κόσμος μιλάει γι' αὐτόν». Ἂν ρωτήσης καὶ γιὰ τὸ πῶς νὰ φθάση κανεὶς στὴν ἐπιτυχία, «οὔφ», θὰ σοῦ ἀπαντήσουν «σχολαστικότητες τώρα θὰ κυττᾶμε; Σήμερα ὁ κόσμος ἔχει ἀλλάξει, εἶναι ἀλλοιῶς. Ἂν θέλεις νὰ ἐπιτύχης, τέτοια πράγματα δὲν πρέπει νὰ τὰ πολυκοσκινίζης. Τράβα ἐμπρός!». Ὥστε, σκοπός σου νὰ εἶναι ἡ ἐπιτυχία, ἀδιαφορῶντας ἂν θὰ πατήσης ἐπὶ πτωμάτων, ἂν θὰ ἐμπορευθῆς τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια, ἂν δὲν θὰ διστάσης καὶ Αὐτὸν τὸν ἅγιο Θεὸ νὰ Τὸν παρουσιάσης ὡς συνεργό σου, ἀκόμα καὶ στὰ πιὸ ἄνομα κατορθώματά σου.

Καταλαβαίνετε, πῶς μιὰ τέτοιου εἴδους ἐπιτυχία δὲν θὰ ἦταν ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἔβαζε ὁ Κύριός μας γιὰ πρῶτο πρᾶγμα στὴ ζωή Του. Ἦταν δυνατὸν γιὰ τέτοιας ἀξίας ἐπιτυχία νὰ θυσίαζε καὶ αὐτὴν τὴν ζωή Του;

Τέλος ἦλθε ὁ ἄλλος, ὁ μεγαλύτερος πειρασμός. Ἡ ἐξουσία, ἡ ἀπεριόριστη κοσμικὴ ἐξουσία. «Βλέπεις» τοῦ εἶπε ὁ πειρασμὸς «ὅλες αὐτὲς τὶς ἀπέραντες βασιλεῖες, μὲ τὴν ἀτέλειωτη δόξα καὶ τὴν ἀπεριόριστη ἐξουσία τους; Ὅλα αὐτὰ θὰ εἶναι δικά σου. Ἕνα μόνο σοῦ ζητῶ: νὰ πέσης καὶ νὰ μὲ προσκυνήσης!».

Ἡ ἐξουσία· τί μεγάλος πειρασμός! Ὄχι μόνο μὲ τὴ δόξα της, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλα θέλγητρά της. Διατάσσεις καί, πρὶν καλὰ - καλὰ τελειώσης τὴ διαταγή σου, ἔχει γίνει ἐκεῖνο ποὺ ἤθελες. Πόσα καλὰ δὲν θὰ μποροῦσες νὰ κάνης... Τὰ ὄνειρά σου, τὰ ἰδανικά σου γιὰ ἕναν καλύτερο κόσμο, πόσο εὐκολώτερα δὲν θὰ τὰ πραγματοποιοῦσες. Τώρα, πῶς γιὰ ν' ἀνεβῆς ὡς ἐκεῖ πρέπει νὰ διαφθείρης καὶ τὴ δική σου καὶ πολλῶν ἄλλων τὴν συνείδηση, ὅτι πρέπει νὰ «προσκυνήσης» τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους, δὲν ἔχει τόση σημασία, σοῦ ψιθυρίζει ὁ πειρασμὸς μέσα σου. Ἅμα ἀνεβῆς ψηλά, σοῦ λέει καθησυχαστικά, τότε θ' ἀπαλλαγῆς ἀπ' ὅλους, θὰ διορθωθοῦν ὅλα... Ἔτσι ἄρχισαν πολλοί, γιὰ νὰ προχωρήσουν κατ' εὐθείαν... πρὸς τὴν καταστροφή.

Μὰ οὔτε σκέψις πῶς ὁ Κύριος θὰ ὑποχωροῦσε σὲ ἕναν τέτοιο πειρασμό. «Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ», τοῦ εἶπε, κι' ἔτσι ἐλευθερώθηκε κι' ἀπ' αὐτὴν τὴν δοκιμασία.

Ἀλλ' αὐτὰ μᾶς δείχνουν τί ἀπέκρουσε ὁ Κύριος, ὄχι τί προτίμησε. Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε στὰ ἑπόμενα.

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν χαράματα.

Δὲν κάλπαζαν ὅμως τόσο γρήγορα ὅπως τὴ χτεσινὴ μέρα. Ἡ πεδιάδα ἦταν γεμάτη βάλτους ποὺ ἦταν σκεπασμένοι μὲ τόσο πυκνὴ βλάστηση, ποὺ ἔπρεπε πολὺ νὰ προσέχουν γιὰ νὰ μὴν πέσουν μέσα.

Σ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ ὁ Ταλκὰβ δὲν ἔδειχνε τὴν παλιά του ξεγνοιασιὰ καὶ σιγουριά.

Ἦταν ἀνήσυχος. Ὀσμίζονταν τὸν ἀέρα σὰ λαγωνικό. Αὐτὴ ἡ γῆ ποὺ ἀποκάτω της ἔτρεχαν ἄγνωστα ὑπόγεια ρεύματα, ποὺ ἄνοιγε κάθε τόσο σὲ βάραθρα γεμάτα λασπονέρια καὶ σαπισμένα χόρτα, δὲν τοῦ γεννοῦσε καμμιὰ ἐμπιστοσύνη.

Καὶ στὸν οὐρανὸ τὰ σύγνεφα πύκνωναν, ἐνῶ ὁ ἀέρας γινόνταν βαρὺς ἀπὸ τὴν ζεστὴ ὑγρασία.

Ξαφνικὰ ὁ Ροβέρτος ποὺ κάλπαζε μπροστά, γύρισε φωνάζοντας:

— Κύριε Παγανέλι! Κύριε Παγανέλι! Ἕνα δάσος κέρατα!

— Τί; εἶπε ὁ σοφός. Βρῆκες ἕνα δάσος κέρατα;

— Ναί, κύριε Παγανέλι... Ἢ τουλάχιστον μιὰ λόχμη.

— Μιὰ λόχμη! Σίγουρα θὰ ὀνειρεύτηκες, παιδί μου!

— Δὲν ὀνειρεύτηκα. Ὅταν προχωρήσετε λίγο θὰ τὰ δῆτε. Πρώτη φορὰ εἶδα τόπο ποὺ νὰ σπέρνουν στὴ γῆ τὰ κέρατα κι' αὐτὰ νὰ φυτρώνουν σὰν τὸ στάρι!

— Ὁ νεαρὸς μιλάει σοβαρά! εἶπε ὁ ταγματάρχης.

— Πολὺ σοβαρά, κύριε! Σὲ λίγο θὰ δῆτε.

Ὁ Ροβέρτος δὲν εἶχε γελαστῆ. Σὲ λίγο βρέθηκαν σὲ μιὰ ἀπέραντη λόχμη ἀπὸ μεγάλα κέρατα ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὴ γῆ σὰν παράξενα κακτοειδῆ, φυτεμένα τὸ ἕνα πολὺ κοντὰ στὸ ἄλλο.

— Λοιπόν; εἶπε ὁ Ροβέρτος.

— Ἀλήθεια, πολὺ παράξενο φαινόμενο! ἔκανε ὁ Παγανέλι γυρίζοντας πρὸς τὸν Ἰνδιάνο νὰ τοῦ ζητήση μιὰ ἐξήγηση.

— Τὰ κέρατα βγαίνουν ἀπὸ τὴ γῆ, ἀλλὰ τὰ βώδια εἶναι ἀποκάτω! εἶπε ὁ Ταλκάβ.

— Δηλαδή.., Δηλαδή... ψιθύρισε ξαφνιασμένος ὁ Παγανέλι, θέλεις φίλε μου νὰ πῆς πῶς σ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ ἔχει βουλιάξει, ἔχει καταχωθῆ στὴ λάσπη ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ τεράστιο κοπάδι;

— Ναί, εἶπε ἁπλὰ ὁ Παταγώνας.

Καὶ στ' ἀλήθεια, ἕνα τεράστιο κοπάδι ἀπὸ χιλιάδες ζῶα, εἶχε βρῆ τραγικὸ τέλος κάτω ἀπὸ τὴν πηχτὴ λάσπη ποὺ τὸ ἐκάλυψε. Τὰ βώδια ψόφησαν ἔτσι, πνιγμένα, ἐνῶ τὰ κέρατά τους ἔμειναν ἀπέξω.

Καθὼς τοὺς ἐξήγησε ὁ Ταλκάβ, αὐτὸ τὸ φαινόμενο παρατηρεῖται καμμιὰ φορὰ στὶς πεδιάδες τῆς Ἀργεντινῆς.

Κι' αὐτὸ ποὺ συνέβηκε στὰ δύστυχα ζῶα, δὲν εἶναι διόλου δύσκολο νὰ συμβῆ καὶ σὲ ἀνθρώπους.

Γι' αὐτὸ ἔπρεπε ἀδιάκοπα νὰ ἔχουν τὸ νοῦ τους.

Τὸ καλὸ ἦταν πῶς ὁ καιρὸς ἦταν στεγνός, δὲν εἶχαν πέσει σὲ περίοδο βροχῆς ὁπόταν σχηματίζεται αὐτὴ ἡ φοβερὴ λάσπη.

Πάντως αὐτὸς ὁ ἀπέραντος λόγκος μὲ τὰ κέρατα τῶν θαμμένων ζώων ἔρριξε στὴν ψυχὴ τῶν ταξιδιωτῶν ἕνα φόβο καὶ μιὰ κρυάδα ποὺ ἔπρεπε νὰ περάση πολὺ ὥρα γιὰ νὰ διαλυθῆ.

Ὑπάρχει φριχτότερη ἀγωνία παρὰ νὰ αἰσθάνεσαι τὴ γῆ νὰ ὑποχωρῆ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σου, νὰ νοιώθης πῶς βουλιάζεις σιγὰ - σιγὰ καὶ πῶς ἡ λάσπη θὰ ἑνωθῆ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι σου γιὰ νὰ σὲ καλύψη;

Τώρα ἐκεῖνα τὰ κέρατα ποὺ ξεφύτρωναν ἀπὸ τὴ γῆ τοὺς φαίνονταν σὰν ἀπέραντο νεκροταφεῖο.

Ἀκόμη κι' ὁ Ταλκὰβ φαινόταν ἀνήσυχος.

Κάθε τόσο ἀνασηκώνονταν στὴ σέλλα του, καὶ μὲ τὸ διαπεραστικό του βλέμμα, ἔψαχνε στὸν ὁρίζοντα.

Ἔπειτα, ἐκεῖ ποὺ κάλπαζαν ἥσυχα, ἔπαιρνε κανένα πλαϊνὸ δρόμο, τραβοῦσε ἔτσι κανένα μίλι, κι' ὕστερα ξαναγύριζε νὰ τοὺς συναντήση.

Αὐτὰ τὰ καμώματα τοῦ Ἰνδιάνου, κίνησαν τὴν περιέργεια τοῦ Παγανέλι καὶ ἀνησύχησαν τὸ λόρδο Γκλένερβαν.

Στὸ τέλος, ὁ γεωγράφος δὲν βάσταξε, καὶ ρώτησε τὸν Ἰνδιάνο.

(Ἡ Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΣΠΟΡΕΙΟ ΚΑΙ ΦΥΤΩΡΙΟ

Σ' ἕνα προηγούμενό μας σημείωμα, μιλήσαμε γιὰ τὸν πολλαπλασιασμὸ τῶν δένδρων μὲ σπόρο, γιὰ τὸ σπορεῖο καὶ τὸ φυτώριο.

Ὅμως, γιὰ νὰ ὁλοκληρωθῆ, τὸ σημείωμα ἐκεῖνο θὰ πρέπει, συνεχίζοντάς το, νὰ μιλήσουμε γιὰ τὶς φροντίδες καὶ τὶς περιποιήσεις ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔχουν ἀνάγκη τὰ δενδρύλλια, ὅσο βρίσκονται στὸ σπορεῖο καὶ τὸ φυτώριο.

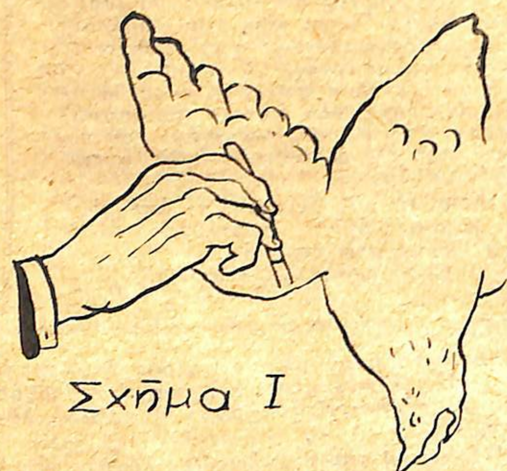
Γιατὶ πρέπει νὰ ποῦμε ἀπὸ τώρα, ἡ σοβαρὴ δουλειά, ἀρχίζει ἀπ' ἐδῶ καὶ μπρός.

Α΄. ΣΠΟΡΕΙΟ

Οἱ στρωματωμένοι καὶ φυτρωμένοι πιά, σπόροι σπέρνονται σὲ γραμμές, τὴν ἄνοιξη (τέλη Φεβρουαρίου - μέσα Μαρτίου) καὶ σκεπάζονται μὲ ἕνα μῖγμα (χαρμάνι) κόπρου καὶ ἄμμου, σὲ ἀναλογία 3 μέρη κόπρου καὶ 2 μέρη ἄμμου.

Ἀκολουθεῖ πότισμα μὲ ποτιστήρι.

Προσέχουμε ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τοῦ χώματος, νὰ εἶναι πάντα ἀφράτη (χωρὶς κροῦστα), γιατὶ σὲ ἀντίθετη περίπτωση ὑπάρχει φόβος ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς σπόρους νὰ μὴ φυτρώση.

Ἀφαιροῦμε κάθε ξένη βλάστηση, μὲ βοτάνισμα.

Ἅμα τὰ φυτώρια ἀποκτήσουν 4 - 5 φύλλα, τὸ πότισμα γίνεται μὲ αὐλάκι, ὅπου τὸ νερὸ δὲν πρέπει νὰ τρέχη ὁρμητικὰ καὶ κάθε 10 - 15 ἡμέρες.

Ἀκολουθεῖ, μετὰ τὸ πότισμα ἐλαφρὸ σκάλισμα.

Τὸν Ἀπρίλιον - Μάϊον, γίνονται ψεκασμοὶ μὲ θειϊκὸν χαλκὸ (1 ὀκᾶ θειϊκὸ χαλκό, γαλαζόπετρα, 1 ὀκᾶ ἀσβέστη σὲ 100 ὀκ. νερό). Σ' αὐτὸ τὸ φάρμακο, μποροῦμε νὰ προσθέσουμε 0,5 ἀρσενικικὸ μόλυβδο καὶ 0,1 θειϊκὴ νικοτίνη, ἅμα ἀντιληφθοῦμε τὴν παρουσία κάμπιας, ποὺ τρώει τὰ φύλλα, ψείρας κλπ.

Ἀπὸ τὸν Ἰούνιο - Αὔγουστο, καὶ κάθε 10 - 15 ἡμέρες, κάνουμε θειαφίσματα τῶν δενδρυλλίων γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ τετράνυχου. Μά, κατὰ τοῦ τετράνυχου, δὲν χρησιμοποιοῦμε, ποτὲ D.D.T. γιατὶ ὄχι μόνο δὲν θεραπεύει τὸ κακό, ἀλλὰ ἀντίθετα τὸ πολλαπλασιάζει.

Ὅταν πρόκειται γιὰ δενδρύλλια ροδακινιᾶς καὶ δαμασκηνιᾶς, δὲν χρησιμοποιοῦμε θειϊκὸ χαλκό, γιατὶ αὐτὰ εἶναι ντελικάτα σ' αὐτὸ τὸ φάρμακο καὶ καίγονται.

Ἕνα χρόνο μετὰ τὴ σπορὰ στὸ σπορεῖο, κι' ἀφοῦ τὰ δενδρύλλια, θὄχουν πιὰ ἀνάστημα 30 - 100 πόντους, μεταφυτεύονται.

Β΄. ΦΥΤΩΡΙΟ

Ἐδῶ, θὰ μείνουν 2 - 3 χρόνια.

Πρὶν ἀπὸ τὴν φύτευσή τους γίνεται προσεκτικὴ ἐπιθεώρηση γιὰ νὰ ἐξακριβωθῆ ἡ ὑγειϊνή τους κατάσταση. Κάθε ὕποπτο δενδρύλλιο, καὶ μάλιστα στὸ ριζικὸ σύστημα, ἀπορρίπτεται. Ἀπόσταση φυτεύσεως 0,3 X 0,4 μ. γιὰ τὰ φυλλοβόλα, 0,4 X 0,4 γιὰ τὰ ἀειθαλῆ.

1ος Χρόνος. Γίνονται τακτικὰ ποτίσματα, ἐλαφρὰ σκαλίσματα καὶ καταπολεμήσεις ἀσθενειῶν, ὅπως καὶ στὸ σπορεῖο. Ἀφαιροῦμε κάθε περιττὴ βλάστηση καὶ ἀφίνομε ἀρχικὰ δυὸ βλαστοὺς καὶ τελικὰ ἕνα (μονοβέργι) στὸν ὁποῖο θὰ γίνη καὶ τὸ μπόλιασμα — Αὔγουστο - Σεπτέμβρη — μὲ κοιμώμενο ὀφθαλμό. Τὸ μπόλιασμα γίνεται κοντὰ στὴ βάση καὶ σὲ ὕψος 8 - 10 πόντους ἀπὸ τὸ χῶμα. Σὲ ὕψος 70 - 80, ὅμως, πόντους, ὅταν πρόκειται γιὰ ἑσπεριδοειδῆ (λεμονοπορτόκαλα).

2ος Χρόνος. Στὸ τέλος τοῦ χειμῶνα, κόβουμε τὸ ὑποκείμενο ὅπου καὶ μπολιάσαμε τὸ περασμένο φθινόπωρο σὲ ὕψος 8 - 10 πόντους ἀπὸ τὸ ἐμβόλιο. Αὐτὸ τὸ τμῆμα τοῦ ὑποκειμένου θὰ χρησιμεύση σὰν στήριγμα (ὁδηγὸς) στὸ νέο βλαστὸ ποὺ θὰ βγῆ ἀπὸ τὸ μπόλι. Ἂν μερικὰ ἐμβόλια τοῦ φθινοπώρου ἀπέτυχαν μποροῦμε νὰ κάνωμε ἐκκεντρισμὸ (κεντράδια, καλέμι, κονδύλια). Γίνονται οἱ ἴδιες περιποιήσεις καὶ ἐργασίες ὅπως καὶ στὸν πρῶτο χρῶνο. Ἀφαιροῦμε κάθε βλάστηση ποὺ ξεκινάει κάτω ἀπὸ τὸ ἐμβόλιο ἢ ἀπὸ τὸν ὁδηγό. Σὰν ὁ βλαστὸς ποὺ ἔδωσε τὸ μπόλι, πάρη 5 - 10 πόντους ἀνάστημα, δένεται ἐλαφρὰ στὸν ὁδηγὸ γιὰ νὰ πάρη κατακόρυφη διεύθυνση. Γίνεται καὶ αὐτὸν τὸν χρόνο συμπληρωματικὸς ἐμβολιασμὸς σ' ὅσα δενδρύλλια ἀπέτυχαν οἱ προηγούμενοι (ἐνοφθαλμισμὸς μὲ ὥριμους φυλλοφόρους βλαστοὺς τῆς ἐποχῆς). Τὸν Ἰούλιο - Αὔγουστο ἀφαιροῦμε τὸν ὁδηγό. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τὰ φυλλοβόλα (μηλιά, ἀμυγδαλῆ κλπ.) μποροῦν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ φυτώριον καὶ νὰ φυτευθοῦν στὸ δενδροκομεῖον. Τὰ ἀειθαλῆ ὅμως (ἐληὰ κλπ.) μένουν ἕνα ἀκόμη χρόνο στὸ φυτώριο καὶ ὕστερα φυτεύονται στὸ δενδροκομεῖον, ἀφοῦ ἐξαχθοῦν μὲ μπάλλα χώματος.

3ος Χρόνος. Γίνονται οἱ συνηθισμένες περιποιήσεις καὶ συμπληρωματικοὶ ἐμβολιασμοὶ ἂν εἶναι ἀνάγκη.

Αὐτὲς εἶναι περιληπτικὰ οἱ σπουδαιότερες ἐργασίες στὸ σπορεῖο καὶ τὸ φυτώριο δενδρυλλίων, ἐργασίες ποὺ ἂν παραμεληθοῦν ἢ ἂν δὲν γίνουν μὲ σχολαστικὴ ἐπιμέλεια, οἱ κόποι μας, ὁ χρόνος καὶ τὰ ἔξοδά μας θὰ πᾶνε χαμένα. Καὶ εἶναι στὴ γεωργία τόσο πολύτιμος ὁ χρόνος, καὶ τόσο λιγοστὰ τὰ χρήματα!

ΨΕΥΔΟΠΑΝΩΛΗΣ (ΠΑΝΟΥΚΛΑ) ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ

Ποιὸς ἀγρότης καὶ ποιὸς πτηνοτρόφος εἰδικώτερα, δὲν ξέρει ὅτι τὴν Ἄνοιξη καὶ τὸ Φθινόπωρο, αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, μιὰ φοβερὴ ἀρρώστεια κυνηγάει σὰν κατάρα καὶ ξεπαστρέβει κυριολεκτικὰ τὶς κόττες μας;

Πρόκειται γιὰ τὴν ψευδοπανώλη ἢ πανοῦκλα ὅπως τὴν λέμε ἀλλοιῶς, ποὺ ἅμα παρουσιασθῆ στὸ κοτέτσι μας θερίζει γιὰ καλὰ τὰ μικρὰ πουλάκια καὶ τὶς κόττες. Ἡ καταστροφὴ (ψόφος) μπορεῖ νὰ φθάση καὶ στὰ 100 %.

Εἶναι ἀνάγκη, λοιπόν, πρῶτα - πρῶτα γιὰ τὸ δικό μας συμφέρον καὶ τῆς Πατρίδος μας, γενικώτερα, νὰ μὴ μείνουμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὕπουλη, καταραμένη ἀρρώστεια. Καὶ ὑπάρχει σωτηρία ἅμα καταπιαστοῦμε πρόθυμα μὲ τὴν καταπολέμησή της καὶ τὴν προφύλαξη τοῦ κοτετσιοῦ μας.

ΜΕΡΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ

Παρουσιάστηκε πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια στὴν Ἰάβα, Ἀγγλία, Ἀμερική, Ἰνδίες κλπ. τελευταῖα (μὲ τὶς κόττες ποὺ φέραμε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ) στὴ χώρα μας, μὲ τὰ γνωστὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ἡ ἀρρώστεια, ὀφείλεται σὲ μικρόβιο (ἰὸ) ποὺ οὔτε καὶ μὲ τὸ μικροσκόπιο ἀκόμα δὲν φαίνεται.

ΠΩΣ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ Η ΑΡΡΩΣΤΕΙΑ

Ἡ μετάδοση τοῦ μικροβίου εἶναι ἐκπληκτικὰ εὔκολη, ἀφοῦ μέσα σὲ λίγες ἡμέρες, ὁλόκληρες περιφέρειες προσβάλλονται ἀπὸ ἀρρώστεια. Τότε καταφθάνουν στὰ κέντρα, μαζικά, οἱ διαμαρτυρίες τῶν ἀγροτῶν γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοὺς βρῆκε. Ἄδικα ὅμως, γιατὶ τότε εἶναι πολὺ ἀργὰ καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ σώση τὴν κατάσταση.

Παιδιὰ τοῦ «ΣΠ. Π.» Μάνης, μὲ τὸν γεωργοτεχνίτη κ. Γκαβέταν χτίζουν τὸν ὀρνιθῶνα τοῦ «Σπιτιοῦ» τους.

Κόττες ψόφιες, πεταγμένες στοὺς δρόμους καὶ τὰ ρέματα, ἄρρωστα ὀρνίθια γενικὰ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια τους, οἱ μολυσμένες τροφές, τὰ σπουργίτια καὶ τὰ ἄλλα πουλιά, τὸ ἀκάθαρτο νερὸ κλπ. μποροῦν νὰ μεταδώσουν τὴν ἀρρώστεια. Μάλιστα, τώρα τελευταῖα, ἀποδείχτηκε πὼς καὶ μὲ τὸν ἀέρα ἀκόμη μπορεῖ νὰ μεταδοθῆ σὲ μακρυνὲς ἀποστάσεις τὸ μικρόβιο αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ ΠΤΗΝΟΥ

Καμμιὰ φορὰ τὰ συμπτώματα αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας μπερδεύονται μὲ ἐκεῖνα ἄλλης ἀρρώστειας (μολυσματικὴ βρογχίτιδα, μολυσματικὴ λαρυγγοτραχείτιδα, χολέρα, ἔλλειψη βιταμινῶν C, E κλπ.).

Πάντως τὰ συμπτώματα τοῦ ἄρρωστου πτηνοῦ εἶναι: κατήφεια (κατσούφιασμα, κακομοίριασμα) ἀνορεξία γιὰ φαγητό, δίψα, βῆχας, περιττώματα (κουτσουλιὲς) νερουλὰ χρώματος πρασινόλευκου, τὸ λειρὶ μαυρίζει, ροχαλητό, συστροφὴ (στρίψιμο) τοῦ λαιμοῦ, νευρικὰ συμπτώματα, παράλυση, πυρετὸς κλπ.

ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

1. Φροντίδα νὰ φτιάξωμε κοτέτσι γιὰ τὶς κόττες.

2. Συχνὴ καθαριότητα καὶ ἀπολύμανση τοῦ κοτετσιοῦ. Ἡ ἀπολύμανση γίνεται: α) Μὲ διάλυμα ἀσβέστου 10 - 20 % μὲ μικρὴ ποσότητα θειϊκοῦ χαλκοῦ 2 - 4 %. Ψεκάζομε τὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ τοῦ κοτετσιοῦ.

β) Μὲ ἀτμοὺς θείου (θειαφιοῦ). Ἅμα τὸ κοτέτσι μας μπορεῖ νὰ κλείση, ἔτσι, ὥστε νὰ μὴ παίρνη ἀέρα. Σ' ἕνα πήλινο δοχεῖο, βάζουμε μιὰ μικρὴ ποσότητα θειαφιοῦ (2,5 περίπου ὀκάδ. γιὰ 100 κυβ. μέτρα χώρου ποὺ πρόκειται ν' ἀπολυμάνουμε. Πρὶν ἀνάψουμε τὸ θειάφι, καλὸ εἶναι νὰ ἐξατμίσουμε 2 - 3 ὀκ. νερὸ στὰ 100 κ. μ. χώρου. Τ' ἀποτελέσματα θὰ εἶναι καλύτερα) ἀνακατεύουμε μ' αὐτὸ λίγα ροκανίδια ξύλου, περιβρέχουμε τὸ θειάφι μὲ

οἰνόπνευμα, βάζουμε φωτιά, κλείνουμε γρήγορα τὴν πόρτα καὶ ἀφίνουμε ἔτσι κλειστὰ ἐπὶ 24 - 36 ὧρες. Πρὶν ἀπὸ αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχουμε κλείσει καλὰ μὲ χαρτοταινίες καὶ ζυμάρι, κάθε χαραμάδα ἀπ' ὅπου μποροῦν νὰ φύγουν τὰ ἀέρια ποὺ θὰ παραχθοῦν μὲ τὸ κάψιμο τοῦ θειαφιοῦ.

γ) Ἕνα καλὸ καὶ φτηνὸ ἀπολυμαντικὸ εἶναι ἡ κρεολίνη. Ὑγρὸ σκοῦρου χρώματος. Κάνουμε διάλυση 5 % σὲ νερὸ καὶ ψεκάζουμε τὸ ἐσωτερικό, ἐξωτερικὸ καὶ τὸ προαύλιο τοῦ πτηνοτροφείου μας. Ὁ ψεκασμὸς γίνεται τὶς πρωϊνὲς ὧρες.

Καλύτερο ἀπολυμαντικὸ γίνεται μὲ δύο μέρη κρεολίνης καὶ ἕνα λυζόλ.

Οἱ ὄρνιθες πρέπει νὰ μὴ βρίσκωνται μέσα στὸ κοτέτσι τὴν ὥρα τοῦ ψεκασμοῦ. Ἀερίζεται κατόπιν καλὰ ὁ χῶρος. Τὸν χειμῶνα μετὰ τὸν ψεκασμὸ θερμαίνουμε καλὰ τὸ χῶρο καὶ ἀκολουθεῖ ἀερισμός.

δ) Φορμόλη (φορμαλίνη ἢ φαρμολδεΰδη 35 %). Δὲν πρέπει νὰ ἀφίνη ἴζημα (κατακάθι) γιατὶ τότε εἶναι νοθευμένη. Ψεκάζουμε ὅπως καὶ εἰς τὴν περίπτωση τῆς κρεολίνης.

ε) Λυζὸλ (5 %). Δραστικώτερο ἀπὸ τὴν κρεολίνη.

στ) DDT 5 - 7 % σὲ πετρέλαιο.

ζ) Ἑξαχλωριοῦχο βενζόλιο κλπ.

θ) Ἐ μ β ο λ ι α σ μ ό ς.

Τὰ παραπάνω προφυλακτικὰ μέτρα ἔχουν φυσικὰ σπουδαία σημασία, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς μὲ ὅλα αὐτὰ ἡ ἀρρώστεια φτάνει μέχρι τὸ πτηνοτροφεῖο μας. Γι' αὐτὸ δὲν περιοριζόμαστε μόνο σ' αὐτὰ ἀλλὰ κάνομε καὶ ἐμβολιασμὸ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο στὶς κόττες μας (ἄνοιξη ἢ φθινόπωρο). Τὸ μπόλιασμα εἶναι εὔκολο, γίνεται δὲ στὴ φτεροῦγα (μεμβράνη) ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα 1 μὲ διπλῆ βελόνη, ἢ στὸ μηρὸ (μποῦτι) μὲ σύριγγα ἀνάλογα μὲ τὸ ἐμβόλιο καὶ τὶς ὁδηγίες ποὺ θὰ πάρωμε ἀπὸ τὸν πωλητή του (Ἀγροτικὴ Τράπεζα, Συνεταιρισμὸν κλπ.).

Ἀπὸ βραδὺς περιορίζουμε στὸ κοτέτσι τὶς κόττες καὶ τὸ πρωῒ κάνουμε τὸ μπόλιασμα. Δὲν μπολιάζουμε τὰ μικρὰ πουλάκια (μικρότερα τῶν 4 ἑβδομάδων). Τὰ ἀμπόλιαστα τὰ κρατᾶμε χωριστὰ ἀπὸ τὰ μπολιασμένα, γιατὶ ὑπάρχει φόβος ἡ ἀρρώστεια νὰ μεταδοθῆ καὶ στὰ πρῶτα. Μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες, οἱ κόττες δείχνουν σὰν ἄρρωστες, δὲν θὰ τρῶνε πολὺ θὰ εἶναι κατσουφιασμένες, θὰ φταρνίζωνται, θὰ γεννοῦν λιγώτερα αὐγά, καὶ μερικὲς μπορεῖ ἀκόμη καὶ νὰ ψοφήσουν (μέχρι 2 %). Ἀλλὰ αὐτὰ θὰ περάση μέσα σὲ 7 - 10 ἡμέρες ὁπότε καὶ ἡ αὐγοπαραγωγὴ ξανανεβαίνει.

Ἀποφεύγουμε νὰ χρησιμοποιήσουμε αὐγὰ γιὰ ἀναπαραγωγὴ ἀπὸ κόττες ποὺ ἀρρώστησαν, πρὶν περάσουν τουλάχιστον 3 - 4 ἑβδομάδες ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀρρώστησε ἡ τελευταία κόττα τοῦ κοτετσιοῦ μας.

Τὴν τετάρτη ἢ πέμπτη ἡμέρα ἀπὸ τὸν ἐμβολιασμό, ἐξετάζουμε τὶς κόττες γιὰ νὰ διαπιστώσουμε ἂν τὸ ἐμβόλιο ἔπιασε. Ἂν ναί, ἡ φτεροῦγα στὸ μέρος ποὺ ἔγινε εἶναι κοκκινωπὴ καὶ πονάει. Δέκα ἡμέρες μετὰ τὸν ἐπιτυχῆ ἐμβολιασμὸ τὸ πτηνὸ εἶναι ἄνοσο.

Γενικά, τὸ ἐμβόλιο τὸ χρησιμοποιοῦμε, μόλις τὸ ἀγοράσουμε γιατὶ ἂν μείνη, ὑπάρχει μεγάλος φόβος νὰ χαλάση καὶ ἀντὶ καλὸ νὰ κάνη κακό. Ἡ ἀνάμιξη τοῦ ἐμβολίου (γιατὶ βρίσκεται σὲ δυὸ μπουκαλάκια), γίνεται μακρυὰ ἀπὸ τὸ πτηνοτροφεῖο. Φροντίζουμε δέ, νὰ μὴ μολυνθοῦν τὰ χέρια μας, τὰ ροῦχα μας κλπ.

Τὸ σωστὸ — γιατὶ δὲν ὑπάρχει σωτηρία — εἶναι, ἅμα ἀρρωστήσουν οἱ κόττες, νὰ τὶς σφάξουμε, νὰ ἀπολυμάνουμε καλὰ τὸ κοτέτσι τους καὶ νὰ ἀρχίσουμε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή. Οἱ ἄρρωστες κόττες μποροῦν χωρὶς κανένα κίνδυνο νὰ φαγωθοῦν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Πάπιες, περιστέρια, χῆνες, πολὺ δύσκολα προσβάλλονται ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια αὐτή.

Δ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ
Δ)τὴς Τ.Σ.Υ. Ἔβρου Β'

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΙ' Ο ΣΚΥΛΟΣ

Μιὰ φορά, ἕνας ὡραῖος καλοθρεμένος σκύλος, συναντήθηκε στὸ δάσος μὲ τὸν ξάδερφό του τὸ λύκο, ποὺ ἦταν λιγνὸς καὶ κοκκαλιάρης.

— Πῶς τὰ περνᾶς ξάδερφε; τὸν ρώτησε.

— Ἔ, πῶς νὰ τὰ περνῶ! Δὲ μὲ βλέπεις; Λιγοστὸ τὸ κυνῆγι, μοῦ βγαίνει ἡ γλῶσσα ἔξω νὰ τὸ βρίσκω. Ἄ! πολὺ παιδεμένη ἡ ζωή, ἐμᾶς τῶν λύκων! Καὶ νερὸ νὰ πιῶ, πρέπει νὰ προσέχω μήπως μοῦ ξεπροβάλει ξάφνου κανένας κυνηγός.

— Σωστὰ ξέδερφε. Παιδεύεσαι, ἔκανε ὁ σκύλος. Ἡ ἀφεντιά μου ὅμως καλοπερνῶ στὸ σπίτι. Ἔχω τὸ ὡραῖο μου τὸ φαῒ στὴν τακτική μου ὥρα, τὸ παστρικό μου τὸ νερό, κόκκαλα, ζέστα, ὅτι θέλει ἡ ψυχή μου. Γιὰ τίποτε δὲν ἔχω νὰ γνοιαστῶ. Μόνη μου δουλειὰ εἶναι νὰ γαυγίζω ὅταν ζυγώνει κανένας ξένος...

— Ζωὴ καὶ κότα σὰ νὰ λέμε!

— Ζωὴ καὶ κότα ξάδερφε!

Ἀναστέναξε ὁ λύκος.

— Νά. Αὐτὴ εἶναι ζωή! Ὄχι ἡ δική μου ἡ βασανισμένη!

Τὸν κοίταξε λίγο ὁ σκύλος, κι' ὕστερα εἶπε:

— Δὲ μοῦ λὲς ξάδερφε. Τὸ ξέρεις ὅτι μοιάζομε;

— Καὶ βέβαια μοιάζομε! Ἀπὸ τὸ ἴδιο σόϊ εἴμαστε οἱ δυό μας.

— Γι' αὐτὸ θὰ σοῦ εἶναι εὔκολο νὰ κάνης ὅτι κάνω! Τί λές! Ἔρχεσαι σπίτι; Ὁ ἀφέντης μου θὰ σὲ κρατήση!

— Καὶ ρωτᾶς καϋμένε ἂν ἔρχομαι; Τρέχοντας κιόλας!

Λύκος καὶ σκύλος πῆραν τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ.

Ὅπου μιὰ στιγμή, γυρνάει ὁ λύκος καὶ λέει τοῦ σκύλου.

— Δὲ μοῦ λὲς ξάδερφε! Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔχεις στὸ λαιμό; Αὐτὸ δὰ τὸ πετσί!

— Αὐτό; Εἶναι ἡ λαιμαργιά μου!

— Καὶ τί σοῦ χρειάζεται ἡ λαιμαργιά;

— Δὲν τὸ ξέρεις καϋμένε; Γιὰ νὰ περνάη ὁ ἀφέντης τὴν ἁλυσίδα ὅταν μὲ δένει.

— Τί, σὲ δένουν κιόλας;

— Καὶ βέβαια μὲ δένουν. Ὅλα τὰ σκυλιὰ τὰ δένουν. Καὶ σένα θὰ σὲ δέσουν!

Κοντοστάθηκε ὁ λύκος. Συλλογίστηκε.

— Ὥρα καλὴ ξάδερφε! τοῦ εἶπε. Φαίνεται πὼς δὲν μοῦ κάνει ἐμένα ἡ καλοπέραση μὲ λαιμαργιὲς καὶ ἁλυσίδες. Προτιμῶ νὰ ψοφάω τῆς πείνας καὶ νὰ εἶμαι ἐλεύθερος. Γειά σου!

Κι' ὁ λύκος ἄφησε τὸ σκύλο κι' ἔφυγε.

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Ἕνας λύκος, ἔκλεψε μιὰ φορὰ ἕνα πρόβατο ἀπὸ μιὰ στάνη καὶ τὸ πήγαινε στὴ φωλιά του νὰ τὸ ξεκοκκαλίση μὲ τὴν ἡσυχία του. Ὅπου στὸ δρόμο ἀνταμώθηκε μ' ἕνα πεινασμένο λιοντάρι ποὺ τοῦ ρίχτηκε καὶ τοῦ πῆρε τὸ πρόβατό του.

Ἐκεῖ, λοιπόν, ποὺ ἔτρωγε τὸ λιοντάρι τὸ κλεψιμιό του, ἀπὸ μακριὰ ὁ λύκος τὸν ἔβλεπε καὶ τοῦ παραπονιόταν.

— Δὲν εἶναι δίκαιο αὐτὸ ποὺ ἔκανες φίλε, νὰ μοῦ πάρης τὸ δικό μου πρᾶμα ἔτσι!

Καὶ τὸ λιοντάρι, γελῶντας, εἶπε:

— Βλέπεις ἐσένα τὸ πρόβατο στὸ χάρισε φίλος!

Ὁ ἄδικος δὲν πρέπει νὰ ζητάη δικαιοσύνη.

Ο ΚΟΥΤΣΟΣ ΓΑ·Ι·ΔΑΡΟΣ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ

Μιὰ φορά, ἕνας γάϊδαρος, καλὸς καὶ ἔξυπνος, ἔβοσκε ἥσυχος στὸ λειβάδι.

Ὅπου ξαφνικά, βλέπει ἕνα λύκο ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ ριχτῆ ἀπάνω του καὶ νὰ τὸν φάη.

Μόλις κατάλαβε ὁ γάϊδαρος τί τὸν περίμενε, δὲν τάχασε, μόνο ἄρχισε νὰ κάνη πὼς κουτσαίνει.

Ὅταν πλησίασε ὁ λύκος, ποὺ ἦταν ἀπὸ φυσικοῦ του πολὺ περίεργος, τὸν ρώτησε γιατὶ κουτσαίνει.

Ὁ γάϊδαρος, τοῦ εἶπε τότε, πὼς περνῶντας ἀπὸ ἕνα φράχτη, πάτησε ἕνα μεγάλο ἀγκάθι καὶ αὐτὸ δὲν τὸν ἀφηνε νὰ περπατήση ἐλεύθερα, μπηγμένο καθὼς ἦτανε στὸ κρέας του.

— Δὲν πειράζει! εἶπε ὁ λύκος. Σὲ λίγο θὰ σὲ φάω, κι' ἔτσι θὰ γλυτώσης κι' ἀπὸ τὴν κουτσαμάρα κι' ἀπὸ τὸ ἀγκάθι!

— Τὸ ξέρω πὼς θὰ μὲ φᾶς, εἶπε ὁ γάϊδαρος, ὅμως δὲν εἶναι σωστὸ αὐτὸ ν' ἀφήσης τὸ ἀγκάθι στὸ πόδι μου, νὰ σοῦ σταθῆ στὸ λαιμὸ καὶ νὰ σὲ πληγώση. Τοῦ λόγου σου, ποὺ εἶσαι τόσο ἔξυπνο καὶ ἱκανὸ ζῶο, μὲ μεγάλη εὐκολία θὰ καταφέρης νὰ βγάλης τὸ ἀγκάθι, καὶ τότε θὰ εὐχαριστηθῆς καλύτερα τὸ φαΐ σου!

Ὁ λύκος κολακεύτηκε.

— Ποῦ εἶναι τὸ ἀγκάθι σου; εἶπε.

Σήκωσε ὁ γάϊδαρος τὴν πισινὴ ὁπλή του.

— Νά! Ἐδῶ δὰ εἶναι! εἶπε. Πλησίασε καὶ θὰ τὸ δῆς!

Ζύγωσε ὁ λύκος καὶ σὰν βρέθηκε τὸ κεφάλι του κάτω ἀπὸ τὴν ὁπλὴ τοῦ γαϊδάρου, τοῦ τραβάει ὁ γάϊδαρος μιὰ κλωτσιά, ποὺ τοῦ τίναξε ὅλα του τὰ δόντια. Κι' ἔπειτα ὅπου φύγει φύγει!

Σὲ κακὴ κατάσταση ὁ λύκος, ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ λέη:

— Καλὰ νὰ πάθω, ἀφοῦ μ' ἔκανε ὁ πατέρας μου κυνηγὸ κι' ἐγὼ ἤθελα νὰ κάνω τὸ γιατρό;

Μὰ στ' ἀλήθεια τὴν ἔπαθε, γιατὶ ἦταν κουτὸς καὶ τὸν ἔπιασαν οἱ κολακεῖες τοῦ γαϊδάρου.

Οἱ κολακεῖες κάνουν κουτὸ τὸν ἔξυπνο, καὶ τὸν κουτὸ πιὸ κουτό!

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ἑ λ έ ν η : Ἀπόψε, μαμά, εἶδα στὸν ὕπνο μου, ὅτι εἴχαμε μεγάλες ταραχὲς μέσα στὸ σπίτι μας.

Ν ί κ ο ς : Ψέμματα σοῦ λέει καλὲ μαμά, ἐγὼ δίπλα της κοιμώμουν, δὲν εἶδα τίποτα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

9ον.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΚ

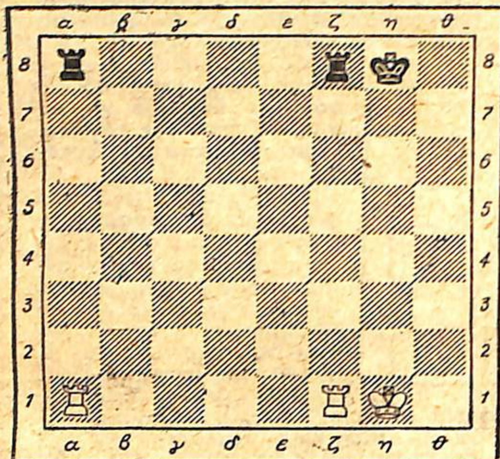
Εἴπαμε στὸ προηγούμενο τὶ εἶναι τὸ ρόκ. Τώρα θὰ δοῦμε πῶς ἐκτελεῖται ἡ κίνηση αὐτή.

Κοιτάξτε τὴν εἰκόνα 16 στὸ προηγούμενο φύλλο. Παριστάνει τὴν ἀρχικὴ θέση τῶν Βασιληάδων καὶ τῶν Πύργων ἀπὸ τὴν ὁποία μπορεῖ νὰ γίνη τὸ ρόκ. Ὅπως βλέπετε ὁ ἕνας Π εἶναι κοντινὸς στὸν Ρ (τὸν χωρίζουν ἀπ' αὐτὸν 2 τετραγωνάκια) κι' ὁ ἄλλος μακρυνὸς (3 τετραγωνάκια). Ἂν ὁ Ρ ροκάρη μὲ τὸν κοντινὸ Π ἔχουμε τὸ μ ι κ ρ ὸ ρ ὸ κ καὶ ἂν ροκάρη μὲ τὸν μακρυνὸ Π ἔχουμε τὸ μ ε γ ά λ ο ρ ό κ.

Γιὰ νὰ κάμουμε λοιπὸν τὸ ρὸκ (μικρὸ ἢ μεγάλο) μεταφέρομε πάνω στὴν ὁριζόντιο τὸν Ρ κατὰ δυὸ τετραγωνάκια πρὸς τὸ μέρος τοῦ Π καὶ τὸν Π δίπλα του ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά. Κι' ὅλο αὐτὸ καθὼς εἴπαμε πιάνεται σὰν μιὰ μόνη κίνηση.

Ἔτσι στὴν εἰκόνα 16 γιὰ νὰ κάμη μικρὸ ρὸκ ὁ λευκὸς θὰ φέρη τὸν Ρ του ἀπὸ τὸ ε1 στὸ η1 καὶ τὸν Π του ἀπὸ τὸ θ1 στὸ ζ1. Ἐπίσης γιὰ νὰ κάμη μικρὸ ρὸκ ὁ μαῦρος θὰ φέρη τὸν Ρ του στὸ η8 καὶ τὸν Πθ8 στὸ ζ8.

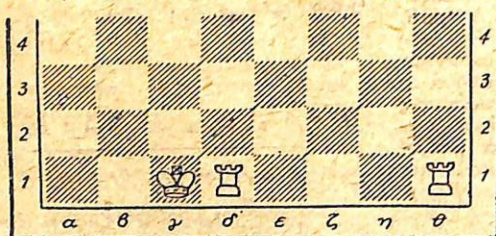
Ἡ εἰκόνα ἀρ. 17 σᾶς δείχνει τὴ θέση

Εἰκόνα ἀριθ. 17.

ποὺ προέκυψε ἀφοῦ κάμανε τὸ μικρὸ αὐτὸ ρὸκ καὶ οἱ δυὸ ἀντίπαλοι.

Στὴν εἰκόνα ἀρ. 18 βλέπετε τὴ θέση

Εἰκόνα ἀριθ. 18.

μετὰ τὸ μεγάλο ρὸκ τῶν λευκῶν. Ἀνάλογη θὰ ἦταν ἡ θέση καὶ γιὰ τὰ μαῦρα.

Ὡς ἐδῶ φαντάζομαι πὼς τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ ἁπλό. Μένει τώρα νὰ ἐξηγήσουμε πότε μπορεῖ νὰ γίνη τὸ ρόκ, πότε ὁ παίκτης δικαιοῦται νὰ ροκάρη.

Εἴπαμε πὼς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς παρτίδας ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους δικαιοῦται νὰ ροκάρη μιὰ φορὰ κι' αὐτὸ ἐ φ' ὅ σ ο ν ὑ π ά ρ χ ο υ ν ὁ ρ ι σ μ έ ν ε ς π ρ ο ϋ π ο θ έ σ ε ι ς. Αἱ προϋποθέσεις αὐτὲς εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Τὰ δυὸ κομμάτια ποὺ πρόκειται νὰ κάμουν τὸ ρὸκ (ὁ Ρ καὶ ὁ Π) πρέπει νὰ βρίσκωνται στὴν ἀρχική τους θέση καὶ ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη νὰ μὴ ἔ χ ο υ ν π α ι χ θ ῆ. Ἂν ἔστω καὶ τὸ ἕνα ἔχει κινηθῆ (κι' ἃς ἔχη ξανάρθει στὴν ἀρχική του θέση) τὸ δικαίωμα τοῦ ρὸκ ἔχει χαθῆ ὁριστικά.

Ἐννοεῖται πὼς ἂν ἔχει κινηθῆ ὁ ἕνας μονάχα ἀπὸ τοὺς δυὸ Π, ὑπάρχει ἀκόμη τὸ δικαίωμα νὰ ροκάρουμε μὲ τὸν ἄλλον, ἐφ' ὅσον φυσικὰ ὁ Ρ δὲν ἔχει κινηθῆ.

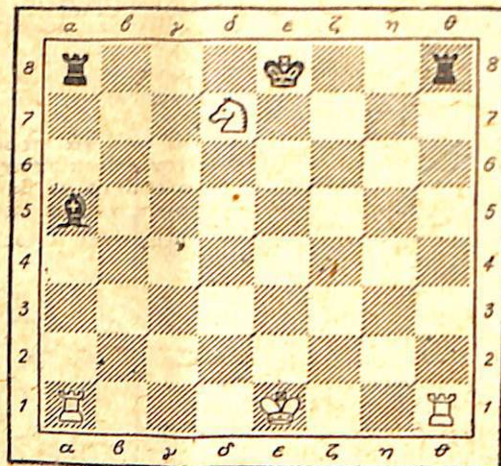
2) Ὅλα τὰ τετραγωνάκια ἀνάμεσα στὸν Ρ καὶ τὸν Π πρέπει νὰ εἶναι ἄδειανά, δηλαδὴ νὰ μὴ κατέχωνται ἀπὸ κανένα κομμάτι φιλικὸ ἢ ἐχθρικό.

3) Ὁ Ρ πρέπει νὰ μὴ εἶναι ἐκείνη τὴ στιγμὴ σὲ σάχ, δηλαδὴ νὰ μὴ δέχεται τὴν προσβολὴ ἑνὸς ἐχθρικοῦ κομματιοῦ. (Ἂν προσβάλλεται ὁ Π, αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τὸ ρόκ). Καὶ τέλος.

4) Τὸ τετραγωνάκι ὅπου μὲ τὸ ρὸκ θὰ φθάση ὁ Ρ, καθὼς καὶ τὸ προηγούμενο ἀπ' αὐτὸ (ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑποτίθεται ὅτι περνάει κάνοντας τὸ ρὸκ) πρέπει νὰ μὴ ἐλέγχωνται ἀπὸ ἐχθρικὸ κομμάτι.

Τὴν 3η καὶ 4η προϋπόθεση μαζὺ μποροῦμε ὅπως καταλαβαίνετε νὰ τὶς διατυπώσουμε ἀλλοιῶς λέγοντας ὅτι: Τὴ στιγμὴ τοῦ ρὸκ πρέπει καὶ τὰ τρία τετραγωνάκια τῆς δράσεως τοῦ Ρ (δηλαδὴ τὰ τετραγωνάκια ἀναχωρήσεως, διελεύσεως καὶ ἀφίξεώς του) νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρά.

Ἔτσι στὴν εἰκόνα ἀρ. 19 τὰ λευκὰ δὲν

Εἰκόνα ἀριθ. 19.

μποροῦν νὰ κάμουν καθόλου ρὸκ γιατὶ ὁ Ρ τους εἶναι σάχ (προσβάλλεται ἀπὸ τὸν μΑα5). Τὰ μαῦρα μποροῦν νὰ κάμουν τὸ μεγάλο ρόκ, γιατὶ ὑπάρχουν ὅλες οἱ προϋποθέσεις, δὲν μποροῦν ὅμως νὰ κάμουν τὸ μικρὸ ρόκ, γιατὶ τὸ τετραγωνάκι ζ8 (ἀπ' ὅπου πρέπει νὰ περάση ὁ μΡ) ἐλέγχεται ἀπὸ ἕνα ἐχθρικὸ κομμάτι, τὸν λΙδ7. Ἂν στὴν εἰκόνα αὐτὴ ὁ μΑ μπῆ ἀντὶ τοῦ Α5 στὸ β6, τότε τὰ λευκά, ὅπως βλέπετε, μποροῦν νὰ κάμουν μεγάλο ρόκ, ἀλλὰ ὄχι καὶ μικρὸ ρόκ, γιατὶ τὸ τετραγωνάκι η1 (τετραγωνάκι ἀφίξεως τοῦ Ρ) ἐλέγχεται ἀπὸ τὸν μΑβ6.

Ἐδῶ παιδιὰ τελειώσαμε τὸ κεφάλαιο τῶν κινήσεων τῶν κομματιῶν, ποὺ εἶναι τὸ βασικὸ μέρος γιὰ νὰ μάθη κανεὶς τὸ σκάκι καὶ θὰ προχωρήσουμε τώρα σὲ πράγματα εὐκολώτερα, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ κλείσουμε σὲ 3 - 4 φύλλα τὸ προπαρασκευαστικὸ μέρος γιὰ νὰ μποῦμε ὕστερα στὸν οὐσιαστικὸ σκοπὸ τῆς στήλης μας.

Στὸ προηγούμενο σᾶς ἔδωσα μερικὲς ἀσκήσεις γιὰ νὰ ἐξασκηθῆτε στὰ σὰχ καὶ στοὺς τρόπους ἀποκρούσεώς των καθὼς καὶ στὰ μάτ. Γιὰ νὰ σᾶς δώσω ὅμως τὶς λύσεις τους ποὺ εἶναι βέβαια διάφορες κινήσεις κομματιῶν πρέπει νὰ μάθετε πρῶτα πῶς γράφονται οἱ κινήσεις τῶν κομματιῶν, πρᾶγμα ἄλλως τε ποὺ θὰ μᾶς εἶναι ἀπαραίτητο ἀπὸ δῶ καὶ μπρός.

Μ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ θέμα θ' ἀσχοληθοῦμε στὸ ἐρχόμενο φύλλο πρὶν νὰ προχωρήσουμε παρακάτω.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Ἡ τιμωρία τοῦ Μυλωνᾶ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 229)

— Θὰ σοῦ δώσω δέκα σακκιὰ ἀλεύρι!

— Μὰ κὺρ - Θωμᾶ, μήπως ἐγὼ ξέρω νὰ φτιάνω μύλους; Δὲν καταλαβαίνω καθόλου ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά.

— Ἔλα, θὰ σοῦ χτίσω ἕνα σπιτάκι θὰ σοῦ δώσω κι' ἕνα χωράφι τρεῖς φορὲς μεγαλύτερο ἀπ' τὸ δικό σου.

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ παρακάλια τὸ παιδί τοῦ εἶπε:

— Θαρθῶ κὺρ Θωμᾶ, ὄχι γιατὶ μοῦ τάζεις ὅλ' αὐτὰ ποὺ δὲν τὰ θέλω, ἀλλὰ γιατί ἡ μάνα μου πάντα μοῦ ἔλεγε, νὰ μὴ λέω ποτὲ ὄχι σ' ἐκεῖνον ποὺ ζητάει τὴ βοήθειά μου.

— Ἐμπρός, ἂς πᾶμε.

Ὅταν ἔφτασαν μπροστὰ στὸ μύλο, τὰ φτερά του ἦταν ἀκίνητα. Ὁ μικρὸς σκαρφάλωσε ἀπάνω, ἐνῶ ἀπὸ κάτω ὁ μυλωνάς καὶ ἡ κόρη του τὸν παρακαλοῦσαν.

— Κύτταξε, Γιώργη, κύτταξε καλά, κύτταξε παντοῦ, βρὲς τὶ ἔχει πάθει.

Ὁ μικρὸς κύτταξε περίεργα σ' ὅλες τὶς γωνιές, γιατὶ τοῦ ἄρεσε νὰ περιεργάζεται τοὺς μύλους καὶ προσπάθησε νὰ σκαρφαλώση ἀκόμη ψηλότερα, γιὰ νὰ δῆ πῶς γυρίζουν τὰ φτερά.

— Βλέπεις τίποτα ἐκεῖ κοντά; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ μυλωνᾶς.

— Δὲν βλέπω τίποτα, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι αἰσθάνομαι τὴ μυρωδιὰ τοῦ σταριοῦ μας.

— Μόλις ὁ γέρος ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ταράχτηκε τόσο, ποὺ συγκρατήθηκε γιὰ νὰ μὴν πέση καὶ εἶπε.

— Γιώργη, σοῦ ξαναϋπόσχομαι, ὅτι τοῦ ἔταξα.

Τὸ παιδὶ ἔβαλε τὸ χέρι του, μέσα στὸ ἄνοιγμα τῆς ρόδας ποὺ συγκρατοῦσε τὰ φτερὰ καὶ ὅπως ἦταν λεπτό, ἐπέρασε κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα κεῖ μερικὰ σπυριὰ στάρι. Τὴν ἴδια στιγμὴ τὰ τέσσερα φτερὰ ἄρχισαν νὰ γυρίζουν, κάνοντας νὰ τρίζουν ὅλα τὰ ξύλα τοῦ μύλου.

Ἀπὸ τότε ὁ μύλος δουλεύει, νύχτα μέρα χωρὶς ποτὲ νὰ σταματᾶ. Δίπλα στὸ μύλο εἶναι χτισμένο ἕνα ὡραῖο σπιτάκι ποὺ τὸ καλοκαίρι ἔχει γιὰ σκιά του, τὰ τέσσερα φτερὰ τοῦ μύλου. Ὁ γέρο Θωμᾶς ἀπὸ τότε δὲν διώχνει πιὰ τοὺς φτωχοὺς ἀλλὰ τοὺς ἀλλάζει τὸ στάρι μὲ τὸ καλύτερο ἀλεύρι ποὺ ἔχει, γιατὶ εἶδε ὅτι κανεὶς ποτὲ δὲν πρέπει νὰ περιφρονῆ κανέναν. Ὅλους τοὺς ἔχομε ἀνάγκη, πολλὲς φορὲς ἀκόμα καὶ ἐκείνους ποὺ ἐμεῖς νομίζομε τιποτένιους μπροστά μας.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ γαλλικὸ)

Π. Θ. Κ.

◇◇

Ὁ Μάης τῆς Λιλίκας

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 234)

κόψω, ρώτησε χωρὶς νὰ κρύβη τὴν ἔκπληξή της.

— Ναί, εἶπε ἡ παπαρούνα. Μὰ στὸ εἴπαμε γιὰ νὰ δοκιμάσουμε τὴν καλή σου καρδιά. Ἐμεῖς αὐτὸ τὸν προορισμὸ ἔχουμε! Νὰ στολίζουμε τὰ πάντα. Καὶ καλότυχα ἐκεῖνα ἀπὸ μᾶς ποὺ θὰ πλεχτοῦν σὲ στεφάνι τὸν Μάη. . .

Καὶ σὰν νὰ ἦταν συνεννοημένα ἄρχισαν ὅλα νὰ τραγουδοῦν:

Παιδιὰ εἴμαστε τοῦ Μάη
καὶ γεννήματα τ' Ἀπρίλη
καὶ τ' ἀνθρώπου π' ἀγαπάμε
οἱ ἁγνότεροί του φίλοι!

Η ΑΝΕΜΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΑ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΑ

Ἔφτασε ὁ καιρὸς νὰ φυλάξωμε τὰ χειμωνιάτικα γιατὶ ἡ ἀνοιξιάτικη ζέστη δὲν τὰ βαστάει. Ἐννοεῖται πὼς δὲν πρέπει νὰ τὰ φυλάξωμε ὅλα μαζί, ἀλλὰ ν' ἀφιερώσωμε γι' αὐτὴν τὴν δουλειὰ μιὰ καὶ δυὸ ἑβδομάδες, γιατὶ διαφορετικὰ θὰ κουραστοῦμε πολὺ καὶ ἡ δουλειὰ δὲν θὰ γίνη καλά...

Πρῶτα, μαζεύομε τὰ χοντρὰ στρωσίδια τοῦ σπιτιοῦ.

ΧΑΛΙΑ

Τὰ ἁπλώνομε στὸ σκοινί, καὶ τὰ χτυπᾶμε καλὰ καλα νὰ φύγη ολη η σκονη που τοσο ευκολα μαζεύεται τώρα προπαντος τὴν ανοιξη.

Νά μερικοι τροποι γιὰ νὰ καθαρίσετε χαλια ἀφοῦ πρωτα φυσικὰ τα χτυπησετε.

α) Γεμίζομε ἕναν κουβᾶ πίτυρο, το βρεχομε ἀρκετὰ — ὄχι ὅμως νὰ γινη πολτὸς — καὶ τ' ἀφήνομε μισὴ ὥρα νὰ μουσκέψη — ἢ καλυτερα νὰ «τραβήξη» τὸ νερό. Ἁπλώνομε το χαλι ποὺ χτυπήσαμε στὸ πάτωμα τὸ ὁποῖο προηγουμένως σκουπίσαμε και περάσαμε μὲ τὸ σφουγγαρόπανο.

Πιάνομε τὸ πίτυρο, τὸ στήβομε μὲ τὰ χέρια, καὶ τὸ σκορπίζομε στὸ χαλί, τρίβοντάς το κιόλας ἐλαφρά. Ρίχνομε ἀρκετὸ γιὰ νὰ σκεπαστῆ ὁλόκληρο τὸ χαλί.

Τὸ ἀφήνομε λίγο, κι' ὕστερα σκουπιζομε σφιχτὰ σφιχτὰ μὲ μικρὴ σκοῦπα.

β) Ἀντὶ γιὰ πίτυρο, χρησιμοποιοῦμε ἄφθονη ὑγρὴ χλόη κομμένη. Δὲν τὴν πιέζομε ὅμως, γιὰ νὰ μὴ λυώση ἡ χλόη καὶ μᾶς κάνει πρασινάδες.

γ) Κόβομε ἐφημερίδες σὲ μικρὰ κομμάτια, τὶς μουσκεύομε καὶ καλύπτομε ὅλο τὸ χαλὶ τὸ ὁποῖο κατόπιν σκουπίζομε μὲ τὴν σκοῦπα.

Πρὶν κάνωμε ὅλες αὐτὲς τὶς δουλειές, ἀφαιροῦμε ἀπὸ τὸ χαλὶ τοὺς λεκέδες.

Ἂν οἱ λεκέδες εἶναι ἀπὸ λίπος, κάνουμε ἕναν πολτὸ ἀπὸ κιμωλία καὶ βενζίνη — ἢ γῦψο καὶ βενζίνη ἀλλὰ ἡ κιμωλία εἶναι πολὺ προτιμώτερη —, καὶ τὸν ἁπλώνομε στὸ χαλί. Ἀφήνομε νὰ στεγνώση, καὶ βουρτσίζομε. Ἂν ὁ λεκὲς δὲν ἔχει βγῆ, ξανακάνομε τὸ ἴδιο. Συνήθως μὲ τὴν δεύτερη φορὰ καθαρίζει.

ΑΛΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

Τρίβομε τὸ λεκιασμένο μέρος μὲ σκόνη ποτάσα, καλά, ὥστε νὰ εἰσχωρήση στὸ μαλλί. Τ' ἀφήνομε 48 ὧρες, καὶ ὕστερα βουρτσίζομε καλὰ νὰ φύγη ἡ ποτάσα.

Ἀντὶ ποτάσα, ἂν τὸ χαλὶ εἶναι πολυτελείας χρησιμοποιοῦμε σόδα.

ΑΛΛΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

Μουσκέβομε πριονίδι σὲ βενζίνα τὸ στραγγίζομε, καὶ τρίβομε καλὰ τὸν λεκέ. Ἀφήνομε τὸ πριονίδι στὸν λεκὲ ὡς νὰ στεγνώση κι' ὕστερα τὸ βουρτσίζομε.

Πρὶν φυλάξομε τὸ χαλί, γεμίζομε τὴν τρόμπα τοῦ D.DT. βενζίνη, καὶ τὸ περιλούομε μὲ αὐτή. Ἡ βενζίνα διώχνει τὸν σκόρο, κι' ἔτσι χρησιμοποιοῦμε λιγώτερη ναφθαλίνη. Ἂν ἔχομε παλιὰ ἀδιάβροχα, καλὸ εἶναι νὰ φτιάνομε σάκκους ἀπ' αὐτὰ νὰ τὰ βάζομε μέσα τὰ χαλιὰ καὶ νὰ τὰ ράβομε. Ὁ σκόρος δὲν πηγαίνει.

Διαφορετικά, τυλίγομε τὸ χαλὶ τοῦ μάκρους (ἀφοῦ ρίξωμε βενζίνη καὶ ναφθαλίνη) τὰ περιτηλίγομε μὲ ἄφθονες ἐφημερίδες καὶ τὰ δένομε μὲ σπάγγο. Τὸ τυπωμένο χαρτὶ διώχνει τὸν σκόρο.

ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ

Θέλουν κι' αὐτὲς χτύπημα καὶ ἀερισμό.

Π ῶ ς π λ έ ν ο ν τ α ι. Κάνομε στὸ καζάνι ἕνα πυκνὸ ἀφέψημα βράζοντας νερὸ μὲ

τσουένι. Ὅταν χλιάνη, σουρώνομε τὸ τσουένι, ρίχνομε τὴν κουβέρτα μέσα νὰ μουσκέψη δυὸ τρεῖς ὧρες, καὶ τὴν τρίβομε μὲ ἁπαλὴ βοῦρτσα.

Ἄ λ λ ο ς τ ρ ό π ο ς. Διαλύομε σὲ ζεστὸ νερὸ σαπούνι. Ρίχνομε τὸ μισὸ τοῦ σαπουνιοῦ σόδα, ἀφήνομε τὴν κουβέρτα νὰ μουσκέψη καὶ τὴν τρίβομε μὲ ἁπαλὴ βούρτσα. Ὕστερα, τὴν ζυμώνομε καλὰ στὸ σαπουνόνερο γιὰ νὰ καθαρίση. Ξεπλένομε τὴν κουβέρτα μὲ ἄφθονα νερὰ καὶ τὴν στίβομε σὲ δυνατὸ πανί. Κατόπιν, ὅσο εἶναι ἀκόμη ὑγρή, σιάχνομε τὸ τρίχωμά της μὲ ξερὴ βούρτσα.

Τὶς λευκὲς κουβέρτες ἀφοῦ τὶς πλύνομε, τὶς περνᾶμε κι' ἀπὸ καπνὸ θειαφιοῦ, ὁπόταν γίνονται ὁλόλευκες.

Ἄ λ λ ο ς τ ρ ό π ο ς: Λυώνομε στὸ νερὸ τῆς σκάφης σαπούνι. Ἀφήνομε τὴν κουβέρτα νὰ μουσκέψη πέντε - ἕξη ὧρες. Τὴν τρίβομε καλὰ μὲ τὰ χέρια, τὴν ἁπλώνομε καὶ τὴν βουρτσίζομε ἐλαφρὰ μὲ μαλακὴ βούρτσα. Τὴν στίβομε μαλακὰ — μέσα σὲ χοντρὸ πανὶ εἶναι πάντα καλύτερα — κι' ὅταν βγῆ τὸ σαπουνόνερο, τὴν ρίχνομε σὲ σκέφη μὲ καθαρὸ χλιαρὸ νερό. Τὴν στίβομε ὁριστικὰ καὶ τὴν ἁπλώνομε στὴ σκιὰ νὰ στεγνώση.

Κατόπιν διπλώνομε καλὰ τὶς κουβέρτες, ρίχνομε ναφθαλίνη, καὶ τὶς ράβομε σὲ παλιὸ σεντόνι ποὺ τὸ φυλᾶμε γι' αὐτὸν τὸν σκοπό. Τὸ δέμα τὸ τυλίγομε μὲ ἐφημερίδες, καὶ τὸ δένομε μὲ σπάγγο.

ΡΟΥΧΑ

Τὰ ροῦχα ὅσα πλένονται, πρέπει νὰ πλυθοῦν πρὶν φυλαχτοῦν.

Ὅσα δὲν μπαίνουν στὴν σκάφη, πρέπει νὰ τὰ ξεσκονίσωμε καλά, νὰ τ' ἀερίσωμε, νὰ τοὺς ξεβγάλωμε τοὺς λεκέδες μὲ τὸν τρόπο ποὺ εἴπαμε (καὶ θὰ ξαναποῦμε, γιατὶ τὰ ξεχνᾶτε) νὰ καθαρίσωμε τοὺς γιακάδες μὲ νερὸ καὶ ἀμμωνία, νὰ τὰ περάσωμε στεγνὰ στεγνὰ μ' ἕνα σφουγγαράκι νοτισμένο μὲ βενζίνη, καὶ τότε μόνον νὰ τὰ φυλάξωμε.

Προηγουμένως, λυώνομε τριάντα δράμια στύψη, σὲ 150 δράμια (δυὸ κοινὰ ποτήρια) ζεστὸ νερό. Ἀφοῦ κρυώση, ρίχνομε στὸ μῖγμα 60 δράμια ἀλεύρι, καὶ τὸ βράζομε ἀνακατεύοντάς το διαρκῶς στὸ νερό, Ἀφοῦ τὸ βγάλωμε ἀπὸ τὴ φωτιά, μ' αὐτὴν τὴν κόλλα φτιάνομε μεγάλες σακκοῦλες ἀπὸ διπλὴ ἐφημερίδα, κολλώντας τὶς ἄκρες. Ρίχνομε λίγη ναφθαλίνη στὰ ροῦχα, τὰ βάζομε στὶς σακκοῦλες, καὶ τὶς κολλᾶμε μὲ τὴν κόλλα.

Ἔτσι κάνομε μεγάλη οἰκονομία στὴν ναφθαλίνη (γιατὶ μὲ πολὺ μικρὴ ποσότητα οἰκονομιόμαστε) καὶ φυλᾶμε τὰ ροῦχα μας πολὺ πιὸ ἀποτελεσματικὰ ἀπὸ τὸν σκόρο. Μ' ἐφημερίδες στρώνομε γύρω γύρω καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κιβώτιου ὅπου θὰ φυλάξωμε τὰ μάλλινα, ποὺ τὰ σκεπάζομε πάλι μ' ἐφημερίδες.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς πῶ πῶς νὰ πλύνετε τὶς φανέλλες καὶ τὰ πουλόβερ, καὶ πῶς νὰ βγάζετε τοὺς λεκέδες ἀπὸ τὰ ὑφάσματα.

ΠΙΛΑΦΙ ΑΥΓΟΛΕΜΟΝΟ

Εἶναι νοστιμώτατο, καὶ γίνεται ἔτσι: Ὅταν ἔχωμε κρέας, φυλᾶμε λίγο ζουμί.

Φκιάνομε τὸ πιλάφι ὅπως συνήθως.

Ὕστερα σὲ μιὰ κατσαρόλα, βάζομε 2 - 3 κουταλάκια βούτυρο, 2 - 3 κουταλάκια ἀλεύρι, κι' ἀφοῦ ζεσταθοῦν στὴν φωτιά, ἔχομε τὸ ζουμὶ ζεστὸ καὶ τὸ ρίχνομε, καθὼς καὶ λίγο γάλα. Δουλεύουμε καλὰ μὲ τὸ σύρμα, ὡς νὰ γίνη μιὰ ἀραιὴ σάλτσα στὴν ὁποία ἀφοῦ πάρει μερικὲς βράσεις, ρίχνομε δυὸ τρεῖς κροκοὺς αὐγῶν, χωρὶς νὰ πάψωμε νὰ χτυπᾶμε. Ρίχνομε κι' ἀνάλογο ζουμὶ λεμονιοῦ, ἁλάτι, λίγο τυρὶ τριμμένο, κι' ἀφοῦ πάρει βράση, περιχύνομε μ' αὐτὸ τὸ ρύζι, ποὺ γίνεται ἔτσι νόστιμο καὶ δροσιστικὸ φαΐ.

ΚΡΟΚΕΤΕΣ ΠΑΤΑΤΕΣ

1 ὀκὰ πατάτες.

25 δράμια τυρὶ τριμμένο (ὄχι ἁλμυρό).

2 κρόκοι αὐγῶν

ἀνάλογο ἁλάτι καὶ μοσκοκάρυδο.

2 αὐγὰ ὁλόκληρα.

Κοπανισμένο παξημάδι ἢ ξερὸ ψωμί. Βράζομε τὶς πατάτες καὶ τὶς περνᾶμε ἀπὸ τὴν μηχανὴ ὅπως γιὰ τὸν πουρέ. (Ἀφοῦ βράσουν, πρέπει ὅμως νὰ στραγγιστοῦν καλά). Ρίχνομε μιὰ κουταλιὰ βούτυρο καὶ τὶς βάζομε σὲ σιγανὴ φωτιὰ 2 - 3 λεπτά. Ἀφοῦ μισοκρυώσουν, ἀνακατεύομε τὸ τυρὶ τοὺς κροκοὺς τῶν αὐγῶν τὸ ἁλάτι, τὸ μοσκοκάρυδο, ἀλευρώνομε ἕνα μέρος τοῦ τραπεζιοῦ, κόβομε τὸν πουρὲ μὲ κουτάλι τὸν πλάθομε μὲ χέρια ποὺ ἀλευρώσαμε, καὶ τοῦ δίνομε σχῆμα κυλινδρικό. Ἢ πλάθομε ἕναν κύλινδρο καὶ τὸν κόβομε μὲ τὸ μαχαίρι κομμάτια.

Τοὺς βουτᾶμε στ' αὐγό, τοὺς περνοῦμε στὸ κοπανισμένο παξημάδι, καὶ τοὺς τηγανίζομε σὲ καφτὸ λάδι ἢ βούτυρο.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΝ ΚΟΥΠΗ ΤΟ ΓΛΟΥΣΣΙΔ';

Ἡ σκηνὴ στὸ σιδηρόδρομο:

Ἕνας χωριάτης ἀνυπομονῶν πότε θὰ ξεκινήση ὁ σιδηρόδρομος νὰ φύγη, ρωτᾶ τὸ διπλανό του:

— Κι' πότε θὰ φύγ' αὐτὸ τοῦ ἔρμου;

— Δὲν φεύγει μπάρμπα ἂν δὲν χτυπήση καὶ τρίτη φορὰ τὸ καμπανάκι.

— Καλά, κι' ἂν κουπῆ τοῦ γλουσσίδ' ἀπ' τοῦ καμπανάκι αὐτό, ἰδῶ θὰ περιμένουμε ἐμεῖς;

ΛΑΜ. Σ. ΝΤΟΣΙΑΣ
Καρδίτσα

***

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Δ ά σ κ α λ ο ς: Τάκη, τὰ ὑποδήματα τίνος ἀριθμοῦ εἶναι;

Τ ά κ η ς: Τὰ δικά μου 38!

«ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΟΣ ΝΕΣΤΩΡ»

Γύρω ἀπ' τόν Ἀθλητισμό

Ο ΙΝΔΙΑΝΟΣ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΗΣ

Τζίμ Θόρπ

Ὁ Καλύτερος ἀθλητὴς ποὺ ἐμφανίσθηκε ποτὲ

Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἐνῶ ἔτρωγε μὲ τὴν γυναίκα του ὁ Τζίμ Θόρπ ἔπαθε καρδιακὴ προσβολὴ καὶ πέθανε. Ὁ Τζίμ Θόρπ ὁ Ἰνδιάνος αὐτὸς ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀθλητὴς ποὺ παρουσιάστηκε ποτὲ σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Τὰ καταπληκτικά του κατορθώματα στὸν στίβο, στὸ μπέϊζ-μπὼλ καὶ στὸ Ἀμερικάνικο ποδόσφαιρο (ράγκμπυ) δὲν θὰ μπορέσῃ κανεὶς ἄλλος ἀθλητὴς νὰ τὰ ἐπαναλάβῃ.

Ὁ Θόρπ γεννήθηκε στὴν Ὀκλαχόμα. Ὁ πατέρας του ἦταν ἰρλανδολλανδὸς ἐνῶ ἡ μητέρα του ἦταν ἀπὸ τὴν ἰνδιάνικη φυλὴ τῶν Σὰκ - Φόξ.

Ὁ μικρὸς Τζὶμ ἔμαθε γρήγορα νὰ κολυμπᾶ, νὰ ἱππεύη καὶ νὰ μεταχειρίζεται τὸ τουφέκι μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ποὺ ἔμαθε νὰ περπατᾶ. Σὰν μεγάλωσε οἱ γονεῖς του τὸν ἔστειλαν γιὰ τὶς πρῶτες σπουδὲς στὸ περίφημο Πανεπιστήμιο τῶν Ἰνδιάνων, Κάρλαϊλ, στὴν Πενσυλβανία. Στὴν ἀρχὴ ὁ νεαρὸς Θόρπ δὲν ἔδειχνε ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ σπόρ.

Τὸ 1907 ὅμως ὁ διάσημος προπονητὴς τῆς Γκλὲν Πὸπ Οὐάρντερ τὸν ἔπεισε νὰ ἀρχίσῃ μὲ τὸ ράγκμπυ. Μέσα σ' ἕνα χρόνο ὁ Θόρπ ἐσημείωσε μιὰ ἀλματώδη ἐξέλιξη καὶ τὸ 1903 ἔγινε μέλος τῆς Α' ὁμάδος.

Τὸ 1911 ἐγράφη στὴν δύναμη τῆς ὁμάδος «Ὄλ Ἀμέρικαν» καὶ ἀπὸ τότε ἔγινε τὸ εἴδωλο τῶν ἑκατομμυρίων ἀμερικανῶν φιλάθλων.

Τὸ 1912 ἡ ὁμάδα τοῦ Θόρπ ἔδωσε ἕνα μάτς πρὸς τὴν ὁμάδα τῆς Στρατιωτικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Οὐέστ Πόϊντ ποὺ μεταξὺ τῶν παικτῶν της ἦταν καὶ ὁ σημερινὸς πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ντουάϊτ Ἀϊζενχάουερ. Οἱ «Ἰντιανς» εἶχαν νικήσει τότε μὲ 27 - 6, ὁ δὲ Θόρπ μετεφέρθη στοὺς ὤμους τῶν ὀπαδῶν τῆς ὁμάδος του, ἐνῶ ὁ Ἀϊζενχάουερ ἐκτύπησε σοβαρὰ στὸ γόνατο καὶ ἀπεσύρθη ἀπὸ τὸ ράγκμπυ.

Ὁ Θόρπ ἐξ ἄλλου ἐπεδόθηκε καὶ στὸν κλασσικὸ ἀθλητισμό.

Ἡ εἰδικότης του ἦταν τὸ ἅλμα εἰς μῆκος καὶ οἱ δρόμοι μετ' ἐμποδίων.

Ὅταν ἦταν ἀκόμη στὸ Ἰνδιάνικο πανεπιστήμιο ἐκλήθη ἡ πανεπιστημιακὴ ὁμάδα νὰ μετάσχῃ σὲ μία συνάντηση μὲ τοὺς ἀθλητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Λαφαγιέτ.

Στὸν σταθμὸ λα:πὸν τῆς πόλεως τοῦ Πανεπιστημίου ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ τῶν ἀγώνων μαζὺ μὲ τὴν μπάντα τῆς Δημαρχίας καὶ χιλιάδες φανατικῶν φιλάθλων περίμενε τὴν ἄφιξη τῆς ὁμάδος τοῦ Ἰνδιάνικου Πανεπιστημίου. Ἀπὸ τὸ τραῖνο τότε κατέβηκαν... δύο μόνον ἄτομα.

— Ποῦ εἶναι ἡ ὁμάδα σας; ρώτησαν οἱ ὀργανωταί.

— Ἐμεῖς εἴμαστε ἡ ὁμάδα, ἀπάντησε ὁ Θόρπ.

— Μόνον σεῖς οἱ δύο; ξαναρώτησαν.

— Μόνον ἕνας — ἀπάντησε γελῶντας ὁ Θόρπ. Ὁ κύριος ἀπὸ ἐδῶ εἶναι ὁ μάνατζερ τῆς ὁμάδας.

Καὶ ὁ καταπληκτικὸς αὐτὸς ἀθλητὴς κατώρθωσε μόνος του νὰ κερδίσῃ ὅλα τὰ ἀγωνίσματα!

Γυρνῶντας στὴν γενέτειρά του, στὴν Ὀκλαχόμα, ὁ Τζὶμ δέχθηκε νὰ παίξῃ μπέϊζ μπὼλ στὴν ὁμάδα τῆς Βορείου Καρολίνας. Τὸ 1911 ἐπέστρεψε στὸ Καρλάϊλ, ὅπου ὁ Οὐάρνερ σχημάτιζε τὴν Ὀλυμπιακὴ ὁμάδα, στὴν ὁποία ὁ Θόρπ περιελήφθη ὡς ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀθλητής. Τὴν ἄνοιξη τοῦ 1912, ὁ Θόρπ ἄρχισε τὶς προπονήσεις γιὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τῆς Στοκχόλμης. Ἔλαβε μέρος στοὺς προκριματικοὺς ὅλων τῶν ἀγωνισμάτων καὶ διεκρίθη σὲ πολλὰ ἐξ αὐτῶν.

Στὴ Στοκχόλμη, ὁ βασιλεὺς Γουσταῦος, ὅταν τὸν συνεχαίρε γιὰ τὶς νίκες του, εἶπε: «Κύριε, εἶσθε ὁ μεγαλύτερος ἀθλητὴς τοῦ κόσμου». Ὁ Θόρπ εἶχε νικήσει μὲ καταπληκτικὴ εὐκολία στὸ δέκαθλο καὶ τὸ πένταθλο.

Ὁ Θόρπ γύρισε στὶς Ἡνωμένες Πολιτείες μὲ ἔπαθλα ποὺ ὑπερέβαιναν σὲ ἀξία τὰ 50.000 δολλάρια καὶ μεταξὺ αὐτῶν τὰ δῶρα τοῦ Βασιλέως τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ Τσάρου τῆς Ρωσίας. Ὁ Πρόεδρος Θεόδωρος Ρούσβελτ τὸν συνεχάρη ἰδιαιτέρως καὶ ἡ Νέα Ὑόρκη τὸν ὑπεδέχθη σὰν ἥρωα.

⁂

Ὅμως ἡ μεγάλη δόξα φέρνει τὸν φθόνο. Ἡ Ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία Ἀθλητισμοῦ ἓξ μῆνες μετὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες ἀνεκάλυψε ὅτι τὸ 1909 καὶ 1910 ὁ Θόρπ εἶχε πάρει χρήματα σὲ κάτι ἀγῶνες μπέϊζ - μπὼλ καὶ τὸν ἐκήρυξε ἐπαγγελματία. Ὁ Θόρπ διεγράφη ἀπὸ τὸν πίνακα τῶν ἐρασιτεχνῶν καὶ τὰ ρεκόρ του ἐσβύσαν.

Ἐπίσης τοῦ ζήτησαν νὰ ἐπιστρέψῃ ὅλα τὰ ἔπαθλα τῆς Στοκχόλμης. Μὲ πικρία ὁ μεγαλύτερος ἀθλητὴς τοῦ αἰῶνος ἐπλήρωσε ἀκριβὰ τὴν ἐξαιρετική του ἱκανότητα.

Εἰς μάτην οἱ Ἀμερικανικὲς ἀρχὲς ἐπεχείρησαν νὰ ἐπανορθώσουν τὴν ἀδικία. Ἀπὸ τὸ 1943 μέχρι τὸ 1952 ἐπανειλημμένως γερουσιασταὶ καὶ βουλευταὶ ἔφεραν τὸ σκάνδαλο «Θόρπ» στὸ Κογκρέσσο καὶ ζήτησαν νὰ ἀποδοθοῦν στὸν ὑπερπρωταθλητὴ τὰ δύο χρυσᾶ μετάλλια τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τῆς Στοκχόλμης. Ὅλες οἱ προσπάθειες πῆγαν χαμένες. Ὁ Θόρπ ἐξακολούθησε νὰ ἀγωνίζεται ὡς ἐπαγγελματίας σὲ ἀγῶνες μπέϊζμπωλ καὶ ράγκμπυ ἀλλὰ δὲν βρῆκε ποτὲ τὴν ψυχική του ἠρεμία.

Στὸ μεταξὺ ἀπὸ τὴ μεγάλη του λύπη ἐξ αἰτίας τῆς ἄδικης τιμωρίας του μετὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς τῆς Στοκχόλμης ἀπέκτησε τὸ ἐλάττωμα νὰ πίνῃ. Καὶ τὸ 1931 ψυχικὸ πιὰ ἐρείπιο δούλευε στὸ Λιμάνι τοῦ Λὸς Ἄντζελες μὲ 4 δολλάρια τὴν ἡμέρα.

Μερικοὶ παληοί του φίλοι τοῦ βρῆκαν μιὰ θέση σὲ μιὰ κινηματογραφικὴ ἑταιρία. Κατὰ τὸ 1949 ἡ κινηματογραφικὴ ἑταιρία «Γουώρνερ Μπρὸς» γύρισε ἕνα φίλμ μὲ θέμα τὴ ζωὴ τοῦ Θόρπ. Ἡ ταινία προεβλήθη στοὺς κινηματογράφους ὅλης τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐσημείωσε τεραστία ἐπιτυχία. Δυστυχῶς ὅμως ὁ Θόρπ δὲν πῆρε παρὰ ἐλάχιστα ποσοστὰ γιατὶ εἶχε ἀπὸ τὸ 1930 πουλήσει τὰ δικαιώματά του. Τὸ 1951 ἦταν πάλι ἀπένταρος καὶ ἄρρωστος. Αὐτὸς ποὺ τὸ ὄνομά του πρὶν χρόνια συγκινοῦσε καὶ ἐνθουσίαζε ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, μπῆκε σ' ἕνα λαϊκὸ νοσοκομεῖο τῆς Βαλτιμόρης ὅπου ἐγχειρίσθη.

Οἱ ἐπιδόσεις τοῦ Θόρπ γιὰ τὴν τότε ἐποχή του ἦσαν καταπληκτικές. Μῆκος 7.50 μ. Ὕψος 1.95 μ. Κοντὸ 3.34 μ. Δρόμος 100 μ. 11''.2. Δρόμος 400 μ. 52''.2. Δρόμος 1.500 μ. 4'40''. Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: 15''.6. Σφαῖρα 16 μ. Δίσκος 4 μ. Σφύρα 42.56 μ. Ἀκόντιον 51.86 μ.

⁂

Ὁ Τζὶμ Θόρπ δὲν ὑπάρχει πιά. Τὰ κατορθώματά του ὅμως θὰ μείνουν στὴν ἱστορία τοῦ ἀθλητισμοῦ ἀλησμόνητα. Στὴν Σαούνη μιὰ ἰνδιάνικη πόλη θὰ ἀνεγερθῇ τώρα ἀπὸ τὴν φυλὴ του τῶν Σὰκ - Φὸξ ἕνας ἀδριὰς στὸ μεγάλο ἀθλητὴ ποὺ ἐτίμησε τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

Ὁ Τζὶμ Θόρπ, ὁ Ἰνδιάνος πρωταθλητὴς μὲ τὴν χαρακτηριστικὴ στολὴ τῆς φυλῆς του.

◊◊◊

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

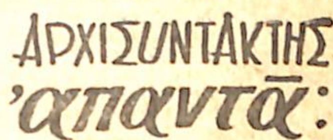
Η ΑΓΚΥΡΑ

Στὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας:

Δάσκαλος: Γιῶργο πές μου ποῦ βρίσκεται ἡ Ἄγκυρα.

Γιῶργος: Κρέμεται στὴ πλώρη τοῦ πλοίου, κύριε!

«ΓΛΥΚΟΜΙΛΗΤΟΣ ΝΕΣΤΩΡ»

∴ Όλους τοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ εὐχήθηκαν τὸ Πάσχα τοὺς εὐχαριστῶ. Οἱ εὐχές μου τοὺς συνοδεύουν. Εὔχομαι σ' ὅλους τοὺς φίλους μου καλὴ πρόοδο· κι' εὐτυχισμένη ζωὴ σὲ μιὰ Ἑλλάδα ποὺ θὰ εὐημερῆ καὶ θὰ προκόδη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΧΡΙΣΤΟΜΑΝΕ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῆς συνδρομῆς τοῦ Γεωργίου Χιώτη: Διάβασα μὲ προσοχὴ τὶς ὑποδείξεις σου. Τὶς ἐσημείωσα ἰδιαιτέρως. Μερικὲς φυσικά, σὰν αὐτὴ περὶ αὐξήσεως τῆς συνδρομῆς δὲν μπορῶ νὰ τὴν δεχθῶ. Ἐπίσης δὲν μπορῶ πρὸς τὸ παρὸν νὰ δεχτῶ τὴν πρότασή σου γιὰ τὸ βιβλίο. Μοῦ γράφεις δηλαδὴ στὰ δυὸ μεσαῖα φύλλα νὰ βάζω ἕνα μυθιστόρημα ποὺ θὰ τὸ σελιδοποιῶ κατὰ τέτοια τρόπο ὥστε νὰ ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ μπορῆ ὁ καθένας σας σὰν τελειώση νὰ τὰ συνθέση ὅλα τὰ «ἀποσπάσματα» σὲ βιβλίο. Ὡστόσο θὰ τὸ μελετήσω. Ἰδίως ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως. Αὐτὸ εἶναι μία καταστρατήγηση τοῦ νόμου γιὰ τὴν ἀτέλεια τοῦ δημοσιογραφικοῦ χάρτου. Κι' ἐμεῖς πρέπει νὰ δίνουμε δείγματα νομιμοφροσύνης καὶ ὄχι τὸ κακὸ παράδειγμα τῆς ἀσεβείας πρὸς τοὺς νόμους καὶ τῆς καταστρατηγήσεώς τους. Καὶ ἐξηγοῦμαι. Ὅλα τὰ βιβλία ἐκδίδονται σὲ χαρτὶ δασμολογημένο. Ἐνῶ καλοῦμαι τώρα, μὲ τὴν «μάσκα» τοῦ περιοδικοῦ νὰ βγάλω ἕνα βιβλίο ποὺ θὰ βγῆ σὲ χαρτὶ μὴ δασμολογημένο! Τὰ ἄλλα θὰ τὰ μελετήσω.

∴ Μοῦ γράφεις ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΙΤΣΙΟ: «Τὸ περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» ὅπως ἔχει ἐπιδράσει εἰς τὰς ψυχὰς πολλῶν παιδιῶν ἔτσι ἔχει ἐπιδράσει καὶ εἰς ἐμένα». Γιὰ τὴν ὑπόσχεση τῆς ἀποστολῆς τῆς συνδρομῆς σ' εὐχαριστῶ.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Δημήτρη Κ. Στριμμένου, Θεόδ. Χαραλαμπίδη(*) Βασ. Εὐαγγέλου(*) Γεωργίου Χατζῆ καὶ Βασ. Κασάπογλου.

∴ Πολὺ καλὰ Δημήτρη Κετικίδη. Δὲν σᾶς ἔστειλε, βέβαια, κανεὶς τὸ δικαστικὸ κλητῆρα... Ἐμεῖς σᾶς ἀγαπᾶμε κι' ἔτσι καὶ ἀλλιῶς. Πάντως περιμένω. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ λιγάκι μὲ θυμώνει μαζύ σας εἶναι κάτι ἄλλο: Δὲν συμμορφώνεσθε ὅταν μοῦ γράφετε στὶς ὑποδείξεις μου. Καὶ μὲ βάζετε σὲ στενόχωρη θέση νὰ μὴ παίρνω ὑπ' ὄψη μου αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνετε. Στὴ δική σου περίπτωση: Στὴ μιὰ σελίδα τοῦ φύλλου μου γράφεις γιὰ τὶς συνδρομές. Πρέπει λοιπόν, νὰ στείλω τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση γιὰ νὰ λάβη γνώση· στὴν ἄλλη σελίδα τοῦ ἴδιου φύλλου μοῦ γράφεις σπαζοκεφαλιά. Πῶς θὰ τὴν χωρίσω; Πῶς θὰ στείλω τὸ γράμμα στὴ διεκπεραίωση καὶ ταυτόχρονα στὸν συντάκτη τῶν σπαζοκεφαλιῶν;

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Διον. Μαρκόπουλος (καὶ τὸ σκίτσο του ποὺ εἶναι καλὸ) καὶ Χρυσόστομος Δημητριάδης.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημ. Τσίτσιος, Γ.Α.Κ., Κλεάνθης Μαρκούσης, Γιῶργος Δερβίσης καὶ Φώτης Εὐαγ. Γουλιμῆς.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες καὶ ἐρωτήσεις τῶν φίλων μου Ἀρ. Πόρτη, Κ. Μαρκούση καὶ Δημ. Κασούμη.

∴ Σὲ παρακαλῶ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ: Μὴ μὲ βάζεις σὲ μπελάδες μὲ αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα ποὺ μοῦ κάνεις. Στὸ ἴδιο χαρτὶ γράμματα, πεννομαχίες καὶ ἀθλητικά: Πῶς νὰ τὰ μοιράσω; Πῶς νὰ παρακαλέσω τὸν ἀθλητικό μου συνεργάτη νὰ ἀπαντήση στὴν ἀθλητική σου ἐρώτηση; Ἂν ὅταν ἐρώτησες τὰ εἶχες ἔτσι, ὅπως τὴ φορὰ αὐτὴ μπερδεμένα μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς πὼς αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία. Ἀλλὰ σοῦ ἐξηγῶ: Ἐρωτῶ ἁπλῶς...

∴ Καλούτσικα τὰ ποιήματά σου ΔΙΟΝΥΣΙΕ Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ. Πραγματικὰ πολὺ ὀρθὰ λὲς πὼς τὸ τελευταῖο τετράστιχο τῆς «Πρωταμαγιᾶς» δὲν λέει τίποτα. Ἀλλὰ γενικὰ τώρα τελευταῖα δὲν προσέχεις πολὺ τὸ στίχο σου. Τὸ τελευταῖο ἑξάστιχο στὸ χελιδόνι πάει καλὰ γιὰ νὰ χαλάση στὸν 4ο καὶ 6ο στίχο.

> Μ' ἕνα τραγοῦδι ἀγγελικὸ
> σ' ἕνα γλυκόηχο σκοπὸ
> κάτι μοῦ εἶπε μυστικὸ
> καὶ μοῦ ἔσταξε μέσ' στὴν καρδιὰ
> ἐλπίδα καὶ παρηγοριὰ
> τῆς ζήσης ὄνειρο γλυκό.

Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: «Αὐγερινὸς κι' ἡ Πούλια», Δημήτριος Τσίτσιος Γιῶργος Τσελεπῆς, Γιῶργος Νικ. Μοσχόπουλος (καλά. Ἤσουν στὴν Ἀθήνα καὶ δὲν φρόντισες νὰ μὲ βρῆς καὶ νὰ σὲ γνωρίσω κι' ἀπὸ κοντά; Μπράβο). Γεώργιος Μαραγκὸς (πολὺ καλό). Γεώργιος Μαντζίκης.

∴ Δὲν βρίσκω πέρα - ὡς πέρα κακοὺς τοὺς στίχους σου ΣΤΑΜΑΤΗ ΜΙΑΡΗ: Ἀλλὰ δὲν νομίζω πὼς παιδιὰ στὴν ἡλικία σου, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι γεμᾶτα χαρὰ καὶ αἰσιοδοξία, ἐπιτρέπεται νὰ γράφουν στίχους σὰν αὐτούς:

> Βλέπετε λοιπόν, φίλοι μου
> τὴν πάσχουσα καρδιά μου
> ποὺ ἡ πτώχεια τὴν κατήντησε
> νὰ παύῃ ἡ γιατριά μου.
> Ἔτσι μοῦ τὴν κατήντησε
> καὶ κάηκε ἡ κορφή της
> καὶ ἕνα φίδι τ' ἄθλιο
> ρουφάει τὸ ζουμί της!...

∴ Πολὺ καλὸ τὸ ποίημα Ν. ΤΑΒΛΑΡΑΚΗ καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ: Μὰ πές μου ἀληθινά, εἶναι δικό σου; Ἂν ναὶ μπράβο σου:

ΑΝΟΙΞΗ

> Γελοῦν οἱ κάμποι τὰ βουνὰ οἱ ρεματιὲς τὰ δάση
> ἀγγελικιὰ ξανθιὰ στολὴ ἐφόρεσεν ἡ πλάση
> καὶ μοιάζει σὰν τὶς ξωτικὲς παραμυθένιες χῶρες
> ἐκεῖ ποῦν ὄνειρο ἡ ζωὴ μεθυστικὲς οἱ ὧρες.
> Τ' ἅγιο Του βλέμμα κύτταξε κι' ὀμόρφαινε ἡ
> (πλάση
> λούζετ' ἡ φύση μέσ' τὸ φῶς στὸ γέλιο ἀπ' ἄκρη
> (σ' ἄκρη
> πουλάκια χρυσοφτέρουγα σὰν ἀγγελούδια ψάλλουν
> τ' ἄπειρο μεγαλεῖο Του αἰώνια δοξάζουν.
> Λουλούδια ἀσπρογάλαζα ἐτίναξαν τὰ χιόνια
> σκύφτουν δειλὰ καὶ προσκυνοῦν τοῦ πλάστη μας
> (τὰ πόδια
> ψηλὰ στ' ἀστέρια τοὐρανοῦ στῆς θάλασσας τὰ
> (βάθη
> τὸ θεῖο Του χέρι ἅπλωσε καινούργιος κόσμος
> (πλάσθη.
> Ἀρχόντισσα τῆς καλλονῆς ἄρωμα ὀμορφάδα
> μέσ' τὶς ψυχές μας κατοικεῖς σὰν τὴ γλυκειὰ
> (Ἑλλάδα
> Βασίλισσα τῆς λευτεριᾶς καὶ στοὺς λαοὺς ἀ-
> (στέρι
> Ἄνοιξ' Ἑλλάδα, φῶς σκορποῦν σὰν σ' ἅγιο πε-
> (ριστέρι.

∴ Μοῦ ἔδωσες μιὰ καλὴ ἰδέα γιὰ τὸν Βιζυηνὸ ΘΕΟΔΟΣΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ. Καὶ νὰ μὴν ἀμφιβάλεις πὼς πολὺ γρήγορα θὰ τὴν βάλω σ' ἐνέργεια. Σ' εὐχαριστῶ.

∴ Αὐτὸς ὁ διαγωνισμὸς ἀκυρώθηκε ΓΙΩΡΓΟ ΒΛΑΣΗ: Γιὰ τὰ ἄλλα εὐχαριστῶ.

∴ Δὲν σοῦ παντῶ ΝΤΟΡΕΜΗ στὸ γράμμα σου, ὥς που νὰ μοῦ ἐξηγήσης τί ἐννοεῖς, ὅταν μοῦ λὲς τὶς παρατηρήσεις μου νὰ τὶς γράφω μόνο στὸ ψευδώνυμο αὐτό; Μόνο γιὰ τὸ ποίημά ἢ γιὰ ὅλα;

Ὡστόσο σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ γιὰ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔστειλες. Πάντως σημείωσε πρὸς Θεοῦ: Ἐκεῖνα ποὺ μοῦ γράφεις ὅπως τ' ἀκοῦς χωρὶς καμμιὰ μεταβολή!...

∴ Ἕνας φίλος μου — τοῦ ὁποίου παραλείπω τὸ ὄνομα ἐπίτηδες — μὲ ρωτάει: «Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἔχει κλεισμένα τὰ μάτια βαδίζει κυκλικὰ καὶ ὄχι ἴσια»; καὶ ποιὸς εἶναι ὁ μεγαλείτερος φυσικὸς κίνδυνος καὶ ἐχθρὸς τῆς ἀνθρωπότητος». Καὶ τὸν ρωτάω ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου: Ποιὸς τοῦ εἶπε πὼς ἀπαραιτήτως ἕνας ἄνθρωπος μὲ κλειστὰ μάτια βαδίζει «κυκλικά». Ἕνας μὲ κλειστὰ μάτια μπορεῖ ἄριστα νὰ βαδίση καὶ ἴσια ὅπως μπορεῖ, ἂν θέλη νὰ κάνη καὶ κύκλους καὶ καμπύλες. Βέβαια: Δὲν ἔχει βάδισμα σταθερό. Ἔχει βάδισμα ἐπιφυλακτικό, ψηλαφητό... Ἔχω δῆ στὴν Ἀθήνα τυφλοὺς ποὺ περπατοῦν ἀνάμεσα στὴν κίνηση, στὴ ζωηρότερη κίνηση ἀνθρώπων καὶ τροχοφόρων μὲ σταθερότητα ποὺ κι' ἐμεῖς θὰ ζηλεύαμε. Καί, μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, γράφουν στὸ δρόμο τους ἀξιοθαύμαστες εὐθεῖες. Καὶ μόνος τους ὁδηγὸς τὸ μπαστούνι τους. Καὶ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τους. Μάτια ποὺ βλέπουν καλλίτερα ἀπὸ τὰ καθαυτὸ μάτια... Στὸ δεύτερο: Τί θέλει νὰ πῆ; Κανένας φυσικὸς κίνδυνος δὲν ὑπάρχει! Τίποτα ποὺ νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ φύση δὲν εἶναι κίνδυνος καὶ ἐχθρὸς τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ οἱ θεομηνίες ἀκόμη, οἱ σεισμοί, οἱ πλημμύρες οἱ ἐπιδημίες κλπ. δὲν θὰ μποροῦσαν, ἔτσι, χωρὶς βάσανο καὶ φιλοσοφικὴ τοποθέτηση νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος!!!

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: ΜΑΥΡΟΥ ΠΕΙΡΑΤΗ (ἁπλῶς καλὸ ὄχι περίφημο). ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΤΟΤΣΙΑ (μᾶλλον καλό). ΦΑΝΤΟΜΑ (ἔτσι κι' ἔτσι), ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ (ἔχει καλὴ κίνηση. Μπράβο). Ι. Ν. (καλό).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Φ. (ἀπὸ τὸν Ἅγιο Δημήτριο) Κων. Μπαρμπῆς ἀπὸ τὸ Ζηρὸ καὶ Γ. Ζαμπάκος.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Σάββας Παυλῆς, Εὐθύμιος Κόλας, Γεώργιος Παλιοτζίκας, Φαιδρὸς Ἰωάννης Γαζῆς, Ἰωάννης Φλέσσας καὶ Κ. Μίσσιος.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γλυκομίλητος Νέστωρ, Δ. Νικ. Παπαθανασόπουλος, Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, (πολὺ γνωστὰ καὶ χιλιοειπωμένα), Δημ. Σ. Ντότσιας καὶ Ἰωάννης Φλέσσας (πολὺ γνωστὸ τὸ ἑβραϊκὸ ἀνέκδοτο καὶ ἀσφαλῶς ἀρκετὰ... ἀντιπαιδαγωγικό!).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Στ. Σταματάκη (*) Εὐαγγέλου Μουδριανάκη (* σ' εὐχαριστῶ θερμὰ καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά. Οὔτε πρὸς στιγμὴν δὲν πίστεψα πὼς μὲ ξεχνοῦν οἱ καλοί μου φίλοι:). Κωνστ. Βλάσση (*), Σ. Δρακούλη, Χρ. Εὐρυνιάδη (* Εὐχαριστῶ θερμά). Κων. Κραγιοπούλου (* εὐχαριστῶ) καὶ Γεωργίου Ἠλ. Αὐγερίου.

∴ Παρακαλεῖται ὁ «ἀρχαιολόγος Σλῆμαν» νὰ μοῦ στείλη τὰ στοιχεῖα του.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γ. Θεοδωρακάκης (καλὰ ἀλλὰ ὄχι κατάλληλο τὸ ἕνα. Ἡ ἀγελάδα καλούτσικη), Νῖκος Παπᾶς (καλούτσικα. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν. Μὴν στέλνεις στὸν κ. Μαλατέστα τὰ γράμματα. Ἡ ἀποστολὴ ἐπιστολῶν στὸν προϊστάμενο τοῦ τυπογραφείου ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ παίρνω τὶς ἐπιστολές σας μὲ καθυστέρηση 3 καὶ 4 ἡμερῶν ἴσως δὲ καὶ περισσοτέρων. Γράφετε περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἀθῆναι).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Κων. Στεργίου, Δημ. Παναγιωτίδη. Ἀθ. Παπαμάνου, Χριστοφόρου Παζαΐτη καὶ Παναγῆ Παραμερίτη.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου Παναγῆ Παρακαιρίτη, Κων)τίνου Στεργίου καὶ Γιώργου Θεοδωρακάκη.

∴ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΜΠΟΥΜΠΟΥΤΙΝΟ: Κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ παίρνη ὅσα ψευδώνυμα θέλει, ἀρκεῖ νὰ καταβάλη γιὰ τὸ καθένα 2.000 δραχμές. Ὥστε τὴν πάθατε μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμα; Τί νὰ γίνη; Καὶ τοῦ χρόνου! Μὴ μοῦ ἀνακατέβεις ὅμως τὰ διάφορα θέματα ἄλλη φορά.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ ΣΑΡΛΟ. Ἂν οἱ πεννομαχίες σου δὲν ἐδημοσιεύθησαν θὰ πῆ πὼς δὲν ἔφθασαν στὰ χέρια μου.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Θεοδωρακάκη, Κων. Παπαδοπούλου καὶ Ἀπ. Φραγκούδη, Κων. Ι Στεργίου (* Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου) Ἠλία Κουργιαλᾶ (* Εὐχαριστῶ), Παναγιώτη Ν. Ρήγα (* εὐχαριστῶ) Γ. Μυρσίνη (ζήτησε ἀπὸ τὴν διεκπεραίωση νὰ σοῦ γράψη ἂν δὲν σοῦ ἔγραψε γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ μὲ ρωτᾶς) Παν. Τάλτη (παρεκάλεσα τὴν διεκπεραίωση νὰ σοῦ γράψει) Κων. Παναγιωτίδη (καὶ γιὰ σένα τὸ ἴδιο) Ι. Βασάκου (*) Βασιλείου Σιφνιώτη καὶ Χριστοφόρου Παζούτη (* Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ τοὺς δύο) Λάκη Ἀθ. Τσιάνου (μὴν γράφεις στὸν κ. Μαλατέστα, ἀλλὰ στὸ περιοδικό). Ἀρχοντῆ Ντόβα (* Σ' εὐχαριστῶ. Πολὺ καλὰ σκέφτεσαι).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Δημητρίου Χαμητίδη, Νικ. Ποτήρη (*) Ἰ. Ἐλαφροῦ (θὰ σᾶς ἀπαντήση ἰδιαιτέρως), Δημ. Καλαντζῆ (πρωταπριλιὰ καὶ τοῦ χρόνου. Τὶς ἐρωτήσεις σου γιὰ τὰ ἀθλητικὰ δὲν τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη τὶς ἔχεις γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα γιὰ τὴν συνδρομή), Χρ. Γεωργίου Πουλακίδα, Δημ. Γκιζάνη, Κων. Τσουκνίδα (* θερμὰς εὐχαριστίας), Πέτρου Μπαλωμένου (* Δὲν χρειάζονται πιστοποιήσεις) Μιχ. Θωμᾶ (*), Βασ. Ροϊνᾶ (*) Ἰωάν. Γραμμενοπούλου (* πόσο μετανοιώνω γιὰ τὴν πρωταπριλιὰ ποὺ σᾶς ἔπαιξα. Μά, καλέ μου φίλε, δὲν τὸ πῆρες χαμπάρι πὼς ἦταν πρωταπριλιά; Δὲν εἶδες κάτω ἀπὸ τὴ δήλωση ἐκεῖνο τὸ 1η Ἀπριλίου;) Ἀθ. Νικ. Παπαθανασοπούλου (*).

∴ Τὸ μελάνι ποὺ ζωγραφίζεις τὰ σκίτσα σου Ι. ΒΟΥΚΕΛΑΤΕ εἶναι ἀκατάλληλο. Ἄλλαξέ το!

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη τὰ γράμματα ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μου Ι. Γαρτσώκης, Λάκης Γκονόπουλος, Ἀνα. Παπαλαζάρου.

∴ Πῆρα τὸ «γιὰ νὰ γελᾶτε» φίλε Παπαθανασόπουλε.

∴ Πολὺ καλὰ τὸ κατάλαβες ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ πὼς τὰ περὶ αὐξήσεως τῶν σελίδων κλπ. ἦταν πρωταπριλιάτικο ψέμα. Ἐκφράζω τὴν ἰδιαίτερη χαρὰ γιὰ τὴν ἵδρυση στὴν Καρδίτσα παραρτήματος τοῦ Ἑλικῶνος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἡ «Μέλισσα». Ἐλπίζω πὼς ὁ Σύλλογος μὲ σένα πρόεδρο, Γενικὸ Γραμματέα τὸ φίλο μου Ἀποστ. Παπαγιαννόπουλο, Ταμία τὸν Λ. Ντούσια καὶ σύμβουλο τὸν Λ. Ντερέκα θὰ πάη γρήγορα μπροστά. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν τευχῶν διάβασα τὴν ἐπιστολή σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Χάρηκα ἰδιαίτερα ποὺ διάβασα τὸ γράμμα σου ΑΓΓΕΛΕ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕ. Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Σ' εὐχαριστῶ καὶ σένα ΕΥΘΥΜΙΕ ΚΑΛΛΟ καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Παιδοπόλεως Ζηροῦ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου καὶ τὶς εὐχὲς ποὺ μοῦ στέλνεις ἐσὺ προσωπικῶς καὶ ἀπὸ μέρους τῶν φίλων σου.

∴ Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ ποίημα ποὺ ἔγραψε ὁ ἀτυχὴς καὶ μακαρίτης συμπατριώτης σου ΓΡΗΓΟΡΗ ΧΑΝΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ (ἔτσι εἶπες τ' ὄνομά

σου ἢ Χατζηνικολάου;). Καὶ τὸ δημοσιεύω ἐδῶ ἀφιερωμένο στὴ μνήμη του:

Τὰ νειᾶτα θριαμβεύουνε, στὴ γῆ, στὴν οἰκουμένη,
τὰ νειᾶτα θριαμβεύουνε, εἶπες μεγάλη ἀλήθεια.
Τὰ δόλεια τὰ γεράματα, περνοῦν μὲ παραμύθια.

∴ Σημειώνω ἰδιαίτερα τὶς παρατηρήσεις σου ΑΘ. ΝΙΚ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ καὶ θὰ κάμω σχετικὴ σύσταση στὴν Κα Ἑλένη Παρῆ νὰ γράψη κάτι καὶ γιὰ τὴν Ναύπακτο! Πάντως σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια!

∴ Σοῦ ἀπαντῶ ἀγαπητὲ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ στὸ γράμμα σου τῆς 11 Ἀπριλίου: Σοῦ ἔγραψα ἤδη γιὰ τὴν παρεξήγηση πάνω στὸ ζήτημα τοῦ Ἱπταμένου δίσκου, ἄλλα εἶχα ὑπ' ὄψη μου ὅταν μιλοῦσα γι' αὐτὸ τὸν τόσο καλό σου πατέρα. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα: Δὲν ἀποκάλεσα ποτέ μου «ἐξυπνάκια» κανέναν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ μοῦ λέει τὶς γνῶμες του καὶ ἀκόμα τὶς παρατηρήσεις τους. Ἀλλὰ στὸ ζήτημα τῶν «στραπατσαρισμένων» ἀναγνωσμάτων θὰ ἤθελα νὰ μὲ προσέξης: Ἕνας λογοτέχνης ποὺ γράφει ἕνα διήγημα τὸ γράφει ὅπως ἐκεῖνος τὸ καταλαβαίνει καὶ κάθε διασκευὴ ἢ περικοπὴ εἶναι «στραπατσάρισμα» τοῦ ἔργου: Ὅταν στὰ νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα δημοσιεύωνται διασκευές ἢ ἀποσπάσματα ἀπὸ ἕνα ἔργο, εἴτε τὸ θέλουμε εἴτε ὄχι τὸ ἔργο — τὸ πρωτότυπο — ἔχει πάθει στραπατσάρισμα. Δὲν σοῦ λέω, βέβαια, πὼς ὅπως παρουσιάζεται δὲν ἀξίζει. Μπορεῖ νὰ εἶναι κάτι καλλίτερο ἀπὸ τὸ πρωτότυπο. Καὶ ἴσως προσαρμοσμένο στὶς παιδαγωγικὲς ἀνάγκες τοῦ σχολείου. Λέω ἴσως γιατὶ σὲ πολλὰ σημεῖα δὲν ἔχουν δίκιο οὔτε ἐκεῖνοι ποὺ κάνουν τὶς διασκευὲς οὔτε ἐκεῖνοι ποὺ τὶς ἐγκρίνουν. Ἀλλὰ εἴτε ἔτσι εἴτε ἀλλιῶς, τὸ πρωτότυπο ἔχει πάθει τὸ στραπάτσο του. Τὸ κακὸ εἶναι πὼς πολλὲς φορὲς κι' ἐγὼ ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς δώσω «στραπατσαρισμένα» κατὰ τὸν τρόπο αὐτὸ διηγήματα. Τὸν Παπαδιαμάντη δὲν σᾶς τὸν ἔδωσα στὸ πρωτότυπο. Ἡ συνεργάτις μου τὸν μετέφρασε στὴ δημοτικὴ καὶ τοῦ ἔβγαλε πολλὲς σκηνὲς ποὺ δὲν στέκουν σήμερα! Νομίζω πὼς τὸ διήγημα παρουσιάζεται ἔτσι καλλίτερα. Ἀλλὰ δὲν παύει νὰ εἶναι στραπατσαρισμένο. Καὶ τώρα τὸ διήγημα τοῦ Ἐφταλιώτη: Τὸ ἔδωσα στὸ πρωτότυπο. Καὶ εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ τὸ ἔδωσα στὸ πρωτότυπο. Ὁ «Πόθος» καλούτσικος. Καὶ μιὰ φιλικὴ σύσταση: Ἀπόφευγε τὶς σφραγίδες σὲ γράμματα σὰν αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις. Μιὰ σφραγίδα - ὑπογραφή, μπαίνει βέβαια σὲ μιὰ ἐγκύκλιο ποὺ θὰ ἔστελνες στοὺς φίλους σου. Μὰ σ' ἕνα γράμμα ποὺ στέλνεις σὲ κάποια ἀρχή, σ' ἕνα μεγαλείτερο φίλο σου, στὸν πατέρα σου, καὶ στοὺς φίλους σου ἀκόμα, ἡ «σφραγίδα - μονογραφὴ» εἶναι κάτι τὸ κρῦο καὶ ἀπαράδεκτο! Αὐτὸ τὸ γράφω σὲ σένα ὄχι σὰν παρατήρηση, ἀλλὰ σὰν φιλικὴ σύσταση. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἀπευθύνομαι σὲ ὅλους ποὺ συνηθίζουν νὰ ὑπογράφουν τὰ γράμματά τους ποὺ μοῦ στέλουν μὲ σφραγῖδες. Εἶναι δηλαδὴ ἕνα εἶδος κανόνος καλῆς συμπεριφορᾶς, «σαβοὰρ βίβρ» ὅπως θὰ ἔλεγαν οἱ Γάλλοι!

∴ Πολὺ καλὲς οἱ συνεργασίες τῶν φίλων μας: Παναγιώτη Σαρδελῆ (μπράβο) Ἰωάννη Γαζῆ Δημητρίου Παναγιωτίδη (μπράβο), Δ. Κατσούκη (τί νὰ τὰ λέμε τώρα; ξέρεις πόσο ἐκτιμάω τὰ γραπτά σου), Νίκου Μυρσίνη (πολὺ καλό), Παν. Παπατσώρη, Παν. Παραμερίτη, Ἰωάννη Κ. Κορίδη, Δημ. Γκιζάνη, Κώστα Καλαποκίδα (τὸ φιλιὰ πολὺ καλὸ μπράβο), Ἀθ. Νικ. Παπαθανασοπούλου (μίμηση), Μιχ. Σερ. Γκονοπούλου.

∴ «ΨΥΝ Ο ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ» μοῦ στέλνεις ἕνα ποίημα μὲ τὸ ὁποῖον θέλεις νὰ πῆς πολλὰ μὰ δυστυχῶς λὲς πολὺ λίγα. Πᾶς κάτι νὰ φτιάσης μὰ δὲν τὰ καταφέρνεις. Θὰ σὲ παρακαλοῦσα νὰ τὸ ξαναδιαβάσης, νὰ τὸ διορθώσης ἢ καλλίτερα νὰ τὸ ξαναγράψης! Ἔπειτα ἕνας ἀξιωματικὸς γιὰ νὰ φτάση στὸ βαθμὸ τοῦ Στρατηγοῦ, δὲν μπορεῖ νὰ φτάση νὰ δίνη μὲ τὴ θέα του θάρρος στοὺς ἐχθρούς! Γιατὶ δὲν βάζεις ἕνα κωθώνι; Γιὰ τὴν πρωταπριλιά μας σημειώνω ἔτσι γιὰ τὴν ἱστορία ὅτι εἶσαι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ δὲν τὴν ἔπαθαν!

∴ ΛΟΥΚΑ ΝΤΕΡΕΚΑ: Σημειώνω καὶ γιὰ σένα πὼς δὲν τὴν ἔπαθες μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμα. Τὶς προτάσεις γιὰ τὶς συμφωνίες τὶς μελέτησα καὶ τὶς σημείωσα ἰδιαιτέρως. Γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς ἔχω ἐπανειλημμένως ἐξηγήσει ὅτι δημοσιεύονται 4 φύλλων μαζί. Στὶς Ἑλικωνίδες διαβίβασα τὸ γράμμα σου ὅπως ἀκριβῶς εἶχε.

ΛΑΜ. ΝΤΟΤΣΙΑ: Χάρηκα ποὺ ἀντελήφθηκες τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμα. Οἱ περισσότερες συνεργασίες τῆς 25 Μαρτίου φυλάχτηκαν. Νομίζω πὼς ἀνάμεσα σ' αὐτὲς εἶναι καὶ ἡ δική σου. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Γιὰ νὰ σοῦ εἶμαι εἰλικρινὴς ΠΑΣΧΑΛΗ ΓΚΟΥΝΤΙΑΚΑ δὲν κατάλαβα γιὰ ποιὸ σκοπὸ μοῦ στέλνεις τὸ «Φρουρὸς Θρὰξ καὶ Σκύθης» Γιὰ δικό σου; Δὲν γενιέται ἀμφιβολία ὅτι δὲν εἶναι; Γιὰ κάτι ἄγνωστο; Μὰ εἶναι πολὺ γνωστό. Γιὰ νὰ μοῦ δείξης ὅτι ἔχεις ἱκανότητες ἀντιγραφῆς; Μὰ καὶ ἡ ἀντιγραφή σου δὲν εἶναι καλή. Καὶ τοῦτο γιατὶ γράφεις «νὰ πορευθῆς», «Σκύθης εἰμὴ» «ἐπανέρχομε», «Μὲ ποῖον τρόπω ἔγινες δοῦλος», «ὅταν ἦμαν παιδὶ μὲ ἥρπασαν» κλπ. κλπ. Θὰ ἤμουν πραγματικὰ περίεργος νὰ μάθω γιατὶ μοῦ τὸ ἔστειλες. Καὶ ἀφοῦ ἄκουσες τὰ «σχολιανά» σου γιὰ τὸν Σκύθη ἄκουσε τώρα καὶ μερικὰ γιὰ τὸ ποίημα: Οἱ στίχοι σου εἶναι ἐντελῶς, μὰ ἐντελῶς ἄτεχνοι. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἔχεις κάποιο σατυρικὸ πνεῦμα καὶ θὰ σοῦ συνιστοῦσα νὰ καλλιεργήσης τὸν εὔθυμο στίχο. Ἀλλά... ὄχι στίχους σὰν αὐτοὺς ποὺ μοῦ ἔστειλες.

∴ Νομίζω ἀγαπητέ μου Θ. Σονίτη πὼς δὲν διάβασες πέρα - ὡς πέρα τὴν ἀλληλογραφία γιατὶ ἂν δὲν ἀπατῶμαι σοῦ ἀπάντησα καὶ γιὰ τὴν συνδρομή σου. Ἀλλὰ ἀκολουθῶ ἕνα σύστημα. Προτοῦ ἀπαντήσω στὶς ἐπιστολὲς τὶς χωρίζω: Ἕνα γράμμα μὲ τὰ «παραρτήματά» του μπορῶ νὰ τὸ χωρίσω στὰ τέσσερα. Ἀλλοῦ τὰ ποιήματα καὶ τὰ πεζά, ἀλλοῦ τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ἀλλοῦ τὶς σπαζοκεφαλιές, ἀλλοῦ τὰ οἰκονομικά: Καὶ ἀπαντῶ: Χωριστὰ στὸ ἕνα καὶ χωριστὰ στὸ ἄλλο. Ἔτσι κάθε φίλος μου ποὺ μοῦ στέλνει ἕνα γράμμα μπορεῖ νὰ δῆ ἀπαντήσεις σὲ τρία ἢ τέσσαρα μέρη τῆς σελίδας αὐτῆς. Καὶ τώρα κριτικὴ γιὰ τὰ ποιήματά σου: Εἶναι ἀρκετὰ καλά. Γιὰ ἕνα νέο σὰν καὶ σένα εἶναι περίφημα. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τέλεια. Τὸ ποιητικό σου ταλέντο θὰ ἐξελιχθῆ; Καὶ κάποια μέρα τὰ σημερινά σου ποιήματα θὰ τὰ βλέπης σὰν κάτι καλό, σὰν κάτι ποὺ θὰ σοῦ θυμίζη τὰ νειᾶτα, τὴν ὄμορφη ἡλικία τῶν εἴκοσι χρονῶν, ἀλλὰ ὄχι σὰν ἀντιπροσωπευτικὰ τοῦ ἐξελιγμένου ποιητοῦ. Ἐγὼ δὲν θὰ σὲ δυσκόλευα νὰ τὰ δημοσιεύσης!

∴ Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ τὴν ἔπαθες μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμα Ι. Δ. ΜΑΚΡΙΔΗ. Νὰ εἶσαι καλὰ καὶ τοῦ χρόνου, ἀλλὰ νὰ μὴν τὴν ξαναπάθης! Ἔτσι; Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα, τῆς ἐφημερίδος: Λίγη ὑπομονή. Σ' ἕνα μῆνα ἀπὸ σήμερα ποὺ διαβάζεις τὴν ἀπάντησή μου νὰ μοῦ ξαναγράψης ὑπενθυμίζοντάς μου τὸ ζήτημα.

∴ Διάβασα μὲ συγκίνηση τὸ γράμμα σου ΑΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΜΑΝΟ καὶ τὶς εὐχαριστίες τὶς δικές σου καὶ τῶν παιδιῶν τῆς Παιδοπόλεως σας γιὰ ὅσους ἐργάζονται γιὰ σᾶς. Δὲν ἀμφιβάλω

ΜΙΑ ΔΗΛΩΣΗ

Ἐπιστολὲς ποὺ ἀποστέλλονται μέσω τοῦ περιοδικοῦ σὲ ψευδωνυμούχους δὲν θὰ διαβιβάζωνται στοὺς παραλήπτας των ἂν δὲν συνοδεύωνται μὲ λευκὸ φάκελλο πάνω στὸν ὁποῖο θὰ ἔχη ἐπικολληθῆ τὸ ἀνάλογο γραμματόσημο.

Ἡ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ διατηρεῖ πάντα τὸ δικαίωμα νὰ μὴ διαβιβάση γράμμα, ὅταν νομίση, πὼς μὲ τὸ γράμμα αὐτὸ ὑπερβαίνει κανεὶς τὰ ὅρια τῆς καλῶς εὐνοουμένης φιλικῆς ἀλληλογραφίας.

πὼς εἴσαστε πολὺ εὐχαριστημένοι γιατὶ ζῆτε «σὲ μιὰ τέτοια ζεστὴ φωλιὰ ποὺ ἡ Μεγάλη Μάνα, ἡ Βασίλισσα τὴν ἔχει ὑπὸ τὴν προστασία της».

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΤΣΑΚΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γιὰ τὸ ποίημά σου δὲν μπορῶ νὰ σοῦ εἶμαι πολὺ εὐχάριστος. Ὁ στίχος σὰν στίχος ἔχει καὶ ἁρμονία καὶ μέτρο. Ἀλλὰ ὑστερεῖς στὸν — πῶς νὰ στὸν πῶ; — ποιητικὸ λόγο! Μερικοὶ στίχοι δὲν στέκονται στὰ πόδια τους: λὲς γιὰ τὸν ἥλιο:

Τὸ μέρα ὁποὺ ἔσβυσε
λάμπει σάναν μετάξι
καὶ σὲ μαγεύει ἀπὸ ψηλὰ
ὅταν θὰ τὸ κοιτάξης...

Καὶ σὲ ρωτῶ: Εἶναι ποίημα αὐτό; Ὄχι. Πρόσεχε λοιπόν. Διάβαζε τοὺς παλαιοτέρους ἕλληνες ποιητὲς καὶ προσπάθησε νὰ γράφης. Ἔχω ἐλπίδες πὼς μιὰ μέρα θὰ γράψης κάτι καλό!

∴ Λυπᾶμαι ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ ποὺ τὴν ἔπαθες καὶ σὺ μὲ τόσους ἄλλους μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμμα: Γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ τίποτα. Θὰ τὰ ποῦμε ὅταν μὲ τὸ καλὸ ἔλθης στὴν Ἀθήνα. Γιὰ τὸ σύλλογό σας γράψετέ μου ὅτι θέλετε.

∴ Τὴν ἔπαθες λοιπὸν κι' ἐσὺ ΑΝΤΩΝΙΕ ΜΕΖΙΛΗ; Τί νὰ σοῦ πῶ. Ἤλπιζα πὼς δὲν θὰ ξεγελοῦσα κανένα. Καὶ τὸ ὡραῖο εἶναι πὼς ξεγελάστηκαν οἱ καλλίτεροι. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ: Τὴν ἔπαθαν καὶ τὸ πίστεψαν στὸν «Πυρσὸ» ποὺ ἐκδιδόμεθα, τὴν ἔπαθε καὶ αὐτὴ ἡ ἀτσίδα ὁ Ἑξάψαλμος, χρειάστηκε πολὺ νὰ σκεφτῆ γιὰ νὰ τὸ καταλάβη καὶ ὁ φίλος μου ὁ Ἀλ. Ροδόπουλος. Μὰ ἐγώ, τὸ ἔγραψα τόσο χονδροειδῶς «Ἑβδομαδιαῖο καὶ 76 σελίδες», ποὺ ὁμολογῶ πὼς πίστεψα πὼς ὅλοι θὰ τὸ καταλάβαιναν. Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Δὲν ἔχω ΠΑΣΧΑΛΗ ΓΚΟΥΝΤΙΑΚΗ νὰ ἀπαντήσω τίποτε περισσότερα ἀπὸ ὅσα σοῦ εἶπα προηγουμένως γιὰ τὴν ἔμμετρη ἐπιστολή σου. Ὅσο γιὰ τὴν προειδοποίησή σου δέν... ἀμφιβάλλω!

∴ Χαίρω πολὺ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ. Γράφεις περίφημα. Τὸ μῆλο βλέπεις κάτω ἀπὸ τὴ μηλιὰ θὰ πέση. Μπράβο.

∴ ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ: Ἔλαβα δυὸ ἐπιστολές! Μιὰ δική σου καὶ μιὰ τῆς Μ.Κ. Θέλω νὰ σοῦ πῶ τίμια καὶ εἰλικρινὰ γιατὶ σὲ θεωρῶ ἕνα καλὸ καὶ σπουδαῖο κορίτσι: Προτιμῶ νὰ ξεχάσω πὼς πῆρα αὐτὲς τὶς δυὸ ἐπιστολὲς καὶ νὰ θεωρήσω τὸ ζήτημα πὼς τερματίσθηκε. Καὶ νὰ πῶ σὲ σὲ καὶ σὲ κάθε ἄλλον καὶ στὴν Μ.Κ. Δὲν ὑπάρχει πιὸ χειρότερο: Νὰ ἀντιγράφη κανεὶς καὶ νὰ παρουσιάζη γιὰ δικές του ξένες συνεργασίες. Καὶ δεύτερο: Εἶναι τὸ πιὸ τίμιο νὰ ὁμολογῆ κανεὶς τὸ σφάλμα του.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Τάκη Ροδαλίνου (Δὲν μοῦ ἀρέσουν. Καὶ ἀκόμη: Μὴ σχεδιάζεις σὲ ριγωμένο χαρτί). Ντολορὲς (μπράβο). Μ. Κρεμμυδᾶ (ἔτσι κι' ἔτσι). Ἠλία Χατζηγεωργίου (Δὲν εἶναι πολὺ καλὸ τὸ σκίτσο σου. Εἶναι μᾶλλον μίμηση γιὰ νὰ μὴ πῶ ἀντιγραφή. Ἀλλὰ σκίτσο μὲ κοινὸ μολύβι δὲν δημοσιεύεται. Φρόντισε, ἂν θέλης, νὰ μεταχειρίζεσαι σινικὴ μελάνη). Τελάκου (ὄχι καλά).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Θρακιώτη καὶ Α. Πατέλη.

∴ Διαβίβασα στὸν «Φιλοτελιστὴ» τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλεν ὁ φίλος μου: Γεωρβασπάρ.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Τάκης Ροδαλίνος, Αὐξέντιος Παπαδόπουλος (τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθοῦν). Πάνος Καφάλης, Ἐδουάρδος Τριφύλλιος, Νικόλαος Κιγμᾶς (ἀλλὰ τὸ γράμμα σου ἐστάλη στὴ διεκπεραίωση καὶ δὲν θὰ φτάση ποτὲ ἡ σκολ[illegible] σου στὸν συντάκτη τῶν σπαζοκεφαλιῶν). Δημήτριος Παναγιωτίδης, Σταῦρος Ι. Μαυρίδης (καὶ τὸ δικό σου γιὰ νὰ γελᾶτε δὲν διαβάστηκε), Σπῦρος Κακαβούλης καὶ Γεώργιος Τσαμπούρης.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου Γεωρβασπάρ, Νικολάου Δ. Θανασούλη, Γιάννη Σελλούντου.

∴ Ἔχεις χρεωθῆ Γεωρβασπὰρ μὲ 3200. Δὲν ὑπῆρχαν στὸ γράμμα σου.

∴ Διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Νικολάου Κιγμᾶ, Ἑλένης Ἀγγελίδου (*) Ἀντώνη Πατέλη (καὶ μοῦ φαίνονται πολὺ παράξενα. Ἂν εἶναι ἀκριβῶς ὅπως μοῦ τὰ γράφεις, νὰ ἀναφέρης τὸ γεγονὸς στὸν ἀστυνόμο τῆς πόλεώς σας καὶ νὰ γίνη μιὰ παρακολούθηση τοῦ θέματος. Ὁ κ. ἀστυνόμος θὰ ξέρη πῶς πρέπει νὰ ἐνεργήση διὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς κλοπῆς. Ἀλλὰ προσοχή. Πρέπει νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς δὲν κάνεις λάθος. Ἡ διεκπεραίωση θὰ σοῦ γράψη γιὰ τὶς 20.000). Ἀντωνίου Παπαλέξη Κωστῆ Κυριαζίδη (*) Εὐσταθίου Παπασταματίου (καὶ ὅμως τὰ ἐπέστρεψε!) Κων. Κοντογιάννη (*) Ἠλ. Καπνοπούλου (εὐχαριστῶ) Παύλου Βασιλειάδη Κ. Κυριακοπούλου (* Εὐχαριστῶ) Γ. Λάμπρου (* εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια) Δημ. Τρ. Τριανταφύλλου (* σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς ἀγαπητὲ φίλε διευθυντὴ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Νέας Γωνιᾶς), Ἔλλης Μαρκάκη, Κων. Γιαμπουράνη (* εὐχαριστῶ, ἔλαβα ὑπὸ σημείωσιν τὶς παρατηρήσεις σου). Ἐμμ. Κυτθάκη, Δημ. Βαγιονάκη, Β. Συρεγγέλα (ὄχι δὲν χρειάζεται), Μυρσίνης Βατουσίου, (*) Γιάννη Σελλούντου (διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σου. Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ξαναγράψης πάνω στὸ ἴδιο ζήτημα. Τὸ μόνο ποὺ θὰ μποροῦσα τώρα νὰ σοῦ πῶ, εἶναι ἕνα: Θάρρος. Ὅλα θὰ πᾶνε καλά. Κι' ἐγὼ βρέθηκα κάποτε στὴν ἴδια θέση μὲ σένα. Μὰ πάλαιψα. Καὶ νίκησα! Ὅσο γιὰ τὰ ποιήματα καὶ τὶς συνεργασίες σὲ πληροφορῶ: Πολλὰ εἶναι τὰ καλά. Μὰ δὲν εἶμαι πάντα σὲ θέση νὰ τὰ δημοσιεύω ὅλα. Ἂν μὲ ἔβλεπες βουτηγμένον μέσα στὰ χαρτιὰ θὰ καταλάβαινες τὸ... δρᾶμα μου) Γεωργίου Νιοτῆ (*) Κων. Κρούπη (* Εὐχαριστῶ θερμὰ) Νικολάου Φωτοπούλου (* εὐχαριστῶ) Εὐθ. Δημ. Δημητρακοπούλου (δὲν ὑπῆρχαν χρήματα μέσα στὸ συστημένο). Σπύρου Κακαβούλη. Δημητρίου Κεραμιδᾶ, Παναγιώτας Μεταξᾶ (ἔδωσε ἐντολὴ νὰ σοῦ γράψουν) Ζαχ. Οὐρούμη, Ἠλ. Καμπισιούλη(*).

∴ Σὲ πολὺ δύσκολη θέση μὲ βάζεις, ΚΥΡΙΑΚΟ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ: Κουράστηκα πιὰ νὰ σᾶς ὑπενθυμίζω πὼς δὲν πρέπει νὰ γράφετε στὸ ἴδιο χαρτὶ διαφορετικὰ πράγματα. Στέλνω λοιπὸν τὸ γράμμα σου στὸν ἀθλητικό μου συνεργάτη καὶ τὰ ἄλλα «σπαζοκεφαλιὰ καὶ συνεργασία» τὰ ἀγνοῶ: Ὅσο γιὰ τὸ κεχαριτωμένη ποὺ μὲ ρωτᾶς σοῦ ἀπαντῶ: τὸ κεχαριτωμένος - η, - ον ἔχει πάρει τὴν ἔννοιαν ἐπιθέτου προέρχεται ὅμως ἀπὸ τὴν μετοχὴν τοῦ παρακειμένου τοῦ ρήματος χαριτῶ: Σημαίνει ὁ πλήρης χαρίτων.

∴ Χαίρω ἰδιαιτέρως ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ ποὺ ἀντελήφθης τὸ πρωταπριλιάτικο ἀστεῖο.

∴ Ἐδουάρδε Τριφύλλιε: Λυποῦμαι πολύ. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πὼς τὸ διήγημά σου εἶναι καλό. Τὸ διάβασα. Ἔχει πράγματα ἀπίθανα, ψυχολογικὰ σφάλματα καὶ τρομερὲς ἀκυριολεξίες. Τί εἶναι αὐτὸ τὸ «ὕφος θρασύ». Ἔπειτα ποιὰ ἡ καλὴ πράξη; Πῆγε μεσάνυχτα νὰ κάνη ἐπίσκεψη. Ὁ ἀπὸ «μηχανῆς Θεὸς» τοῦ λαχείου εἶναι τὸ πιὸ ἀψυχολόγητο, τὸ πιὸ ἀπίθανο καὶ λογοτεχνικῶς δὲν στέκει. Οἱ ἀνθρώπινες δυστυχίες δὲν ἀντιμετωπίζονται μὲ τὴν τύχη. Ἀλλὰ μὲ δράση, μὲ δυνατοὺς χαρακτῆρες...

∴ «ΨΥΝ ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ». Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὑποδείξεις σου: Θὰ προκηρύξω καὶ τοὺς δια-

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

670. (59—9) «Πεννομάχοι, Πεννομάχοι, σᾶς παρακαλῶ πολύ, ὅλοι σας νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν τὸ «ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» καὶ νὰ ζητεῖτε τὴν βοήθειάν του εἰς κάθε δύσκολον περίστασιν διὰ κάθε ὑπόθεσιν. Ἀπευθύνεσθε εἰς τὴν ἀκόλουθον διεύθυνσιν:

Παιδὶ τῆς Μακεδονίας
Ὁδὸς Ἐπαμεινώνδα ἀρ. 8
Θεσσαλονίκην

671. (59—10) Χριστὸς ἀνέστη πεννομάχοι σᾶς λέω ὅλους μὲ χαρὰ εἶμαι ὁ Δον Ζουὰν της Μακεδονίας καὶ σᾶς εὔχομαι χρόνια πολλὰ καὶ καλὰ μυαλά.

Δὸν Ζουὰν τῆς Μακεδονίας

672. Τί θάλεγες Π.Τεμπελάκο γιὰ δύο λεξοῦλες μέσον περιοδικοῦ; Ξέρεις, μ' ἀρέσεις πολὺ καὶ θέλω νὰ σοῦ πλέξω ἐγκώμιον.

Δὸν Ζουὰν

673. (59—11) «Πρωτομπαίνοντας χαιρετῶ ὅλους τοὺς καλοὺς φίλους καὶ ὑποκλίνομαι γεμάτη θαυμασμὸ μπροστὰ στὸν κύριο Πρόεδρο. Ὁλόθερμα συγχαρητήρια γιὰ τὴ νίκη του. Θἄθελε νὰ συμμαχήσουμε;

Θεσσαλονίκη
(Ἡ Σαλονικιώτισσα)

674. (59—12) ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ.

Καινούργιους τόπους γνώρισα
καινούργιο κόσμο εἶδα
καὶ πέντε κουρελιάρηδες
δεμένους μ' ἁλυσίδα.
Ἄλλος ἐδῶ ἄλλος ἐκεῖ
πεινῶ διψῶ φωνάζει
ὁ κόσμος ὅλος βλέποντας
γελᾶ καὶ κάνει χάζι.
Ὁ Πάνθηρ, ὁ Ἀτρόμητος
ὁ Χάρυ Ρὰν ὁ Μπέμπης
ὁ Αἴολος στὸν φύλακα:
Νὰ φύγω μοῦ ἐπιτρέπεις;
Ἄλλη παρέα παρ' ἐκεῖ
κάνει συνωμοσία
στὸ Νῖκο τὸ Σαλονικιὸ
ποὺ ἔχει τὰ πρωτεῖα.
ὁ ἀρχηγὸς ὁ Ρενουὰρ
καὶ τρεῖς οἱ ἄλλοι ρέστοι
Πινόκιο, Ἀρκάδι, Ραμπαγᾶς
ἀπὸ τὴν Βουδαπέστη.

Π. Τεμπέλης

675. Στὸν Κων)νο Μίσσιο:

Ὦ Δρόσε μᾶλλον Ἄδροσε
ὦ ψὺν Δρυὸς Καμπούρη
ὦ Μυλολάνθη ἄνοστε
ποῦ βρῆκες τέτοια μούρη
ὦ παλληκάρι τῆς φακῆς
κι' ἀσβεστοκαμινάρη
ὅταν θὰ γράφης πρόσεχε
ἡ σάχλα μὴν σὲ πάρει.

Π. Τεμπέλης

676. Στὸν Λεονάρδο (498).

Ὥστε λοιπὸν 99
ζυγίζουν τὰ μυαλά σου;
Μὰ δὲν πιστεύω νὰ θεωρῆς
πὼς εἶσαι στὰ καλά σου.

Π. Τεμπέλης

677. Στὸν Ἐξάψαλμο:

Ἀλήθεια! μὲ ζωγράφισες
Ἐξάψαλμε (!) ὡραῖα.
Ἡ ἀπουσία σου αἰσθητὴ
τί κάνεις στὴν Κορέα;
Μῦγες λοιπόν, ὡς ἔμαθα
βρὲ φίλε μου σκοτώνεις
καὶ δοξασμένα τρόπαια
στὸν πόλεμο πυργώνεις.

Π. Τεμπέλης

678. Μὰ... γιὰ σταθῆτε βρὲ παιδιὰ

Ὅλοι τρελλὸ μὲ λετε
προσεξετε λοιπὸν καλὰ
θα φύγω καὶ θὰ κλαῖτε.

Π. Τεμπέλης

679. Πληγωμένε Γλάρε (504).

Την φορεσες εἰς τὸ κεφαλι
κι' ἐχεις καὶ χαρὰ μεγαλη.
Τσιγγανοπούλα ἀντιχαιρετω θερμά.

Π. Τεμπέλης

680 (59—20) Ἁγία Μαύρα καθὼς μὲ πληροφόρησαν τὰ... ὄργανα του βαρώνου Χ. Στις 4-4-53 καὶ ωραν 7.30 μ.μ. βρισκόσουν στην Ἐμπορικὴ Τραπεζα. Λεπτομερειες στὸν βαρῶνο Χ.

Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

681 (59—13) ΠΡΟΣΟΧΗ!! ΠΡΟΣΟΧΗ!! ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ κυκλοφορεῖ μηνιαια ἐφημερίς: «ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΚΟ ΚΟΥΤΣΟΜΠΟΛΙΟ»!!! ΑΝΑΜΕΙΝΑΤΕ!!!

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

682. Ἐκδότης - Ἰδιοκτήτης - Διευθυντὴς κλπ.

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

683. Περιμένετε τὸ 1ο φύλλο (Μαίου).

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

684 (ΝΘ—Κ) Ἄγνωστε Διονύσιε Γκέρκη μὲ μεγάλη μου χαρὰ ἔμαθα ἀπὸ τὸν βαρῶνο Χ ὅτι γράφεις στὸ ἀγαπημένο μας περιοδικὸ καὶ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀλληλογραφήσωμε διὰ τοῦ περιοδικοῦ καὶ συντόμως θὰ μάθης καὶ τ' ὄνομά μου.

Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας

685 (59—21) Χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομαχητάς. Γενναῖος = κολοκυθοκόφτης. Παδουγαδῆς = καντηλανάφτης, Φαιδρὸς = μπαρουτοκαπνισμένος.

Θριαμβευτὴς

686 (59—22) Ξενητεμένε Ἠπ. Γλυκομίλητε Ν. Γενναῖε πάψτε πιὰ τὰ ἀθλητικοαλληλοφαγώματα!! Νῖκο Σαλονικιὲ ἢ Νῖκο Σαμαρᾶ σὲ χαιρετῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

«Τὸ Κρινάκι ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ»

687. Γειὰ χαρὰ φίλε Τροβαδοῦρε. Καλὸ Πάσχα!!

«Κρινάκι ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ»

688 (0Χ8Δ) Δυστυχῶς ἀγαπητέ μου Θρακιώτη δὲν ἀλληλογραφῶ καὶ σ' εὐχαριστῶ.

Βαρῶνος Χ

689. Ἀντιχαιρετῶ Λ. Ντὰ Βίντσι καὶ Γόη τῶν Ἀθηνῶν.

Βαρῶνος Χ

690. Βρὲ ἀδερφάκι Π. Τεμπέλη ἐὰν θέλης ἔκθεσέ τα ὅλα, δὲ μὲ νοιάζει ἀλλὰ δόσε βάση διότι τυγχάνω νὰ κρατῶ... τσατσάρα.

Βαρῶνος Χ

691. Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ εἶμαι... εἰς τὰς διαταγάς σου. Ὁ Βαρῶνος Χ δὲν χάνεται ποτέ. Δυστυχῶς τὸ περιοδικὸ ἄργησε καὶ (595) δὲν σὲ εἴδαμε, βάλε κανένα ἄλλο ραντεβοῦ.

Βαρῶνος Χ

692 (Χ.Χ.) Ν. Σαλονικιὲ τὰ συγχαρητήρια γιὰ τὸν ἑαυτόν σου!

«Γλυκομίλητος Νέστωρ»

693. Ἐξάψαλμε ἀλληλογραφεῖτε; Γράψε μου δύο λογάκια. Τροβαδοῦρε τί ἔγινες, τὰ κοράκια σὲ ἔφαγαν; Κρινάκι τῆς Αὐγῆς καὶ Κωστῆ Δειληνὲ γιατί πάψατε τὴν ἀλληλογραφία; Περιμένω ἀπάντηση.

«Γλυκομίλητος Νέστωρ»

694. Γλυκομίλητος Νέστωρ. Τὸ ψευδώνυμο τῆς γλυκειᾶς πενομαχοστήλης. Μαγεύει τὰ πάντα. Ξενητεμένε Ἠπ. Κρινάκι τῆς Αὐγῆς περιμένω ἀπάντηση.

«Γλυκομίλητος Νέστωρ»

695 (59—23) Π. Τεμπέλη ἔλαβες; Ἂν ναί.

Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

696 (59—24) Κάνοντας ταξίδι στὴν πόλη σου ἀγαπητὲ Τροβαδοῦρε ζήτησα νὰ σὲ γνωρίσω. Ὅμως — δυστυχῶς — δὲν μπόρεσα. Γειὰ Θρακιώτη, ρὶν - τὶν - τὶν καὶ Μπούλη.

Τσιγγανοπούλα

697 (59—25) Κοκοβιὲ ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψε. Φάντασμα, Ὑπερέλληνα περιμένω. Π. Ἀμβρακικοῦ δὲ σὲ φοβᾶμαι.

Φαντομᾶς

698. Δῶρα:

Στὸν Σαλονικιὸ δωρίζω
ἕνα μεγάλο μῆλο
καὶ στὸν πειρατὴ ἀκόμη
ἀφοσιωμένο φιλό...

Φαντομᾶς

699 (Ν.Θ.—ΚΓ). Ἀρχίζουν οἱ Πεννομαχικὲς Φυσιογνωμίαι.

Μηλολόνθη

700. Π. Τεμπέλης: Κούτελο λεῖο — λίγο φαρδὺ — κακὸ σημεῖο — τοῦ γκαφατζῆ. Συνεχίζονται.

Μηλολόνθη

701 (59—26 Ἀπευθύνω Ἀρτινὸν χαιρετισμὸν στοὺς γνωστούς μου καὶ ἀγνώστους πεννομάχους τῆς Μακεδονίας. Ἰδιαιτέρως εἰς Ν. Σαλονικιόν.

Νεράϊδα τῆς Περάνθης

702. Κατεργάρη δὲν εἶσαι ἄξιος νὰ λαμβάνης στὸ στόμα σου τὸ ὄνομα τοῦ Π. Τεμπέλη.

Νεράϊδα τῆς Περάνθης

703. Ξ. Μπουκλίτσα Τσιγγανοπούλα τί λέτε γιὰ δυὸ λογάκια;

Νεράϊδα τῆς Περάνθης

704. Ἥρωα τῆς Πίνδου γιά:

Νεράϊδα τῆς Περάνθης

705 (54—27) Θεάματα: Σκαλιστήρι = ὁ φόφιος κάβουρας. Πειραχτῆρι—Ἐξάψαλμος = Σύγκρουσις Τιτάνων. Ντολορὲς = ποὺν' τὰ νειάτα! Π. Τεμπέλης = ὁ Νταῆς τῆς στήλης.

Μαῦρος Πειρατὴς — Μ. Ἄγνωστος

706. Π. Τεμπέλη: Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι πολὺ πῆρες φόρα; Μάζεψε τὴν γλωσσοφλυαρία σου.

Μυστηριώδης Ἄγνωστη — Μ. Πειρατὴς

707 (59—28) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες Γράψτε Πασχάλην Γκουντιάκαν Στεφάνου Κουμανούδη ἀριθ. 7 Σουφλί.

Ποκοπίκος

708. Κλ. Μαρκούσην Ἀπάντηση δὲν ἔλαβα.

Ποκοπίκος

709. Στὸ ἐρχόμενο ὁ Ποκοπίκος κατέρχεται μὲ τὴν χατζάρα. Μπιζέρα τ' ἀκοῦς;

Ποκοπίκος

710. (59—29) Θερμοχαιρετῶ ὅλους-ες τοὺς Καρδιτσιῶτες καὶ τοὺς καλῶ στὸ σύλλογο «ΜΕΛΙΣΣΑ».

Ἰ. Θεσσαλὸς (πρόεδρος)

711. ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ. Λάβετε ὅλοι μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν «σκίτσου πεννομάχου» τοῦ συλλόγου «ΜΕΛΙΣΣΑ». Βραβεῖα ἐξαιρετικά.

Ι. Θεσσαλὸς

712. Θερμοαντιχαιρετῶ Κλάρκ. Χαιρετῶ τοὺς Α. Χαβανέζα, Ὀλανδέζα, Τροβαδοῦρον, Κατεργάρην. Νὰ περιμένω δυὸ λογάκια σου μέσω περιοδικοῦ;

Ι. Θεσσαλὸς
«Πρόεδρος ΜΕΛΙΣΣΗΣ»

713. ΣΤΗΝ ΝΤΟΛΟΡΕΣ. Ἀφηρημάδα καὶ σαχλαμάρα.

Ἱπτάμενος Θεσσαλὸς

714 (59—30) Ἕνα καινούργιο ἀστέρι ξεπροβάλλει. Ἀρχαιολόγος Σλῆμαν. Πεννομάχοι Π.Α. Δ.Θ. προσέξτε.

715 (59—31) Προσοχή!!! Ἐλᾶτε Τρικκαλινοὶ νὰ συμμαχήσουμε. Μὴν παραξενεύεσθε!...

Ἀτρόμητος Μυρμιδόνας
(Λ.Μ.)

716. Ἐξάψαλμε!... Μὲ γνωρίζεις;... Ἴσως ὄχι. Σὲ δικαιολογῶ...

Ἀτρόμητος Μυρμιδόνας
(Λ.Μ.).

φωνισμούς. Μικρὴ ὑπομονή. Καὶ τὰ δύο γιὰ τὸ σύλλογο: Παράρτημα Ἑλικῶνος τὰ «Χαρούμενα Νειᾶτα».

⁂ Παρὰ τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀλ. Εὐσ. Δάλλα, Παναγιώτης Δεληιμῆτσος, Νοσταλγία, Δημ. Παναγιωτίδης, Ἀναστάσιος Μαρκαντώνης (Σ' εὐχαριστῶ), Δημ. Σιταρᾶς, Ι. Μπέγκας, Μίμης Ροδῆς, Ι. Τσιρογιάννης, Γιῶργος Τσαμπούρης, Κων. Θεοδώρου (τί γίνηκες;).

⁂ Πολὺ καλὰ τὰ ποιήματά σου ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΕ ΣΙΜΟ ἔχουν μέτρο, ἁρμονία, μουσικότητα. Εἶναι ποιήματα. Τόσο πού... Ἀλλὰ ἂς μὴ σκεφτόμαστε τὸ κακό! Γιατὶ ὅποιος καῆ στὸ χυλὸ φυσάει καὶ τὸ γιαούρτι.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ἐνδιαφέρουσες συνεργασίες σου ΔΗΜ. Χ. ΣΤΑΜ. καὶ κυρίως γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα.

⁂ Εὐχαριστῶ ΙΩΑΝΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΕ. Ἀλλὰ ὅλες οἱ ὑποδείξεις σου στηρίζονται δυστυχῶς ὅπως εἶδες σ' ἕνα πρωταπριλιάτικο ψέμμα.

⁂ Δυστυχῶς ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ καθὼς εἶδες ἐπρόκειτο περὶ πρωταπριλιάτικο ἀστείου. Τὰ ποιήματά σου τὰ βρίσκω πολὺ καλά.

⁂ Καὶ σὲ σένα παλιέ μου φίλε ΧΡΙΣΤΟ Ι. ΠΑΝΤΟΥΡΗ λέω πὼς τὴν ἔπαθες. Οἱ πιὸ παλιοί μου φίλοι τὴν ἔπαθαν μὲ τὸ πρωταπριλιάτικο ψέμμα. Τόσο ποὺ αἰσθάνομαι τύψεις γιὰ τὴν κακή μου... ἔμπνευση! Καλὴ ἡ συνεργασία σου.

⁂ ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ: Καταβάλλω κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ παίρνετε τὸ περιοδικὸ ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα. Ἐσημείωσα τὶς συστάσεις σου. Ἀλλά: Σὲ πληροφορῶ καὶ σένα καὶ τοὺς φίλους μου: Πὼς κατόπιν ὡρισμένων συστάσεων κάνω μιὰ ἀκόμη προσπάθεια σὲ τέσσερα τεύχη. Ἔτσι θὰ δῆτε ἕνα νέο Γιαννάκη μὲ στίχους: Περιμένω νὰ μάθω ἂν σᾶς ἀρέσουν ἢ ὄχι.

⁂ Τὴν ἔπαθες λοιπὸν καὶ σὺ ΣΑΒΒΑ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ; Μωρὲ μπράβο ἐπιτυχία ἡ πρωταπριλιά! Τὸ ποίημά σου πολὺ καλὸ ἀλλὰ... μεγάλο.

⁂ Θὰ λάβω εἰδικὴ πρόνοια γιὰ αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟ.

⁂ Ὄχι. Συνεργασία μὲ ψευδώνυμο χωρὶς νὰ τὸ ἐγκρίνω δὲν ἐπιτρέπεται ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Γίνεται μόνο ἐξαίρεσι γιὰ φιλολογικὰ ψευδώνυμα ποὺ τὰ μεταχειρίζεται κανεὶς μόνο γιὰ συνεργασίες ὄχι ὅμως καὶ γιὰ πεννομαχίες.

⁂ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ. Ἐστάλησαν.

⁂ ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ καὶ ΠΑΝΘΗΡΑ: Σᾶς συνιστῶ νὰ συμβιβάσετε τὰ πράματα μόνοι σας. Ἂν ἀποτύχετε τότε θὰ παρέμβω!

⁂ Τὴν ἔπαθες ΝΙΚΟ ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΤΗ: Κι' ἀπὸ χρόνους λοιπόν!

Ἀπάντησα σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ πῆρα μέχρι τῆς 23 Ἀπριλίου 1953.

717. Σαλονικιέ... σὲ παραφούσκωσαν οἱ Παιδοπολίτες τῆς Θεσσαλονίκης...

'Ατρόμητος Μυρμιδόνας (Λ.Μ.)

718. (59—32) Λάβετε μέρος στὸν νέον διαγωνισμόν. Συμμετοχὴ 500. Προθεσμία ἀπὸ σήμερον μέχρι 30 ἡμέρας. Βραβεῖον «Ἱστορία τῆς νέας Εὐρώπης. Γράψατε, Κ. Μίσσιον Κοραῆ 35 Μυτιλήνη. Ἰδοὺ ὁ Διαγωνισμός.

α) Ποῖαι ἀνακαλύψεις ἔγιναν τὸ 1802.
β) Τί ἀνακάλυψε ὁ Κουρτουά.
γ) Πότε βγῆκε ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Ἐφημερίς.
δ) Τί εἶναι τὸ ἡλιόκρουγμα.

Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

719. (59—33).

Σὰν πενθήση κανεὶς πεννομάχος
ἢ κανένας φουκαρᾶς
τὸν ΕΞΑΨΑΛΜΟ ἂς προσκαλέση
νὰ τοῦ ψάλλη... τραγούδια χαρᾶς!!!

Νίκος Σερραῖος

720 (59—35) Θερμοχαιρετῶ Π. Τεμπέλη βαρῶνο Χ Λάκη - Πέτρο καὶ Γόη τῶν Ἀθηνῶν ἀλληλογραφοῦμε;

Σαρλος

721. Τόσο εὔκολα ξεχνᾶς Γ. Παγασιτικοῦ τοὺς συναδέλφους σου; κρῖμα.

Σαρλὸς

722. Ἐξάψαλμος - Ντολορὲς ἐξυπνάκες κατὰ φαντασίαν. Φαταούλας ὄνομα καὶ πρᾶμα.

Σαρλὸς (ὁ... κουτσομπόλης)

723. Ἐδῶ μέσα Ν. Σερραῖο δὲν πολεμᾶμε. Τί τὸ πέρασες Γράμμο ἢ Μουργκάνα (440).

Σαρλὸς

724. Προσοχή!! Εἰς τὰ ἀκόλουθα τεύχη θὰ ἐκραγοῦν τὰ Ἡφαίστεια τοῦ Ν. Βερίτη προφυλαχθῆτε ἀπὸ τὰ θανατηφόρα βλήματα

Σαρλὸς

725 (51—34) Λαγγούρα, Παλιούρα με γνωρίζετε; ἤμουν ὁ πιστός σας φίλος στὴν Λάρισα

Δικέφαλος Ἀετὸς

726. Ἐσένα σὲ θυμᾶμαι πιὸ πολὺ Λαγγούρα, ἀπὸ τὸ στραβὸ μουστάκι σου. Καὶ ἂν πῆς καὶ σένα βρὲ Παλιούρα, ἀπὸ τὸ τρελλὸ βιολί σου.

Δικέφαλος Ἀετὸς

727. (60—8) Χαιρετῶ Λ. ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ χαιρετισμὸ (540). ΖΑΙΡΑ, ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ, καὶ ἰδιαιτέρως ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΛΑΣ.

Τσιγγανοπούλα»

728. Ναὶ «ΣΙΜΟΥΝ». Ἀγαπῶ ἀπ' ὅλα πιὸ πολὺ τὴ μουσικὴ (596). Μὰ γιὰ πέστε βρὲ «ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ» ὑπάρχει καλλίτερο πρᾶγμα ἀπ' αὐτήν; Τί μᾶς συγκινεῖ πιὸ πολὺ ἀπ' τὴν κλασικὴ μουσική;

«Τσιγγανοπούλα»

729. ΕΞΑΨΑΛΜΕ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ, ΝΤΟΛΟΡΕΣ, ΣΙΜΟΥΝ, ΜΙΡΑΒΑΖΑΛ, ἕνα γειά.

«Τσιγγανοπούλα»

730. Ἀληθινὴ ἡ ἀποκάλυψή σου ΡΙΝ—ΤΙΝ—ΤΙΝ—(527).

Ἀλλὰ γιὰ πές μου τί κατάλαβες; Πέτυχες κανένα βραβεῖο; Ἢ μήπως σοῦ πέρασε ἰδέα ὅτι δὲν σὲ γνωρίζω; Εἶσαι ὁ... ἀλλὰ εἶσαι τυχερός. Συχαίνομαι τὶς ἀποκαλύψεις.

«Τσιγγανοπούλα»

731. (60—9) Θερμοχαιρετῶ Ντολορές, Κλὰρκ (ποῦ θὰ σὲ συναντήσω;), Παιδὶ Ἀμβρακικοῦ (Γράψε διεύθυνσι). Ἐμπρὸς Βολιῶτες νὰ χτυπήσουμε ἐκείνους ποὺ μᾶς προκαλοῦν. Παβουγαδῆς = ὡς ἐδῶ ξεύρω. Σιμούν, ὑπνώτισε πρῶτα τὸν ἑαυτό σου (597).

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

732. «Πεννομαχικὸ Κουτσομπολιό»;;;!!! Ἀναμείνατε!!

Γλάρος τοῦ Παγασιτικοῦ

733. (60—10) Πρωτομπαίνοντας δὲν χαιρετοῦμε κανένα. Τ' ἀδελφάκια

734. Παρακαλοῦνται οἱ γεννηθέντες τὸ 1932-4 τρόφιμοι τῆς Π.Α.Δ.Θ. ὅπως ἀναχωρήσωσι διὰ τὰς κατοικίας των ἵνα περάσωσι ἀπὸ ἐπιλογήν...

Τ' ἀδελφάκια

735. Ἀτρόμητε σοῦ ριχτήκαμε... Παλιουράκη δὲν μᾶς κάμνεις μιὰ βόλτα μὲ τὸ βιολάκι;

Τ' ἀδελφάκια

736. Θεσσαλονικιὲ μᾶς ξαναθυμήθηκες; χά, χά, χά... Λαγγούρα ξυρίσου, ξυρίσου!!!

Τ' ἀδελφάκια

737. Μαστροδῆμο Χ. Κάρκο Κ. Παλιοτζίκα Δ. Τσιάρα Κ. Μουχλούλη Ν. Ἀργυρίου Α. σὰν πολὺ δὲν μᾶς κάνετε τὸν μεγάλο;

Τ' ἀδελφάκια

738. Μητσᾶκος Π. πότε γιὰ τὸν Ἄρη;

Τ' ἀδελφάκια

739. Βολολαρισοτρικκαλοτυρναβοποῦλες δὲν μᾶς γνωρίζετε;

Τ' ἀδελφάκια

740 (60—11) Παλιοτζίκα Δημητράκη θὰ πᾶς φανταράκι!!! Χρῆστο Χριστάκη θὰ στρίψης καὶ τὸ Μουστακάκι;;

Λαμπερὸ Φεγγάρι
('Ο Ἀτρόμητος)

741. Χρῆστο Μαστροδῆμο: Κουφιοπλάσταvε;

Λαμπερὸ Φεγγάρι
('Ο Ἀτρόμητος)

742. Χαιρετᾶ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Π.Α.Δ.Θ. Βολιῶτες θὰ σᾶς ταράξω;

Λαμπερὸ Φεγγάρι
('Ο Ἀτρόμητος)

743. Α.Ε.Κ. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1-3.

Λαμπερὸ Φεγγάρι
('Ο Ἀτρόμητος)

744. Χαιρετῶ Σαλονικιό, Παβουγαδῆ, Ἀγνὸ Ἀηδονάκι, καὶ Ἀγνὸ Στρατιώτη.

'Ο Ἠπειρωτοκονιτσιώτης

745. Μυγδάλη πρόσεχε μὴ σὲ κάνω Συμιγδάλι. Λαμπερὸ φεγγάρι σὲ χαιρετῶ. Συμμαχοῦμε;

'Ο Ἠπειρωτοκονιτσιώτης

746. Α.Ε.Κ. - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 1-3 Ζήτω Α.Ε.Κ.

'Ο Ἠπειρωτοκονιτσιώτης

747. (60—13) Μ. Παπαρούνα Πρόσεχε γιατί... Καὶ σεῖς κωθώνια τοῦ ναυτικοῦ Παγασιτικὲς Σιμοὺν καὶ Κατεργάρη!

Πσκοπίκος

748. (60—15) Ἀντιχαιρετῶ φίλοι μου Μίμη Παπαρούνα, Χρονογράφο. Σιμοὺν εὐχαριστῶ γιὰ τὸ καπλιμὰν 598! παρομοίως!! Ἄτυχη Χαβανέζα ἀντιχαιρετῶ ἔστειλα. Γόη Ἀθηνῶν θὰ σὲ βάλω στὴν βιτρίνα νὰ μαζεύης... μυῖγες!. Χαιρετῶ Τ. Ράϊτ, Κλάρκ.

Τροβαδοῦρος

749. (60—15) Θερμοαντιχαιρετῶ: Μίμη Παπαρούνα, Λάκη Μιχαηλίδη. Ξένε μὲ γνωρίζεις;

Θρακιώτης

750. Εἶμαι πάντα μαζί σου Πινόκιο. Πρόσεξε καλά. Λ. Ν. Βίντσι τὴν (501).

Θρακιώτης

751. Ἄτυχη Χαβανέζα. Ἔγραψα, περιμένω.

Θρακιώτης

752. Προσεχῶς Δῶρα!...

Θρακιώτης
(Τὸ παιδὶ τῶν Σχολῶν)

753 (60—17) Στὸν Π. Τεμπέλη: Ὢ! τεμπέλαρε φτωχὲ — π' ἔχεις τρέλλα δύο πήχες μάθε ὅτι κι' ἂν λὲς ἐσὺ ὅλα θὰ εἶναι τρίχες.

Σιμοὺν

754 'Ο Ρὶν - τὶν - τὶν ὁ μύωπας — τώρα στὰ τελευταῖα — ἔγινε κουφιοκέφαλος — μὲ περικεφαλαία.

Σιμοὺν

755. Θεάματα: Τσιγγανοπούλα = τρίο κιτάρα. Θρακιώτης = τὸ γέλιο εἶναι ὑγεία! Ντολορὲς = γιαγιά μου. Λ. Ν. Βίντσι = ἕνας κατὰ φαντασίαν ζωγράφος.

Σιμοὺν

756. (60—18 καὶ 57—1) Ἄγνωστη, ἑλληνίδα σᾶς ψήφισα. Ἀλλὰ ἀπὸ ποιὸ μέρος εἶστε;

Σαμοθρακίτης

757. Φίλε Θρακιώτη — καὶ πατριώτη μὲ ἕνα γαϊδουράκι ἔλα στὴ Σαμοθράκη.

Σαμοθρακίτης

758. Γιατί κύριε — α. ΕΞΑΨΑΛΜΕ — ΝΤΟΛΟΡΕΣ ἀπουσιάζετε ἀρκετὸ καιρὸ ἀπ' ἐδῶ; Μήπως γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς ὑποψηφιότητος;

Σαμοθρακίτης

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Η ΤΡΕΛΛΗ!...
(Σκίτσο Ἐξάψαλμου)

Ἡ Ντολορὲς σκιτσάρει τὸν ἑαυτό της.

ΚΛΑΡΚ
(Ὁ πειράζων)
(Σκ. Λ. Ντὰ Βίντσι)

759. Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα — τῆς Θράκης μας κορίτσι — ἡ γιορτινή σου φορεσιὰ — πόσα λεφτὰ κοστίζει;

Σαμοθρακίτης

760. Γειά σου Σαλονικιὲ νικητὴ Δημοψηφίσματος. Συγχαρητήρια.

Σαμοθρακίτης

760. Γειά σου Σαλονικιὲς νικητὴ Δημοψηφίσματος. Συγχαρητήρια.

Σαμοθρακίτης

761 (60—19) Εἶμαι ἡ Ἄνοιξις... — εἶμαι τὸ γέλιο — ποὺ τόσο λείπει — ἀπὸ τὰ χείλη σας. — Ποιὸς δὲν θὰ ἤθελε — ἕνα τέτοιο φίλο σας.

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

762. Ἐξάψαλμος καὶ Ντολορὲς τὰ δυὸ τρελλὰ παιδιὰ πηγαίνουν γιὰ τὴν Κέρκυρα μὲ τρέλλες μὲ χαρά. Ἐκεῖ τὰ προσμένει Π. Τεμπέλης θεότρελλος — ποὺ ἔχει γραφτῆ ἐκεῖ πρὸ μηνός.

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

763. Πάνω στὸ ψηλὸ βουνὸ — οἱ πεννομάχοι κάνουν χορό. — Μοῦ ἐπρότειναν νὰ πάω — νὰ καθήσω καὶ νὰ φάω. — Δός του ὁ Πάνθηρ τὴν φλογέρα — ἐδονοῦσε τὸν ἀέρα. — Κι' ὁ ξένος ἐχοροπήδα — στὸ συρτὸ μὲ τὴν Ρεγγίνα. — Παίζει ὁ Φαντομᾶς βιολὶ — καὶ ἡ Τσιγγανοπούλα παίζει ντέλφι.

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

764. Ἀντιχαιρετῶ Μυστηριώδη Ἄγνωστη. Καὶ χαιρετῶ Βαλεντίνα, Ἄτυχη Χαβανέζα, Λ. Ντὰ Βίντσι καὶ Ζαΐρα. Ἀλληλογραφεῖτε!

Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ

765. (Χ.Χ.). Τί λὲς καλὲ Προκομένε Τεμπέλη στὴν 571 γιὰ τὸν Θρακιώτη. Γιὰ πρόσεξε.

Γεωρβασπὰρ (ὁ Γιῶργος)

766. Δὲ μοῦ λὲς ἐξάψαλμε ποῦ πῆγες καὶ δὲ φαίνεσαι στὶς πεννομαχίες μετὰ τὸ δημοψήφισμα;

Γεωρβασπὰρ (Θρὰξ)

767. Θερμοαντιχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα, Λ. Ν. Βίντσι, Τεμπέλη, Παπαρούνα, Ζαΐρα, Μ. Ἄγνωστη κλπ. Εὐχαριστῶ Αἰολε Π. Ροδαλῖνε, μὰ ὅσο γιὰ συνάντηση... Σὰ δύσκολο μοῦ φαίνεται....

Πρός: Εὐέλπιδες Ὑ. Ἐλευθερίας, Ἀ. Ἀνατολῆς, Ἀρχιπεννομάχο, Πάνθηρα, Ἀ. Κατάρατο, Ρὶν - Ντὶν - τίν, Βαλεντίνα, κι' ὅποιον ἄλλο τυχὸν ἔχω ξεχάσει. Μ' ἕνα μονάχα σμπάρο μου σᾶς ἀπαντῶ! Νομίζετε, πὼς γι' ἄλλα 20ρικα ξεχωριστὰ ἀξίζετε; Μὲ τὰ ψυχρὰ καὶ τ' ἄνοστα ξεπάγιασα τ' ἀστεῖα σας. Πιὰ δὲ σᾶς συνερίζομαι καὶ σ' ἄλλα μὲ... ὑγεία σας! Καὶ γενικά: Σ' ὅτι οἱ χαζοὶ θὰ μ' ἀπαντοῦν μὲ γέλια ἕως δά - κρύων, θὰ κάνω χάζι μ' ὅλους τοὺς φωνάζοντάς τους: «κρύοοον!».

Ντολορὲς

768. Καὶ βέβαια Ζαΐρα (562). Μήπως διαφωνεῖς; Γειὰ - χαρὰ Ἀ. Χαβανέζα (γιατί ἄτυχη;) Μ. Ποιήτρια.

Ντολορὲς

769. Μὴ μ' ἀναγκάσης νὰ ξοδεύσω τὸ στερνό μου τὸν παρά, φίμωτρο νὰ σοῦ φορέσω Κλὰρκ μου φουκαρά.

Ντολορὲς

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Ἡ «ΜΕΛΙΣΣΑ» Καρδίτσης προσκαλεῖ τοὺς ἀναγνώστας καὶ συνεργάτας τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» νὰ προσχωρήσουν στὸν Σύλλογο μὲ τὰ πολλὰ ἰδανικά. Καρδιτσιῶτες - τισες πιστεύομεν νὰ μᾶς ὑποστηρίζητε στὸν σκοπόν μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Ὁ Σύλλογός μας προκηρύσσει τὸν διαγωνισμόν: Σκίτσο Πεννομάχου! Λάβετε ὅλοι μέρος. Τὰ βραβεῖα ἐκλεκτά! Θὰ βραβευθοῦν δύο πρῶτοι! Θὰ ἐπαινεθοῦν ἄλλοι δύο! καὶ ἀπὸ ἄλλους τέσσερες τὰ σκίτσα των θὰ ἀποσταλῶσι πρὸς δημοσίευσι στὸ περιοδικόν. Προθεσμία μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τὴν δημοσίευσι τῆς παρούσης. Δικαίωμα συμμετοχῆς 1000 δρχ. Συμμετοχὲς στὴν διεύθυνση τοῦ Συλλόγου: Ἀπόστολον Κων)νου Παπαγιαννόπουλον, ὁδὸς Βούλγαρη 20, ΚΑΡΔΙΤΣΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ»
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Προαιρετικὲς εἰσφορές

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

Εὐάγγελος Μουδριανάκης (59 - 16) 5.000
Λάμπρος Ντότσιας (60 - 14) 1.000

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:
Τ' Ἀδελφάκια, Ἀρχαιολόγος Σλῆμαν, Ἀτρόμητος Μυρμιδόνας, Θεσσαλονίκη, Θριαμβεύτης.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

```
*           *
    *   *
      9
    *   *
*           *
```

Στὴ θέση τῶν ἀστερίσκων νὰ τοποθετηθοῦν ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 10 ὥστε νὰ ἔχουμε σὲ κάθε διαγώνια γραμμή, ἄθροισμα 29.

'Απ. Παπαγιαννόπουλος,
Καρδίτσα

2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Σ				
	Σ			
		Σ		
			Σ	
				Σ
			Σ	
		Σ		
	Σ			
Σ				

1) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 2) Χρῶμα. 3) Περιλαμβάνει πολλὰ δένδρα. 4) Τὸ ξέρουν οἱ μπεκρῆδες. 5) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 6) Ζαρζαβατικό. 7) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. 8) Γεωργικὸ ἐργαλεῖο. 9) Δημητριακό.

Νικ. Ι. Παπαγεωργίου,
Σχολὴ 'Αγίου 'Ανδρέα 'Αττικῆς

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν ζητουμένων λέξεων, σχηματίζεται ἕνας μεγάλος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης:

1) Θυσιάστηκε γιὰ τὸ φίλο του.
2) Τὸ ἐπότισαν στὸν Χριστό.
3) Μέρος τοῦ λουλουδιοῦ.
4) Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα.
5) 'Αρχαία πόλη τῆς Μ. 'Ασίας.
6) 'Αθηναϊκὸ προάστειο.
7) Οὐράνιο τόξο.
8) Μεγάλος Ἕλληνας ποιητής.

Ξανθὴ Μπουκλίτσα

4) ΓΡΙΦΟΣ

Νὰ διαβασθῆ:
Ὄζειν ὄνος τὸ εἰκός.

Πάνος Δ. Μπασκούτας,
Κόρινθος

5) ΑΣΤΕΡΙ

```
*         *         *
    *     *     *
       *  *  *
*   *  *  Α  *  *   *
       *  *  *
    *     *     *
*         *         *
```

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: Μεγάλος Ἕλληνας ποιητής. ΚΑΘΕΤΑ: 'Ο ἑλληνικὸς εἶναι ἔνδοξος. ΔΙΑΓΩΝΙΑ: Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.— Προστατεύει τὸν στρατό μας.

Κ. Φουσέκης

6) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε μᾶς δίνουν τὸ ὄνομα γνωστοῦ βουνοῦ τῆς 'Ελλάδος.

1) . — . — . —
2) — . . — . — . —
3) . . . — .
4) — . — — . . —
5) — . — — . —
6) . — . —
7) — . — . —

1) 'Ο ποιητὴς τῶν αἰώνων.
2) 'Ηρωϊκὸς βασιλιᾶς τῆς ἀρχαιότητος.
3) Θηρίο.
4) Μήνας τοῦ ἔτους.
5) Βουνὸ τῆς 'Ελλάδος.
6) Βασιλιᾶς τῆς 'Ελλάδος.
7) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.

'Ιωσὴφ Κ. Στεργίου

7) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1). Ποιὰ περιοχὴ τῆς Μ. 'Ασίας, ἀποτελεῖται ἀπὸ λουλούδια;

2) Ποιὸς νομὸς τῆς 'Ελλάδος ζητᾶ κυνῆγι;

Β. Γ. Ρίζος, Καστοριὰ

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Μῦρα τὰ πρῶτα μου σκορποῦν
κοινὸ τὸ δεύτερό μου.
Νὰ τρῶνε ὅλοι ἀγαποῦν
πολὺ τὸ σύνολό μου.

Π. Α. Μπασκούτας,
Κόρινθος

9) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης
σὲ δροσίζω καὶ σὲ τέρπω.
Ἕνα γράμμα ἂν μοῦ κολλήσης
εἶμαι ζωντανὸ καὶ ἕρπω.

Β. Σιωμόπουλος, Πρέβεζα

10) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Τὸ πρῶτο καίει, τὸ δεύτερο
μιὰ χρονικὴ μονάς.
Μὰ πάλι καὶ τὸ σύνολο
σὲ καίει καὶ βογγᾶς.

Β. Σιωμόπουλος, Πρέβεζα

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 81

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2													
3			■								■		
4				■						■			
5					■				■				
6						■		■					
7													
8						■		■					
9					■				■				
10				■						■			
11			■								■		
12													
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) Κατηγορία πουλιῶν.— 'Εμπνέει τοὺς ποιητάς. 2) Μπαίνει σ' ὅλες τὶς λέξεις ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ ὕψιλον.— Ξηρὸς καρπός. 3) Εἶναι λεπτοτάτη. — Νησὶ τοῦ 'Ιονίου.— Μόριον. 4) Εἶδος γλυκίσματος.—'Απαραίτητη στοὺς χορούς.— Κτητικὴ ἀντωνυμία. 5) Θὰ τὸ γνωρίζουν ὅσοι πῆραν βραβεῖο.— Συμπεραίνει.—'Απ' τὴν 'Αμερικὴ μᾶς ἐστάλησαν πολλά, ἐδῶ εἶναι ἕνα. 6) Πόλη τῆς 'Ηπείρου.— Δὲν πρέπει νὰ τὰ ὑπερβαίνουμε. 7) Ἕνα τρομερὸ ψάρι. 8) Δημιουργεῖται στὴ θάλασσα ἀπ' τὸν ἀέρα.— Τοῦ Λυγκέως εἶχε ἐξαιρετικὲς ἰδιότητες. 9) Πρωτεργάτης τῆς Γαλλικῆς 'Επαναστάσεως.— Μ' ἕνα σύμφωνο στὸ τέλος, γίνεται ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.— Πολιτεία τῆς Βορειοαμερικανικῆς συνομοσπονδίας. 10) Παραπέμπει.—'Η ὀκὰ ἔχει τετρακόσια.— Καθώς. 11) Δυὸ ὅμοια φωνήεντα.— Προκαλεῖ μεγάλες καταστροφές.— Μισὴ ρίζα. 12) Κατεστράφησαν ἀπὸ τὸ οὐράνιο πῦρ.— Γίνεται στὰ πλοῖα ἐν ὥρα κινδύνου. 13) Μεταφορικά: ἀνάπαυση, ξεκούρασμα.— Δημιουργεῖται ἀπ' τὴν ἔλλειψη ἀσχολίας (γεν.).

Κ. Χρυσικόπουλος, Κέρκυρα

11) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τὸ ἄθροισμα τῆς ἡλικίας ἑνὸς πατέρα καὶ τοῦ γυιοῦ του εἶναι 42 χρόνια. Ποιὰ ἡλικία ἔχει ὁ πατέρας καὶ ποιὰ ὁ γυιός, ὅταν ξέρουμε ὅτι μετὰ 12 χρόνια ὁ πατέρας θὰ ἔχη τὰ διπλάσια χρόνια τοῦ γυιοῦ του;

Π. Ζαννῆς, Κακόρρευμα

◆◆◆

ΛΥΣΕΙΣ 80οῦ ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΑΡΚΑΔΙΟΣ. 2) ΚΑΡΔΙΤΣΑ. 3) ΠΡΑΣΙΝΟΝ. 4) ΠΑΡΑΣΗΜΑ. 5) ΑΘΑΝΑΤΟΣ. 6) ΡΑΜΑΖΑΝΙ. 7) ΚΑΖΑΜΙΑΣ. 8) ΣΑΡΔΗΝΙΑ.

2) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ. 2) ΜΟΝΗ. 3) ΡΑΣΟ. 4) ΠΑΝΑΜΑΣ. 5) ΠΟΝΟΣ. 6) ΜΑΝΗ.

3) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Μ
Λ Ε
Ι Ο Σ
Ο Ρ Α Ν
Α Τ Τ Ι Κ
Π Ι Ν Δ Ο Σ
Μ Ι Λ Α Ν Ο Ν
Μ Α Ρ Κ Ο Ρ Α Σ

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Μ-αδρίτη. 2) 'Ω-κεανός. 3) Ὕ-δρα. 4) Σ-ολωμός. 5) 'Η-λίας. 6) Σ-ῶος. = ΜΩΥΣΗΣ.

5) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΙΤΟΣ — ΣΥΡΟΣ.

6) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

Βίᾳ μηδὲν πράττειν.

7) ΓΡΙΦΟΣ

'Εξάπαντος (ἐξ ἄπα + ντος).

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Μῆλα (ΜίΜΗ ΛΑμπρο κλπ.).

9) ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

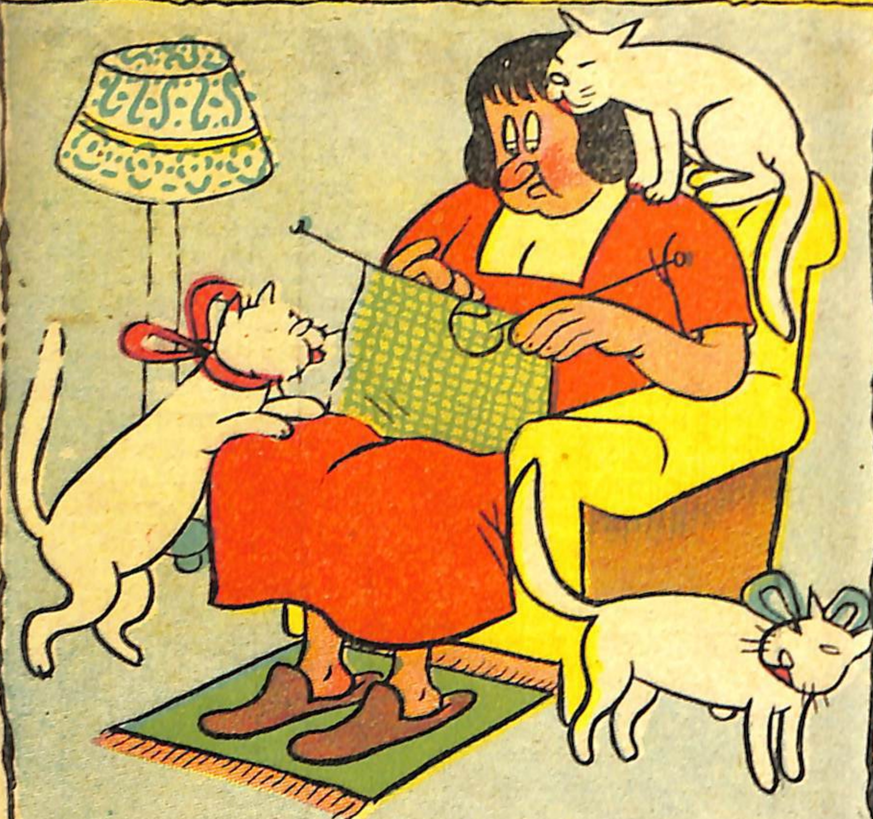
1) ΠΑΡΟΣ. 2) ΠΑΔΟΣ. 3) ΠΕΡΑΣ. 4) ΣΠΑΛΑ. 5) ΚΟΠΟΣ.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 80

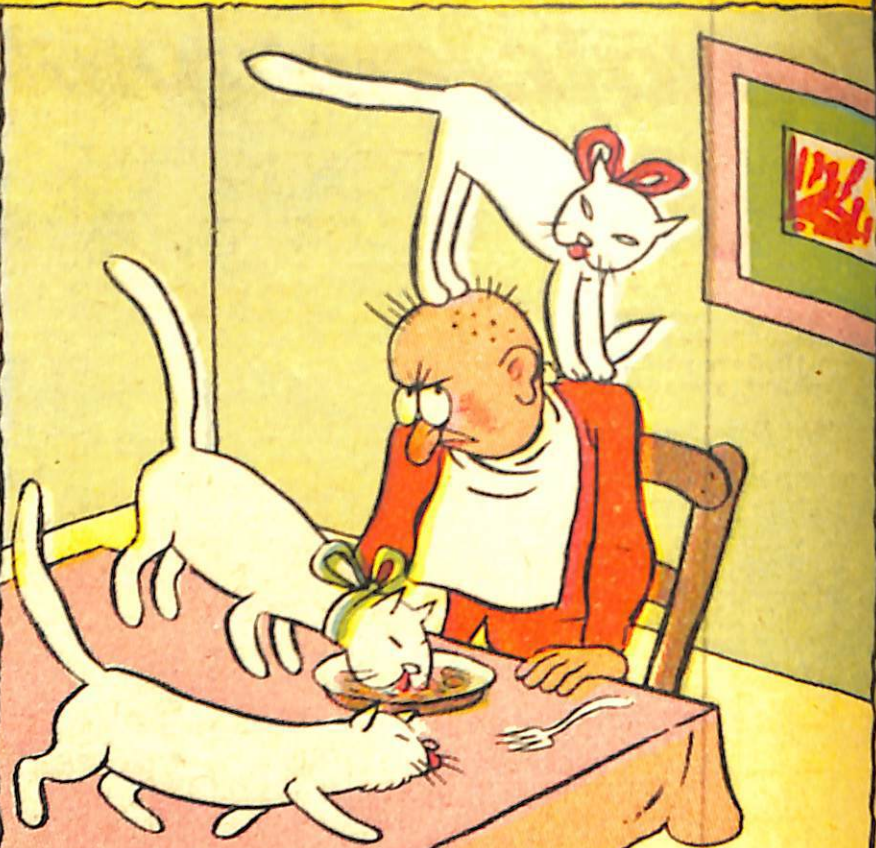
'Ο ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) ΑΙΣΙΟΣ — ΑΜΕΛΗΣ. 2) ΕΡ — ΛΑΝΑ. 3) ΝΑΣ — ΟΙΝΟΣ — ΣΟΛ. 4) ΑΝ — ΜΩΜ — ΙΩ. 5) ΑΡΤΑ — ΟΜΑΣ. 6) ΝΙΛΑ — ΝΙΣΤΟΣΗ. 7) ΟΣΤΑ — ΝΥΦΗ. 8) ΙΣΟΙ — ΣΑΝ — ΡΩΜΗ. 9) ΣΟΛΑ — ΟΝΟΣ. 10) ΑΣ — ΤΟΜΣΥ. 11) ΛΩΤ — ΑΙΤΙΑ — ΠΑΣ. 12) ΟΜ — ΡΕΚ — ΣΙ. 13) ΝΑΥΤΙΑ — ΑΒΑΡΙΑ.

Κ ά θ ε τ α : 1) ΑΕΝΑΟΝ — ΙΤΑΛΟΝ. 2) ΙΡΑΝ — ΙΟΣ — ΣΩΜΑ. 3) ΑΛΣΟΣ. 4) ΙΣ — ΟΡΑΤΙΟΣ — ΤΟ. 6) ΣΛΙΜΑΝ — ΣΑΤΙΡΑ. 7) ΑΝΩ — ΙΝΑ — ΟΤΕ. 8) ΑΝΟΜΟΣ — ΝΟΜΙΚΑ. 10) ΕΝ — ΣΑΤΥΡΟΙ — ΜΑ. 11) ΣΟΦΟΣ. 12) ΗΛΟΙ — ΣΗΜ — ΣΑΣΙ. 13) ΣΑΛΩΜΗ — ΗΛΥΣΙΑ.

ΟΤΑΝ ΛΕΙΠΟΥΝ ΟΙ ΓΑΤΕΣ......

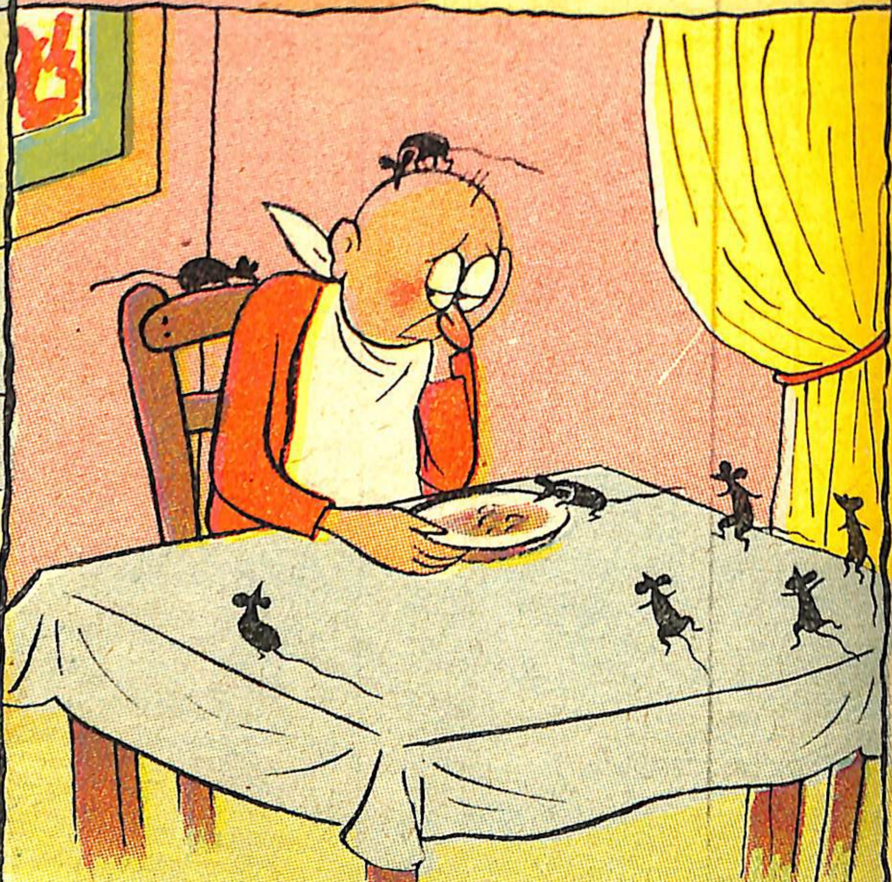
Ἡ μητέρα τοῦ Γιαννάκη εἶχε τρεῖς γάτες ποὺ τῆς ἔκαναν εὐχάριστη συντροφιά.

Ὡστόσο γιὰ τὸν Γιαννάκη ἦταν πολὺ ἐνοχλητικές

Εἶδε κι' ἀπόειδε, τὶς μάζεψε καὶ τὶς ἀπόλυσε σ' ἕνα μακρυνὸ χωράφι.

....Ἀλλὰ μετανοίωσε πικρά

........ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΠΟΝΤΙΚΙΑ